

MAANPUOLUSTUSKORKEAKOULU

VIRANOMAISVIESTIEN VIRTAAMINEN HYBRIDISSÄ MEDIAJÄRJESTELMÄSSÄ: YHTEISMAJOITUSKOEILUN UUTISOINTI JA SIIHEN LIITTYVÄ KESKUSTELU MEDIOIDEN VERKKOSIVUILLA

Diplomityö

Kapteeni
Simo Raunio

Yleisesikuntaupseerikurssi 60
Maasotalinja

Elokuu 2021

| | |
|---|--|
| Kurssi Yleisesikuntaupseerikurssi 60 | Linja Maasotalinja |
| Tekijä Kapteeni Simo Raunio | |
| Opinnäytetyön nimi Viranomaisviestien virtaaminen hybridissä mediajärjestelmässä: Yhteismajoituskokeilun uutisointi ja siihen liittyvä keskustelu medioiden verkkosivuilla | |
| Oppiaine, johon työ liittyy Johtaminen / Sotilaspedagogiikka | Säilytyspaikka Maanpuolustuskorkeakoulun kirjasto |
| Aika Elokuu 2021 | Tekstisivuja 87 Liitesivuja 25 |
| <p>TIIVISTELMÄ</p> <p>Nykyisessä mediajärjestelmässä perinteinen joukkoviestintä on kietoutunut yhteen uusien viestinnän muotojen kanssa. Perinteisen median rinnalle on noussut hybridejä mediatiloja, joissa mm. viranomaisten, journalistien ja kansalaisten viestit kilpailevat merkityksistä. Tämän tutkimuksen tarkoituksena on tarkastella, miten viranomaisten viestit virtaavat tässä hybridissä mediajärjestelmässä, saavat uusia merkityksiä journalistisessa prosessissa sekä sosiaalisessa mediassa käydyssä kansalaiskeskustelussa.</p> <p>Tutkimus toteutettiin laadullisena kehysanalyysinä. Aineistona käytettiin lokakuusta 2019 tammi-kuuhun 2021 julkaistuja puolustusministeriön ja Puolustusvoimien tiedotteita, sanomalehtien ja Yleisradion uutisia sekä uutisiin liittyviä lukijakommenteja koskien Puolustusvoimien historiallista kokeilua, jossa varusmiehiä ja vapaaehtoista asepalvelusta suorittavia naisia majoitetaan samoihin tupiin. Tutkimuksessa tarkasteltiin induktiivisesti, miten puolustushallinto, media ja kommentoijat kehystivät yhteismajoituskokeilun ja miten kehykset virtasivat hybridissä mediaympäristössä.</p> <p>Tutkimuksessa tunnistettiin yhteensä 16 yhteismajoituskokeiluun liittyvää kehystä, joista kahdeksaa käytettiin puolustushallinnon tiedotteissa ja loput nousivat esiin uutista ja kansalaiskeskustelusta. Tutkimuksessa havaittiin, että kaikki puolustushallinnon tiedotteissaan käyttämät yhteismajoituskokeilua koskevat kehykset virtasivat uutisiin, mutta niiden virtaaminen kansalaiskeskusteluun oli selkeästi vähäisempää. Sen sijaan kansalaiskeskustelussa käytettiin eniten kehyksiä, jotka kyseenalaistivat tai pyrkivät esittämään yhteismajoituskokeilun eri merkityksissä kuin viranomaiset. Sekä uutisista että kansalaiskeskustelusta nostettiin uusia kehyksiä viranomaisten käyttämien kehysten rinnalle. Tutkimuksessa havaittiin myös, että journalististen prosessien tuottamia kehyksiä virtasi myös viranomaisviesteihin. Sen sijaan kansalaiskeskustelusta nousseita kehyksiä ei virrannut puolustushallinnon tiedotteisiin.</p> <p>Tutkimuksen keskeisin johtopäätös on, että journalistit vaikuttavat viranomaisviestien virtaamiseen ja merkityksiin toistamalla uutisissa viranomaisten viesteissä käytettyjä kehyksiä sekä nostamalla muita kehyksiä niiden rinnalle. Median uutisissa nostamat kehykset virtaavat sosiaaliseen mediaan, missä niitä haastetaan ja muokataan korostamalla, häivyttämällä tai nostamalla kilpailevia kehyksiä kamppailemaan merkityksistä.</p> | |
| <p>AVAINSANAT Viranomaisviestintä, viestintä, hybridi mediajärjestelmä, sosiaalinen media, uutiset</p> | |

SISÄLLYS

| | | |
|------|---|----|
| 1. | JOHDANTO | 1 |
| 1.1. | Tutkimusongelma | 3 |
| 1.2. | Keskeiset käsitteet, teorat ja mallit | 4 |
| | Viestien virtaaminen | 4 |
| | Hybridi mediajärjestelmä | 5 |
| | Viranomaisviestintä..... | 8 |
| | Joukkomedia | 14 |
| | Sosiaalinen media..... | 18 |
| 2. | TUTKIMUSMENETELMÄT JA AINEISTO..... | 24 |
| 2.1. | Metodi..... | 24 |
| | Kehykset ja kehystäminen..... | 24 |
| | Kehysanalyysi metodologisena strategiana | 26 |
| | Miksi kvalitatiivinen kehysanalyysi? | 28 |
| | Kvalitatiivisen kehysanalyysin kritiikki..... | 29 |
| | Miksi induktiivinen lähestymistapa?..... | 29 |
| 2.2. | Kehysanalyysin tekeminen | 30 |
| | Vaihe 1: Aiheen valinta..... | 30 |
| | Vaihe 2: Aikajakson valinta | 30 |
| | Vaihe 3: Aineiston kerääminen | 31 |
| | Vaihe 4: Analyysiyksikön tunnistaminen..... | 32 |
| | Vaihe 5: Kehystypologian valinta | 32 |
| | Vaihe 6: Kehysten operationaalinen määrittely..... | 32 |
| | Vaihe 7: Kehysten tunnistaminen..... | 33 |
| 2.3. | Eettiset kysymykset | 38 |
| 3. | TULOKSET..... | 43 |
| 3.1. | Yhteismajoitusdiskurssin kehykset | 43 |
| | Aikuiset osaavat käyttäytyä -kehys | 44 |
| | Asevelvolliset miehet uhreina -kehys..... | 45 |
| | Diversiteettikehys..... | 46 |
| | Häirintäsyitekehys..... | 47 |
| | Häveliäisyyskehys..... | 48 |
| | Joukkotuotantovaje-kehys | 49 |
| | Naiset eristettyinä -kehys | 50 |
| | Naiset ulkopuolisina -kehys | 51 |
| | Resurssitehokkuuskehys..... | 52 |
| | Sukupuolten häivyttäminen -kehys | 53 |
| | Sukuviettikehys | 54 |
| | Suostumuskehys | 56 |
| | Ujot pojat -kehys | 56 |
| | Yhteismajoitus häirinnän vähentäjänä -kehys | 57 |
| | Yhteismajoitus tasa-arvon edistäjänä -kehys..... | 59 |
| | Yksityisyyskehys..... | 60 |
| 3.2. | Puolustushallinnon tiedotteissa käytetyt kehykset | 61 |
| 3.3. | Yhteismajoitusdiskurssin kehykset uutisissa | 63 |
| | Aamulehden uutisten kehykset..... | 64 |
| | Helsingin Sanomien uutisten kehykset..... | 64 |
| | Iltalehden uutisten kehykset | 65 |
| | Ilta-Sanomien uutisten kehykset | 66 |
| | Kalevan uutisten kehykset..... | 67 |
| | Keskisuomalaisen uutisten kehykset | 68 |
| | Turun Sanomien uutisten kehykset | 69 |
| | Yleisradion uutisten kehykset | 70 |
| 3.4. | Uutisten kommenttien kehykset..... | 71 |
| | Aamulehden uutisten kommenttien kehykset..... | 72 |
| | Helsingin Sanomien uutisten kommenttien kehykset..... | 73 |
| | Iltalehden uutisten kommenttien kehykset | 73 |

| | |
|--|-----|
| Ilta-Sanomien uutisten kommenttien kehukset | 74 |
| Kalevan uutisten kommenttien kehukset..... | 75 |
| Keskisuomalaisen uutisten kommenttien kehukset | 76 |
| Turun Sanomien uutisten kommenttien kehukset | 77 |
| Yleisradion uutisten kommenttien kehukset | 77 |
| 4. JOHTOPÄÄTÖKSET..... | 79 |
| 4.1. Keskeiset havainnot | 79 |
| 4.2. Pohdinta | 82 |
| 4.3. Tutkimuksen luotettavuuden arviointi | 85 |
| Tutkimuksen rajoitukset | 86 |
| 4.4. Suositukset jatkotutkimukselle | 87 |
| LÄHTEET..... | 88 |
| LIITTEET | 100 |

KUVALUETTELO

| | |
|---|----|
| Kuvio 1. Tutkimuksen teoreettinen viitekehys..... | 4 |
| Kuvio 2. Viranomaisviestinnän käsitteeseen vaikuttavat päätutkimuskentät (Luoma-aho & Canel 2020, 12)..... | 10 |
| Kuvio 3. Julkisuuden viuhka (Luoma-aho & Canel 2020, 4; Canel & Luoma-aho 2019, 29) | 11 |
| Kuvio 4. Viestintäpyramidi (McQuail 2000, 10) | 14 |
| Kuvio 5. Mediavaikutusten typologia (McQuail 2000, 10)..... | 16 |
| Kuvio 6. Uutisuuden käsitelmä (Edgerly & Vraga 2020) | 18 |
| Kuvio 7. Nelikenttä tutkimuksen osapuolien välisistä suhteista (McKee & Porter 2008, 732; Sveningsson ym. 2003) | 41 |
| Kuvio 8. Yhteismajoituskokeilun kehysten esiintyminen tiedotteissa, uutisissa ja niiden kommentteissa | 81 |

VIRANOMAISVIESTIEN VIRTAAMINEN HYBRIDISSÄ MEDIAJÄRJESTELMÄSSÄ: YHTEISMAJOITUSKOKEILUN UUTISOINTI JA SIIHEN LIITTYVÄ KESKUSTELU MEDIOIDEN VERKKOSIVUILLA

1. JOHDANTO

Varusmiesten ja naisten vapaaehtoista asepalvelusta suorittavien yhteismajoituksesta on käyty keskustelua viimeisen vuosikymmenen aikana vaihtelevasti. Varusmiesliitto on pyrkinyt edistämään mallia mm. Norjassa saatuihin hyviin kokemuksiin vedoten. Vuonna 2014 aihe nousi suomalaisten sanomalehtien otsikoihin tiettävästi ensimmäisen kerran. Tuolloin Puolustusvoimat (jäljempänä PV) ei ollut valmis lähtemään kokeiluun. Vuonna 2018 PV olisi ollut valmis kokeilemaan yhteismajoitusta, mutta silloinen puolustusministeri Jussi Niinistö ei halunnut muuttaa voimassa olleita järjestelyjä. Syyskuussa 2019 yhteismajoituksesta uutisointi ja keskustelu alkoi jälleen vilkastua. 11. lokakuuta 2019 puolustusministeriö (jäljempänä PLM) julkaisi tiedotteen, jossa ilmoitettiin PLM:n valmistelevan miesten ja naisten yhteismajoituskokeilua varusmiespalveluksessa. Tutkimus lähtee tästä alkuasetelmasta tarkastelemaan viranomaisten viestien virtaamista tiedotteista joukkoviestimien kautta kansalaisille.

Hallinnon julkisuus kuuluu demokratian peruspilareihin. PV:lla on lakisääteinen velvoite tiedottaa aktiivisesti toi toiminnastaan ja palveluistaan (PE VIESTOS 2015). Laki viranomaisten toiminnan julkisuudesta (621/1999) määrittelee viranomaisviestinnän julkisuuden. Viestimällä PV siis toteuttaa lailla säädettyjä tehtäviään osana demokraattista yhteiskuntaa.

Viranomaisviestinnän ja median välinen suhde on mielenkiintoinen tutkimusaihe sen symbioottisen luonteen vuoksi. PV tarvitsee mediaa informaation välittäjänä, jotta sen viestit tavoittaisivat suuremman yleisön. PV ei kuitenkaan voi hallita sitä, miten media käsittelee sen viestiä. Media ei välttämättä toista PV:n sanomaa PV:n tarkoittamalla tavalla, vaan saattaa poistaa tai lisätä merkityksiä tai esittää asiat eri näkökulmasta kuin PV oli tarkoittanut. Median ja viestinnän tutkimus on PV:n kannalta tärkeää, koska se auttaa ymmärtämään, miten sen viestit virtaavat median kautta yleisölle eli kansalaisille.

Yleisen asevelvollisuuden kautta PV kuuluvat osana suomalaisten miespuolisen väestön (tai ainakin suurimman osan miespuolisesta väestöä) kokemusmaailmaa. Lisäksi kansalaiset luonnollisesti haluavat tietää, mihin heidän maksamiaan verorahoja käytetään. Ehkä juuri näistä syistä PV:a koskevat uutiset kiinnostavat kansalaisia – erityisesti jos niihin liittyy jokin tavallisuudesta poikkeava kysymys. Kansalaisten ja PV:n suhdetta on perinteisesti määritelty

maanpuolustustahdon tai sittemmin maanpuolustussuhteen kautta. Se ei kuitenkaan ole tämän tutkimuksen kohteena.

Teknologinen kehitys on tuonut kansalaisille sosiaalisen medioiden alustoja, joilla keskustella ja kommentoida uutisia. Sosiaalinen media on muuttanut yritysten ja organisaatioiden viestintämaisemaa huomattavasti. Myös julkiset organisaatiot, kuten viranomaiset, ovat tunnistaneet sosiaalisen median merkityksen, mm. PV on määrittänyt sosiaalisen median kanavat, joita se käyttää uutisten ja tiedotteiden jakamiseen ja joilla osallistutaan PV:a kokevaan keskusteluun (PE VIESTOS 2017). Ennen tutkimuksen aloittamista käytiin Pääesikunnan viestintäosaston kanssa vuoropuhelu, jossa tarkasteltiin heidän mahdollisia tarpeitaan tähän tutkimukseen liittyen. Pääesikunnan viestintäosasto seuraa, mitä PV:sta kirjoitetaan mediassa. Lisäksi PV ylläpitää ja seuraa sosiaalisen median keskusteluja Facebookissa, Twitterissä, Instagramissa ja Youtubessa. Sen sijaan sanomalehtien verkkosivuilla julkaistujen uutisien yhteydessä tapahtuvaa kommentointia ei aktiivisesti seurata. Tämä jättää kuitenkin paljon kansalaiskeskustelusta seurannan ulkopuolelle. Esimerkiksi PV:n 14. toukokuuta 2020 julkaisema tiedote yhteismajoituskokeilun alkamisesta keräsi PV:n Facebook-sivuilla kuusi kommenttia ja Twitter-sivuilla kuusi kommenttia. Vastaavasti yhteismajoituskokeilun ensimmäistä viikonloppua koskeva artikkeli keräsi Helsingin Sanomissa (jäljempänä HS) 27 kommenttia ja Iltalehdessä 176 kommenttia. Kommentoinnin määrien lisäksi toinen oleellinen ero PV:n sosiaalisen median tilileillä tapahtuvaan keskusteluun verrattuna on, että sanomalehtien verkkouutisten kommenttipalstat muodostavat PV:sta riippumattoman keskusteluvaruuden. PV ei voi itse moderoida tai hallita siellä käytävien keskustelujen sisältöä. Mediatalosta riippuen on erilaisia käytäntöjä, millaista kielenkäyttöä ja sisältöä keskusteluissa hyväksytään.

Kuten edellisessä kappaleessa osoitettiin, oli olemassa aukko tutkimukselle, joka tutkii viranomaisviestien virtaamista uutisiin ja sitä kautta sanomalehtien verkkosivuilla käytävään kansalaiskeskusteluun. PV:n yhteismajoituskokeilu käynnistyi tämän diplomityön laatimisen kannalta juuri sopivaan aikaan ja tarjosi hedelmällisen ja ajankohtaisen tutkimusmahdollisuuden tutkia PV:n viestinnän, median ja verkossa käydyn kansalaiskeskustelun suhdetta toisiinsa. Tässä tutkimuksessa tutkittavaa ilmiötä tarkastellaan miesten ja naisten yhteismajoituskokeilun viestinnän, uutisoinnin ja uutisten herättämän verkkokeskustelun kautta.

1.1. Tutkimusongelma

Tämän tutkimuksen tarkoituksena on ymmärtää, miten viranomaisten viestit virtaavat hybridissä mediajärjestelmässä ja saavat uusia merkityksiä journalistisia prosessissa sekä sosiaalisessa mediassa käydyssä kansalaiskeskustelussa. Tutkimuksessa tarkastellaan, toistuvatko puolustushallinnon viestinnän käyttämät kehykset verkkouutisten artikkeleissa ja niihin liitetyissä kommentteissa. Samalla selvitetään, nouseeko artikkeleista ja kommentteista uusia, kilpailevia kehyksiä.

Päätutkimuskysymys on: Miten Puolustushallinnon yhteismajoituskokeiluun liittyvät viestit virtaavat ja muuttuvat hybridissä mediajärjestelmässä?

Alatutkimuskysymykset:

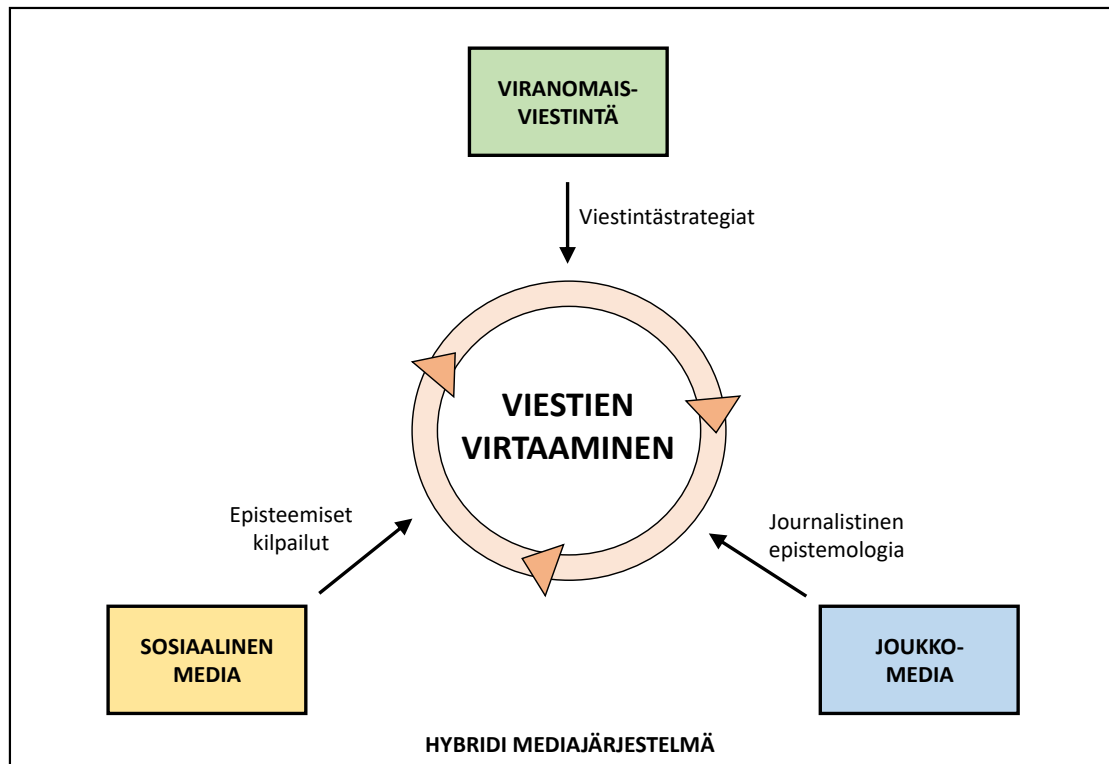
TK1: Mitkä olivat Puolustushallinnon yhteismajoituskokeilun tiedotteiden viestit?

TK2: Millä tavalla joukkomedia esitti yhteismajoituskokeilun uutisoinnissaan?

TK3: Millä tavalla yhteismajoituskokeilu nousi esiin uutisten kommentoinnissa?

Tutkimuskysymykset muodostavat loogisen rakenteen, jossa alatutkimuskysymyksiin vastamalla mahdollistetaan looginen päättelyprosessi, jonka kautta kyetään ratkaisemaan päätutkimusongelma.

1.2. Keskeiset käsitteet, teoriat ja mallit



Kuvio 1. Tutkimuksen teorettinen viitekehys

Viestien virtaaminen

Kuvio 1 esittää viestien virtaamista hybridissä mediajärjestelmässä tämän tutkimuksen kontekstissa. Viestejä kommentoidaan, niitä kerätään verkkosyötteistä ja paketoidaan uuteen muotoon, ja ne keräävät “tykkäyksiä” ja “uudelleentwiittauksia” sosiaalisessa mediassa (Carlson 2020). Perinteisen joukkoviestintäteknologian yhdeltä monelle -kanavat ovat sirpaloituneet kompleksisiksi viestivirroiksi (Carlson 2020). Virtaaminen käsittää viestin lähettämisen, viestien virtaamiseen kiinnitetyt merkitykset (Carey 2009), institutionalisoituneet viestivirrat, jotka muokkaavat median vastaanottamista sekä viestien uudelleenkierrätyskäytänteet ja kommentoinnin (Carlson 2020). Carlsonin (2020) mukaan digitaalisen journalismin instituutioiden, teknologioiden, käytäntöjen ja toimijoiden yhteenkietoutuminen tekee holistisen näkemyksen muodostamisen virtaamisesta vaikeaksi. Tässä tutkimuksessa viestejä ei ajatella jonain tiettyinä objekteina tai teksteinä, kuten tiedotteina, uutisina tai lukijakommentteina, vaan niihin kiinnitettyinä *merkityksinä*.

Hermida (2020) kuvaa viestien virtaamisen matriisin avainelementin: yleisöt, alustat, välineet ja käytännöt. Ne ottavat huomioon yksilöiden toimet yleisönä, alustojen vaikutuksen institutionalisoituina tiloina uutisille, mediakulutuksen ja altistumisen an tiloihin sekä aikaan ja paikkaan

sidoksissa olevan kontekstin uutisten jakelulle, kuluttamiselle ja virtaamiselle (Hermida 2020). Yleisöillä tässä kontekstissa tarkoitetaan uutisten yleisöjä. Yleisöjen kiinnostusta uutisiin on tutkittu jo pitkään (mm. Drew & Weaver 1990, Couldry, Livingstone & Markham 2010; Davenport & Beck 2001; Lanham 2006). Thorson ja Wells (2016) sekä Wallace (2018) ovat tunnustaneet journalistien ja strategisten viestijöiden roolin viestien virtaamiseen digitaalisissa ympäristöissä sekä pohtineet, kuinka amatööriyksilöiden ja ammattilaistoimijoiden kuten journalistien ja strategisten viestijöiden toimet ilmenevät algoritmien pyörittämällä alustoilla.

Alustat tarjoavat jatkuvasti kehittyvän ja dynaamisen infrastruktuurin yleisön vuorovaikutukselle ja ilmaisulle. Näiden alustojen algoritmit suorittavat priorisoinnin, luokittelun, yhdistämisen ja suodattamisen toimintoja, ilmentäen algoritmista vallankäyttöä (Diakopoulos 2015). Alustat toimivat sosiaalisina instituutioina, jotka muokkaavat julkista tietoa (Napoli 2015). Alustoista on siis tullut portinvartijoita, jotka muokkaavat viestien virtaamista (Hermida 2020).

Välineet viittaavat kaikkiin objekteihin, jotka liittyvät johonkin toimintoon, tässä tapauksessa uutistiedon vastaanottamiseen (Hermida 2020). Ennen digitaalisuutta ne olisivat olleet painettu sanomalehti, televisio-, tai radiovastaanotin, jotka loivat materiaaliset olosuhteet uutisten ja informaation jakamiselle ja virtaamiselle. Uudet virtaamisen teknologian muodot tuovat uusia portinvartijuuden muotoja (Powers 2012). Olemassa olevat ja nousevat käytännöt muokkaavat sitä, miten, milloin ja missä tietoon pääsee käsiksi. Toimintatapojen muutokset viestien virtaamisessa ovat sidoksissa alustojen ja välineiden muutokseen (Hermida 2020). Keskeistä virtaamisessa on muutos, joten tässä tutkimuksessa virtaamista tarkastellaan viestien muuttumisen kautta.

Hybridi mediajärjestelmä

Hybridi mediajärjestelmä on viestintätieteilijä Andrew Chadwickin (2013) esittämä käsite, joka korostaa, että erityyppiset mediat eivät vain ole olemassa rinnakkain, vaan ne muodostavat järjestelmän, joka kehittyy keskinäisen vuorovaikutuksen ja toimien kautta vanhempien ja uudempien medialogiikkojen rinnalla. Tämän järjestelmän organisaatioita, ryhmiä ja yksilöitä yhdistävät monimutkaiset ja jatkuvasti kehittyvät suhteet, jotka perustuvat sopeutumiseen ja keskinäiseen riippuvuuteen.

Mitä tahansa mediaa voidaan parhaiten ymmärtää sen sijainnista medioiden välisessä keskinäisriippuvuuden verkostossa (Chadwick 2013, 29). ”Kaikki mediat ovat, enemmän tai vähemmän, pidemmän tai lyhyemmän aikaa, olleet hybridejä.” (Chadwick, 2013, 29). Median kehityshistoria esitetään tyypillisesti lineaarisena aikajanana, jossa uusi media korvaa aikaisemman. Todellisuudessa tämä prosessi on ollut paljon monimutkaisempi. Uudet mediat rakentuvat

vanhan päälle ja lainaavat siitä toimintatapoja, samalla kun vanhat mediat kehittyvät vastaamaan kilpailuun (Chadwick 2013).

Hybridin mediajärjestelmän käsite (ks. Chadwick 2013) ei ole helposti määriteltävissä. Käsite hybridisyydestä liitetään tyypillisesti muutokseen, välitilassa tai kynnyksellä olevaan. Hybridiin mediajärjestelmään liittyy keskeisesti kolme teemaa: 1) valtasuhteet poliittisten toimijoiden, mediatoimijoiden sekä vanhaan ja uuteen mediaan yhdistettyjen yleisöjen välillä; 2) järjestelmän käsite ja 3) medialogiikan käsite (Chadwick 2013, 19).

Vallan käsite liittyy sosiaalisten toimijoiden välisiin suhteisiin, mutta myös sosiaalisten toimijoiden ja teknologian välisiin suhteisiin, koska teknologia mahdollista ja rajoittaa toimijuutta (agency) hybridissä mediajärjestelmässä (Chadwick 2013). Ainoastaan tutkimalla konkreettista vuorovaikutusta sosiaalisten toimijoiden välillä sekä miten mediaa käytetään ja miten media muokkaa näitä vuorovaikutussuhteita, voimme tarkastella niitä valtasuhteita, jotka vaikuttavat kulloinkin kyseessä olevassa tilanteessa (Blumler & Gurevich 2005). Valta mediajärjestelmässä voidaan ymmärtää ei-reduktiivisessa ja monitahoisessa mielessä erityyppisten resurssien käytönä, jotka annettussa keskinäisriippuvuuksien kontekstissa mahdollistavat yksilöille tai kollektiiveille omien arvojensa ja intressiensä ajamisen erilaisissa, mutta toisiinsa kytköksissä olevissa medioissa (Chadwick 2013, 21).

Päämäärien eteen ponnistelu, erityisesti tärkeissä laajan mittakaavan yhteiskunnallisissa projekteissa kuten esimerkiksi politiikassa, mediassa ja liiketoiminnassa, ei onnistu ilman jonkinlaisia sisäänrakennettuja, säännöllisiä konfliktien ratkaisemisen ja yhteistoiminnan mahdollistavia rakenteita (Chadwick 2013, 21–22). Nämä rakenteet voivat esiintyä organisaation muodossa, mutta nykyisessä digitaalisen median aikana ne ymmärretään parhaiten viestinnän ja organisoitumisen muotoina, jotka voivat olla hyvinkin vapaamuotoisia ja spontaaneja, ja ne sopeutuvat ja muuttavat muotoaan jatkuvasti vastaamaan tavoiteltavia päämääriä (Bennett 2003; Bennett & Segrberg 2012; Chadwick 2007; Chadwick 2012). Normit ja säännöllisyys ovat tärkeitä vallankäytön välineitä järjestelmässä, mutta mediajärjestelmässä huomion saaminen sekä kyky luoda informaatiota ja toimia informaation perusteella oikea-aikaisesti ovat avaintekijöitä menestyksessä viestinnässä (Chadwick 2013, 22). Järjestelmien avainaspekti on myös niiden jatkuva uudelleenmuotoutuminen. Järjestelmä luo olosuhteet, joka mahdollistaa käytännöt (Couldry 2012, 39). Vain käytäntöjä ja vuorovaikutustilanteita analysoimalla voidaan tunnistaa nämä olosuhteet. Niitä ei voi luoda abstraktisti tai tilastollisilla menetelmillä (Chadwick 2013, 22) Tämän tutkimuksen kannalta se tarkoittaa, että on analysoitava toimijoiden tuottamaa informaatiota ja vuorovaikutusta, jotta voidaan ymmärtää, miten viestien merkitys muuttuu niiden virratessa mediajärjestelmän läpi.

Medialogiikan konsepti (ks. Altheide & Snow 1979) kehitettiin alun perin tunnistamaan, miten oletukset, normit ja median näkyvät artefaktit kuten formaatit, genret, narratiivit ja troopit (trope) ovat tunkeutuneet myös muut sosiaalisen, taloudellisen, kulttuurisen ja poliittisen elämän alueet. Esimerkiksi urheilun, uskonnon, politiikan ja terrorismin mediakäsittely on ajan saatossa muokannut näiden alueiden toimijoiden käytäntöjä ja käyttäytymisen avainaspekteja, hämärtäen rajaa median ja ei-median välillä (Altheide & Snow 1979). Medialogiikka auttaa ymmärtämään median valtaa ja median sisäisiä valtasuhteita (Chadwick 2013, 23). Samalla se kumoaa ajatuksen, että mediajärjestelmä ja poliittinen järjestelmä olisivat jotenkin erillisiä (Chadwick 2013). Poliittiset toimijat, mediatoimijat ja yleisöt rakentavat medialogiikan pohjalta yhteisen mediakulttuurin, joka määrittää, mikä on julkisesti arvokasta tietoa ja viestintää ja mitä politiikka on (Altheide 2004, 294). Pitkällä aikavälillä tämä tarkoittaa, että niiden, jotka haluavat vaikuttaa julkiseen diskurssiin, täytyy sovittaa viestintästrategiansa vallitseviin medialogiikan formaatteihin (Chadwick 2013, 23–24).

Vaikka medialogiikan käsitteellä on paljon vahvuuksia, sillä on myös rajoituksensa. Se kehitettiin massaviestinnän aikakaudella, jolloin yksisuuntainen lähettäjä-vastaanottajamalli oli dominoiva. Nykyaikana mediajärjestelmä on paljon monimuotoisempi, sirpaloituneempi ja moninapaisempi, ja digitaalisen viestinnän nousu on johtanut uusien käytäntöjen kehittymiseen (Chadwick 2013, 24). Niinpä onkin tarkoituksenmukaista siirtyä eteenpäin Altheiden ja Snown (1979) ajatuksesta kaupallisuuden ja viihteen ajamasta hegemonisesta medialogiikasta. Nykyään voidaankin ymmärtää, että politiikkaa ja yhteiskuntaa muokkaavat aikaisempaa monimutkaisemmat vuorovaikutussuhteet kilpailevien ja päällekkäisten medialogiikkojen kanssa, joista osalla ei ole mitään tekemistä kaupallisuuden kanssa tai ne ovat jopa vihamielisiä kaupallisuutta kohtaan (Chadwick 2013, 25).

Hybridissä mediajärjestelmässä järjestelmät kilpailevat näkyvyydestä, huomiosta ja relevansista muokaten uutisten virtaamista (Hermida 2020). Samat tietolähteet ja julkaisemisen kanavat ovat sekä instituutioiden että niiden ulkopuolisten tahojen käytettävissä (Chadwick 2013). Hybridissä mediajärjestelmässä sekoittuvat tuotannon ja vastaanoton käytännöt tavalla, jossa sekä ammattimaisesti vakiintuneiden mediaorganisaatioiden käytännöt että sosiaalisen median käytännöt muokkaavat toisiaan ja syntyviä merkityksiä (Chadwick 2013). Kamppailussa huomiosta ja kyvystä määritellä keskustelua hallitsevia näkökulmia ratkaisevaksi nousee toimijoiden kyky tunnistaa informaatiovirrassa kulkeutuvia erilaisia aineksia sekä sovittaa niitä omiin tarkoituseriinsä (Kortesoja ym. 2019). Järjestelmälle tunnusomaista onkin vuorovaikutus eri toimijoiden, mm. journalistien ja mediatalojen, sosiaalisten median alustojen ja yleisöjen, algoritmien ja bottien, välillä (Chadwick 2013). Nämä toimijat tuottavat, ylläpitävät ja jakavat

sisältöä – ja ennenkaikkea tarkkailevat ja pyrkivät vaikuttamaan muiden käyttäytymiseen (Chadwick 2013).

Hybridissä mediajärjestelmässä julkisen viestinnän sfäärin laajeneminen horjuttaa perinteitä, joissa journalistit ja perinteiset joukkoviestinnän kanavat hallitsivat uutistietoa (Waisbord 2018). Julkinen keskustelu ei rajoitu perinteisiin joukkoviestimiin, vaan se levittäytyy median käyttäjien jakamisen ja kommentoinnin kautta monille digitaalisille alustoille (Jenkins 2015; Sumiala, Valaskivi, Tikka & Huhtamäki 2018). Hybridissä mediajärjestelmässä sekoittuvat tuotannon ja vastaanoton käytännöt tavalla, jossa sekä ammattimaisesti vakiintuneiden mediaorganisaatioiden käytännöt että sosiaalisen median käytännöt muokkaavat toisiaan ja syntyviä merkityksiä (Chadwick 2013). Luoma-ahon ja Canelin (2020) mukaan viranomaisorganisaatioilla on haasteita tavoittaa kulttuurikuplissaan elävät yksittäiset kansalaiset (Sloterdijk 2011), jotka kykenevät itse valitsemaan seuraamansa viestintäsisällöt ja kykenevät viestimään verkossa reaaliaikaisesti (Luoma-aho & Canel 2020). Kortesojan ym. (2019) näkemyksen mukaan taas perinteiset uutistoimitukset ja viestinnän ammattilaisten avustamat organisaatiot ovat hybridissä mediajärjestelmässä kuitenkin vahvoilla, koska ne ovat ottaneet sosiaalisen median työkalut omaan käyttöönsä. Erilaisten verkkoanalytiikan työkalujen ansiosta erilaisten keskustelufoorumien, Twitter-verkoston ja Facebook-ryhmien toimintaa voidaan tarkkailla kauempaa ilman, että keskustelijoihin oltaisiin mitenkään yhteydessä (Kortesoja ym 2019).

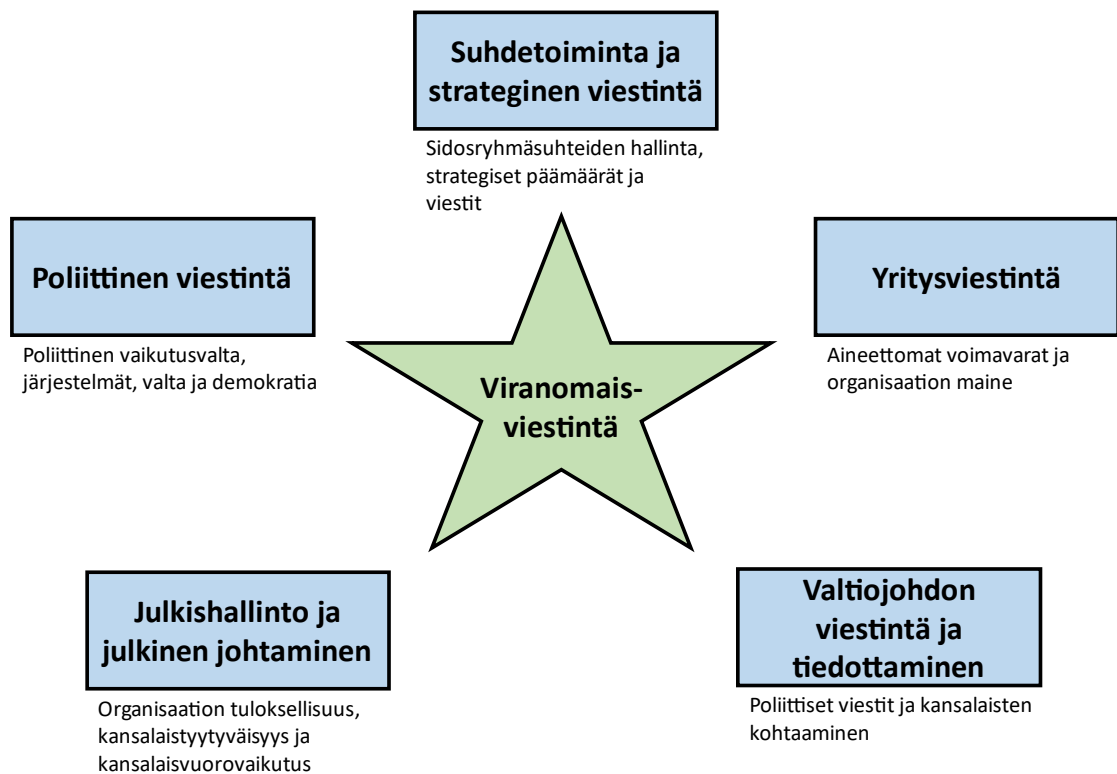
Viranomaisviestintä

Viranomaisviestintä (public authority communication) on synonyymi Julkisen sektorin viestinnälle (public sector communication). Luoma-aho ja Canel (2020) kuvaavat viranomaisviestinnän käsitehistorian ja tämänhetkisen ymmärryksen viranomaisviestinnästä. He ovat jäljittäneet varhaisimman viranomaisviestintää käsittelevän lähteen vuonna 1939 julkaistun McCamyn (1939) lukuun, jossa käytetään termejä governmental public relations ja administrative public relations. McCamy (1939) ymmärtää viranomaisviestinnän lähinnä ulkoisena viestintänä. Muut varhaiset lähteet puhuvat ”hallinnollisesta viestinnästä” (administrative communication) (Dorsey 1957; Redfield 1958; Thayer 1961). Muita alan tutkimuksessa käytettyjä termejä ovat olleet mm. government communication, government public relations, public relations, branding, communication management ja mediatization (Luoma-aho & Canel 2020). Termiä public sector communication on käyttänyt ensimmäisen kerran Graber (1992).

Perinteisen käsityksen mukaan viestintä on ymmärretty joko johtamisprosessina tai tiedottamisena. Canel ja Luoma-aho (2019) esittävät uuden kansalaiskeskeisemmän näkemyksen, jossa viranomaisviestintä nähdään elintärkeänä prosessina aineettomien hyödykkeiden, kuten julkisen hyvän, rakentamiseen (Canel & Luoma-aho 2019). Luoma-aho & Canel (2020)

määrittelevät viranomaisviestinnän vapaasti suomennettuna seuraavasti: ”organisaatioiden sisällä, välillä ja sidosryhmille tapahtuva päämääräsuuntautunut viestintä, jonka tarkoituksena on mahdollistaa julkisen sektorin toiminnot niiden spesifeissä kulttuurillis-poliittisissa toimintaympäristöissä ja joiden tarkoituksena on yhteisen hyvän ja kansalaisten luottamuksen rakentaminen ja ylläpito (Canel & Luoma-aho 2019, 33).

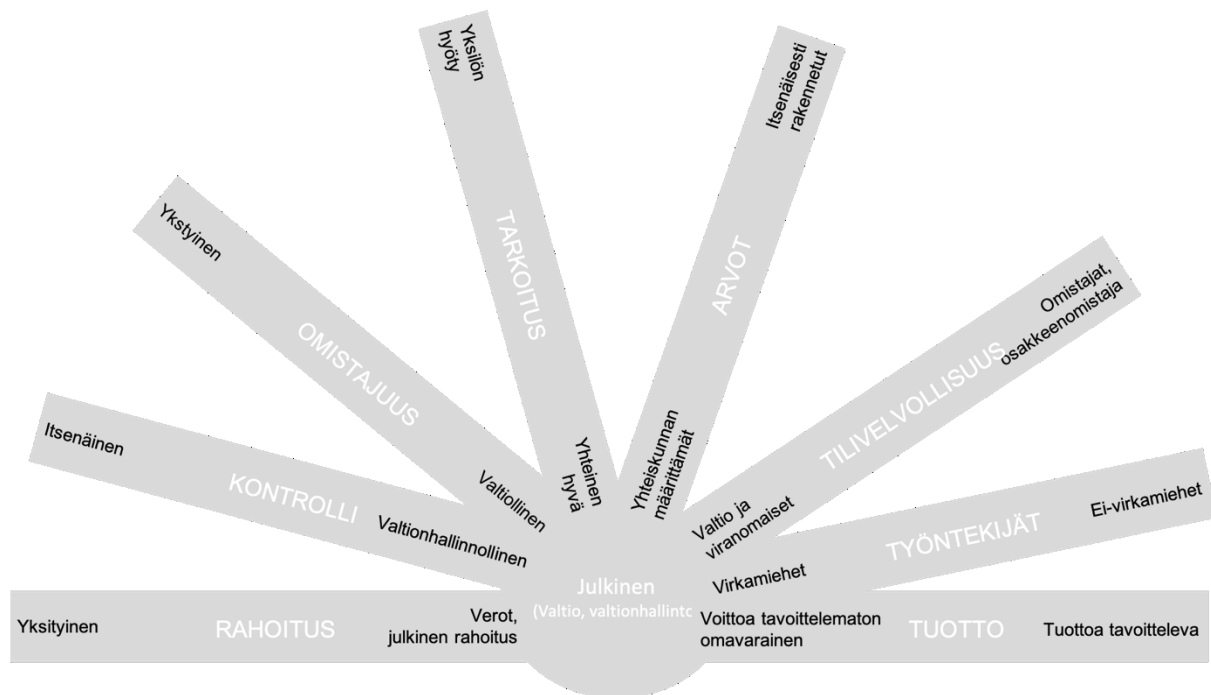
Viranomaisviestintään tutkimukseen vaikuttavat päätutkimuskentät on kuvattu kuviossa 2. Ne ovat: julkishallinto ja julkinen johtaminen (public administration and public management), poliittinen viestintä (political communication), suhdetoiminta ja strateginen viestintä (public relations and strategic communication), yritysviestintä (corporate communication) sekä valtionjohton viestintä (government communication and public affairs) (Luoma-aho & Canel 2020, 12–16). He tunnistavat, että on olemassa muitakin tutkimusalueita, jotka ovat vaikuttaneet käsitykseen viranomaisviestinnästä, mutta ne eivät ole keskeisiä (Luoma-aho & Canel 2020, 11). Vastaavasti Fredriksson ja Pallas (2018) määrittävät neljä ulottuvuutta, jotka he ovat tunnistaneet määrittävän viranomaisviestinnän suunnitteluun, oikeutukseen ja toteutukseen: Julkispalveluviestintä (civic communication), johtamisviestintä (management communication), maineenhallinta (reputation management) ja kaupallinen viestintä (market communication). Näiden peruspilarien vartaan rakentuu strateginen viestintä (Fredriksson & Pallas 2018). Fredrikssonin ja Pallasin malli ei poikkea merkittävästi Luoma-ahon ja Canelin (2020) mallista. Poliittisen viestinnän ja viranomaisviestinnän kytköksen olemassaolo on tämän tutkimuksen kannalta hyvin merkittävä teoria, koska näin ollen poliittisen viestinnän tutkimuksessa usein käytetyt konseptit ja teorit, kuten esimerkiksi agenda-setting ja kehystäminen auttavat ymmärtämään myös viranomaisviestintää (Luoma-aho & Canel 2020; Sanders & Canel 2013). Agenda-setting (ks. McCombs & Shaw 1972) on teoria, jonka mukaan tiedotusvälineet ainakin osaltaan määrittävät sen, mistä ihmiset puhuvat ja mistä heillä on mielipiteitä. Kehystämistä käsitellään tarkemmin tämän tutkimuksen myöhemmissä osissa.



Kuvio 2. Viranomaisviestinnän käsitteeseen vaikuttavat päätutkimuskentät (Luoma-aho & Canel 2020, 12)

Viranomaisviestinnällä on erityispiirteitä, jotka erottavat sen esimerkiksi kaupallisten organisaatioiden viestinnästä. Ne mm. toimivat poliittisessa ympäristössä (Liu & Horsley 2007) ja niillä on institutionaalinen paine läpinäkyvyyteen, joka rajoittaa niiden viestintästrategiota (Luoma-aho & Canel 2020. Ks. myös Mulgan 2007; Wæraas & Byrkjeflot 2012; Sanders & Canel 2013; Laursen & Valentini 2014; Thorbjørnsrud, Figenschou & Ihlen 2014; Fredriksson & Pallas 2016). Viranomaisorganisaatioilla on usein symbioottinen suhde median kanssa (Fredriksson, Scillemans & Pallas 2015), jossa niiden toimenpiteet ja päätökset saavat tyypillisesti negatiivissävytteistä mediajulkisuutta (Liu, Horsley & Leveshus 2010). Luoma-aho ja Canel (2020, 13–14) näkevätkin, että maineenhallinta on kasvattanut merkitystään viranomaisviestinnässä (ks. myös Carpenter & Krause 2012; Mayor, Gilad & Bloom 2013).

Luoma-aho ja Canel (2020) käyttävät viuhkakuviota kuvaamaan viranomaisorganisaatioiden julkisuutta (kuvio 3). Viuhkan keskiö kuvastaa ”puhtaasti julkisia” organisaatioita, kuten valtiota tai valtionhallintoa. Julkisuuuden taso vähenee viuhkan ulkoreunoja lähestyttäessä. Viuhkaa voidaan käyttää apuvälineenä hahmottamaan, miten organisaatio käyttää viestintää ja auttaa kehittämään tutkimuskysymyksiä ja hypoteeseja sektorirajat ylittävälle tutkimukselle julkisuuden merkityksestä viestinnässä (Luoma-aho & Canel 2020, 4).



Kuvio 3. Julkisuuden viuhka (Luoma-aho & Canel 2020, 4; Canel & Luoma-aho 2019, 29)

Viranomaisorganisaation julkisuuden aste vaikuttaa sen viestintään (Luoma-aho & Canel 2020, 5). Organisaation julkisuuden aste on suhteessa sen tilivelvollisuuteen (Luoma-aho & Canel 2020, 5). Demokraattisille maille tyypillisenä ilmiönä mitä julkisemmin organisaatiot toimivat, sitä tiukemmat vaatimukset tilivelvollisuudesta ja läpinäkyvyydestä niille on laissa asetettu (Sanders & Canel 2013). Tämä voi saada organisaation innovoimaan uusia tapoja kehittämään suhteitaan kansalaisiin (Luoma-aho & Canel 2020, 5). Toisaalta näiden lakien vaikutuksesta organisaatioista saattaa kehittyä liian jäykkiä viestiäkseen luovalla tavalla (Gelders ym. 2007; Graber 2003; Liu ym. 2010). Byrokratian ja tieteellisen johtamisen nähdäänkin leimaavan maailmanlaajuisesti julkisen hallinnon organisaatioita kaikilla tasoilla (Vuori ym. 2020, 115–116). Vaikka monet byrokratian ja tieteellisen johtamisen periaatteet edelleen hyödyllisiä, niillä on myös negatiivisia sivuvaikutuksia erityisesti viestintään. Liiallisen byrokraattiset ja hierarkkiset prosessit sekä liiallinen painottuminen niukkuuteen ja tehokkuuteen voi aiheuttaa vakavia esteitä ihmisläheiselle, tehokkaalle, läpinäkyvälle ja joustavalle viranomaisviestinnälle (Vuori ym. 2020, 122).

Tilivelvollisuuden aste määrittää myös viranomaisorganisaatioiden suhdetta mediaan sekä rajoittaa niiden kommunikaatiostrategioita – esimerkiksi viestien ajankohtaa ja sisältöä (Gelders, Bouckaert & van Ruler 2007). Negatiivinen mediajulkisuus saattaa mm. estää kehittämisohjelmien toimeenpanoa. (Luoma-aho & Canel 2020) On olemassa riski, että niiden yrittäessä saada

positiivista mediajulkisuutta, viranomaisorganisaatioiden viestit voivat näyttäytyä liian teknisinä tai tunteettomina (Fredriksson ym. 2015). Jatkuva suurennuslasin alla oleminen saattaa heikentää viestintästrategioiden onnistumista (Vos & Schoemaker 2006) ja lisätä kyynistä suhtautumista viranomaisviesteihin, riippumatta siitä, miten rehellisiä nämä viestit olisivat käytännössä (Liu & Horsley 2007).

Luoma-ahon ja Canelin (2020) tutkimus viranomaisviestinnästä on erittäin merkityksellinen tämän tutkimuksen kannalta, koska se kartoittaa viranomaisviestinnän käsitteen ja sitoo sen viestintätieteelliseen kenttään. Poliittisen viestinnän ja viranomaisviestinnän kytköksen tunnistaminen on tämän tutkimuksen kannalta hyvin merkittävää, koska näin ollen poliittisen viestinnän tutkimuksessa usein käytetyt konseptit ja teorit, kuten esimerkiksi indeksointihypoteesi, primäärimääritelmät, agenda-setting, priming, ja kehystäminen auttavat ymmärtämään myös viranomaisviestintää (Luoma-aho & Canel 2020; Sanders & Canel 2013).

Delli Carpini (2020) näkee demokratiassa kansalaisten ensisijaisen roolin suhteessa viranomaisiin diskursiivina – kansalaisten päätehtävä on siis kommunikoida valtion kanssa. Eri valtiot eroavat merkittävästi toisistaan siinä, miten paljon painoarvoa ne antavat kansalaisten sanoille (Delli Carpini 2020). Viranomaisviestinnän sisällöt, osallistujat ja rakenteet määrittävät valtion demokraattisuuden asteen (Delli Carpini 2020). Delli Carpinin (2020) näkemykset pohjautuvat saksalaisen yhteiskuntatieteilijän Jürgen Habermasin (2004) ajatuksiin, jonka julkisuudesta avoimena tilana, jossa kansalaiset käyvät keskustelua, muodostavat mielipiteitä ja osallistuvat yhteiskunnan päätöksentekoon.

Julkinen sektori on enenevässä määrin muuttunut palveluntuottajaksi ja kansalaiset asiakkaiksi (Vuori, Aher & Kylänen 2020, 122). Tämä tarkoittaa viranomaisorganisaatioiden näkökulmasta, että niiden on panostettava jatkuvaan ja avoimeen kommunikaatioon sekä maineenhallintaan (Vuori ym. 2020, 122–123). Wæraas (2020) näkee strategisen viestinnän avaintekijänä viranomaisorganisaatioiden maineenhallinnassa. Viranomaisviestintää voidaan pitää strategisena siitä mielessä, että se on tavoitteellista, erityisesti informaatiokampanjoiden yhteydessä (Wæraas 2020, 51). Viime aikoina viranomaisorganisaatioiden maineenhallinta on korostunut, kun julkisen sektorin organisaatiot ovat alkaneet muistuttaa enenevässä määrin yksityisen sektorin organisaatioita (Wæraas 2020). Suurimmalla osalla viranomaisorganisaatioista on palveluksessaan tiimi viestintäalaaan erikoistuneita ammattilaisia. Niillä on viestintästrategiat, joissa määritellään missio, arvot, kohdeyleisöt ja viestit (Wæraas 2020, 51). Monet organisaatiot mitaavat säännöllisesti mainettaan (Wæraas 2020, 51). Tämä on johtanut viranomaisorganisaatioiden viestinnän määrän dramaattiseen lisääntymiseen (Wæraas 2020, 51). Samalla niiden viestinnän sisällössä on tapahtunut muutos; pyritään korostamaan sellaisia organisaation

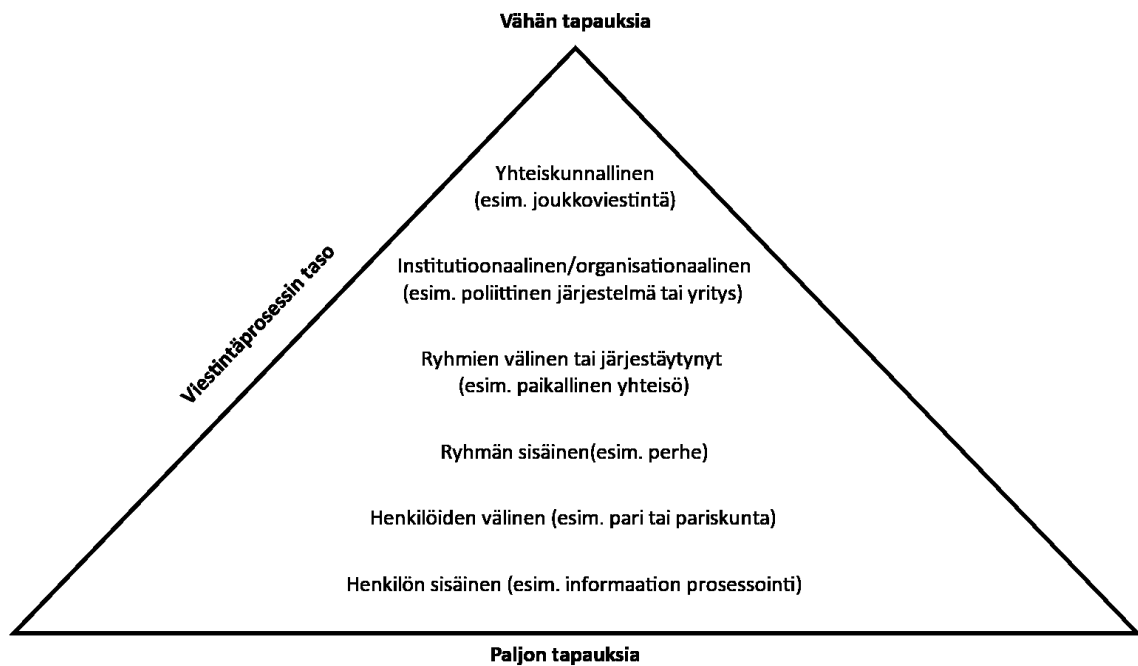
aspekteja, joita pidetään tärkeänä suotuisan maineen rakentamisessa (Wæraas 2020, 51–52). Tämä ilmiö voi selittää, miksi viranomaiset viestivät jollakin tietyllä tavalla. Ilmiössä korostuu organisaatioiden itsesuojaus totuudenmukaisuuden kustannuksella (Wæraas 2020, 52). Tällä on vaikutuksia kognitiiviseen ja sosiaalipoliittisen legitimizeettikäsitykseen (ks. Aldrich & Fiol 1994). Ensinnäkin maine ja legitimizeetti toimivat erilaisilla logiikoilla (Wæraas 2020, 52). Toiseksi, kun viestintä vaihtuu totuudenmukaisuudesta strategiseen itsesuojaeluun, se vaikuttaa negatiivisesti sosiopoliittiseen legitimizeettikäsitykseen (Wæraas 2020, 52). Niinpä maineen liiallinen korostamisessa viestinnässä voi johtaa organisaation legitimizeettiin liittyviin ongelmiin. Viranomaisorganisaatioiden onkin syytä viestinnässään pyrkiä tasapainoon legitimizeettitarpeiden ja maineen tarpeiden välillä (Wæraas 2020, 53).

Tässä tutkimuksessa käytetään Canelin ja Luoma-ahon (2019) määritelmää viranomaisviestinnästä: ”viranomaisviestintä on organisaatioiden sisällä, välillä ja sidosryhmille tapahtuva päämääräsuuntautunut viestintä, jonka tarkoituksena on mahdollistaa julkisen sektorin toiminnot niiden spesifeissä kulttuurillis-poliittisissa toimintaympäristöissä ja joiden tarkoituksena on yhteisen hyvän ja kansalaisten luottamuksen rakentaminen ja ylläpito (Canel & Luoma-aho 2019, 33).

Viranomaisviestinnän voidaan ymmärtää muodostuvan kolmesta ulottuvuudesta: sisällöstä (substance), osallistujista (participants) ja rakenteista (structures) (Delli Carpini 2020). Sisällön osalta viranomaisviestinnän erottaa yksityisestä tai julkisesta viestinnästä se, että viranomaisviestinnässä on kysymys valtion toteuttamasta hyödykkeiden, palveluiden ja arvojen ”autoraattivisesta jakamisesta” (Delli Carpini 2020; Easton 1965). Ollakseen viranomaisviestintää, vähintään yhden osallistujan on oltava valtio (Delli Carpini 2020). Valtion rooli ja spesifit osallistuvat viranomaisorganisaatiot tai -entiteetit sen sijaan voivat vaihdella, kuten myös osallistuvan yleisön spesifit roolit tai segmentit. (Delli Carpini 2020). Rakenteet muodostuvat välittäjästä (medium), normeista ja säännöistä, instituutioista ja organisaatioista (Delli Carpini 2020). Näiden ulottuvuuksien kautta viranomaisviestintä muokkaa viestien virtaamista. Tässä tutkimuksessa näiden kolmen ulottuvuuden – sisällön, osallistujien ja rakenteiden – muodostamasta kokonaisuudesta käytetään nimitystä *viestintästrategia*.

Joukkomedia

Viestinnän kenttää voidaan kuvata pyramidina (ks. kuvio 4). Pyramidissa on kuvattuna eri yhteiskunnan tasot, joilla viestintää tapahtuu. Näin kuvattuna massaviestintä voidaan nähdä yhtenä niistä yhteiskunnallisista viestintäprosesseista, jotka muodostavat pyramidin huipun (McQuail 2000, 10). Kun pyramidin tasoissa laskeudutaan alemmaksi, olemassa olevien tapauksien määrä kasvaa (McQuail 2000, 10). Jokainen taso tuo myös omat haasteensa tutkimukselle ja teorioiden rakentamiselle (McQuail 2000, 10–12).

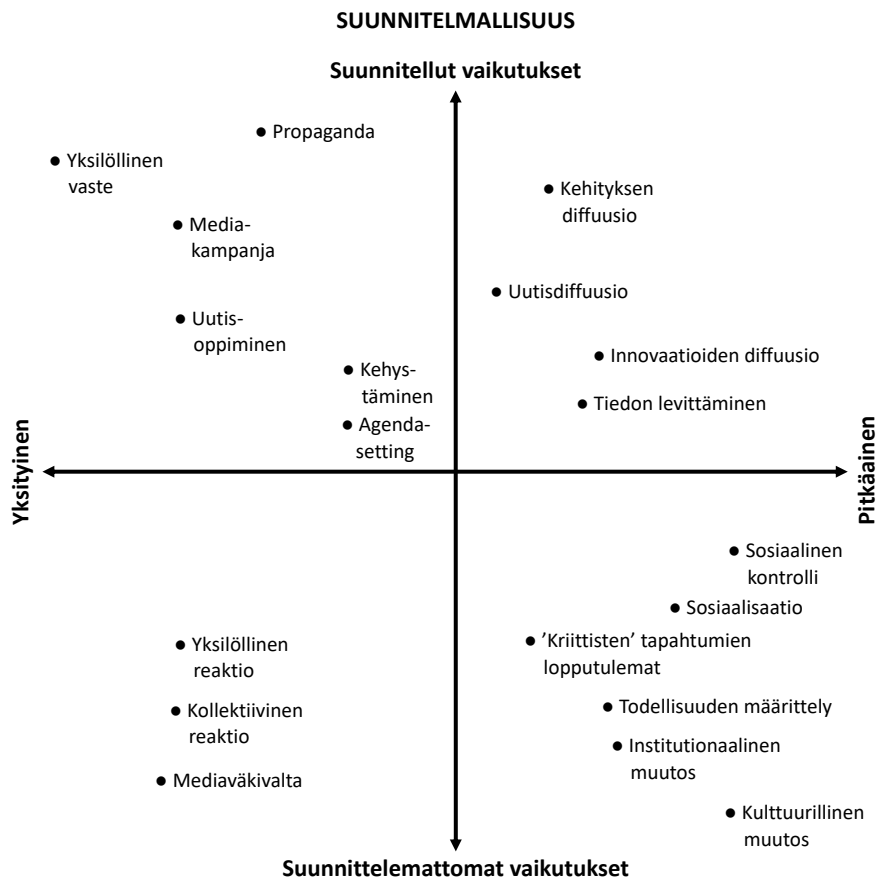


Kuvio 4. Viestintäpyramidi (McQuail 2000, 10)

Joukkomedia (mass media) tarkoittaa tässä tutkimuksessa järjestäytyneistä keinoja viestiä julkisesti pitkiltäkin etäisyyksiltä monille vastaanottajille lyhyessä ajassa (McQuail 2000, 17). Joukkomedian käsite viittaa laajasti joukkoon mediaorganisaatioita ja toimintamalleja, joilla on omat formaalit tai epäformaalit toimintatapansa, toiminnan säännöt ja mahdollisesti yhteiskunnan asettamia laillisia ja poliittisia vaatimuksia (McQuail 2000, 14–15). Ne on jaettu edelleen teknologiatyypeittäin (printti, filmi, televisio ym.) ja usein tyyppin sisäisesti (mm. kansalliseen tai paikalliseen). (McQuail 2000, 14–15). Joukkomediaa määrittävät seuraavat pääominaisuudet:

- 1) Joukkomediainstituutio sijaitsee ”julkisessa sfäärissä”, mikä tarkoittaa, että se on periaatteessa kaikille vastaanottajille ja lähettäjäille. Media käsittelee julkisia asioita – erityisesti aiheita, joista voidaan odottaa muodostuvan julkisia mielipiteitä. Se on toiminnastaan tilivelvollinen laajemmalle yhteiskunnalle lakien, asetusten sekä yhteiskunnallisen ja valtiollisen paineen kautta (McQuail 2000, 14–15).
- 2) Joukkomedialla on suuri taloudellinen, poliittinen ja kulttuurillinen toiminnanvapaus (McQuail 2000,15).
- 3) Joukkomedia voi käyttää vaikutusvaltaa ja vaikuttaa mielipiteisiin, mutta sillä ei ole muodollista valtaa (McQuail 2000,15).
- 4) Joukkomediainstituutioon osallistuminen on vapaaehtoista. Sen käyttöön liittyy vahva assosiaatio vapaa-aikaan ja dissosiaatio työstä tai velvollisuudesta (McQuail 2000,15).

Joukkomedialla on suuri vaikutusvaikutusvaltaa. Se kykenee vaikuttamaan yleisöihin monella tavalla. Mediavaikutukset voidaan kuvata nelikenttänä kahden ulottuvuuden – ajan ja suunnitelmallisuuden – kautta (ks. kuvio 5). Aika-asteikolla vaikutukset jakautuvat lyhyen aikavälin vaikutuksiin ja pitkän aikavälin vaikutuksiin. Suunnitelmallisuusasteikolla vaikutukset jakautuvat suunniteltuihin ja suunnittelemattomiin vaikutuksiin. Vaikka tässä tutkimuksessa ei ole tarkoitus tutkia mediavaikutuksia, on tarpeellista median vaikutusvallan laajuus ja millä eri tavoilla media voi vaikuttaa yleisöihin ja yhteiskuntaan. Tämän tutkimuksen ja viranomaisviestinnän näkökulmasta juuri median kyky jakaa tietoa on erityisen merkittävää. Merkittävää on myös, että kehystämisen ja agenda-settingin (ks. McQuail 2000, 426) kautta joukkomedialla on myös kyky määritellä, mitä informaatiota ja näkökulmia yleisölle esitetään, mikä voi olla ristiriidassa viranomaisorganisaation viestintästrategian kanssa.



Kuvio 5. Mediavaikutusten typologia (McQuail 2000, 10)

Joukkomedia vaikuttaa viestien kiertoon ja merkityksiin journalistisen epistemologian välityksellä (ks. Carlson 2020). Carlson (2020) viittaa Ekströmin (2002) käsitteeseen journalistisesta epistemologiasta. Ekström (2002) keskittyy kolmeen journalistisen epistemologian osa-alueeseen: tiedon tuottaminen, tiedon muoto ja totuusväittämien julkinen hyväksyntä. Näihin sisältyvät uutistoimitusten käytänteet ja uutistekstit (Örnebring 2017). Objektivisuuden ja ammattimaisuuden rooli episteemisen auktoriteetin saavuttamisessa (Maras 2013; Schudson 1978; Waisbord 2013), uutislähteiden käyttö tietoväittämien rakentamisessa (Godler & Reich 2013; Tuchman 1972), aineiston käyttö (Anderson 2018) ja visuaalisen journalistisen todistusaineiston esittäminen (Newton 2001).

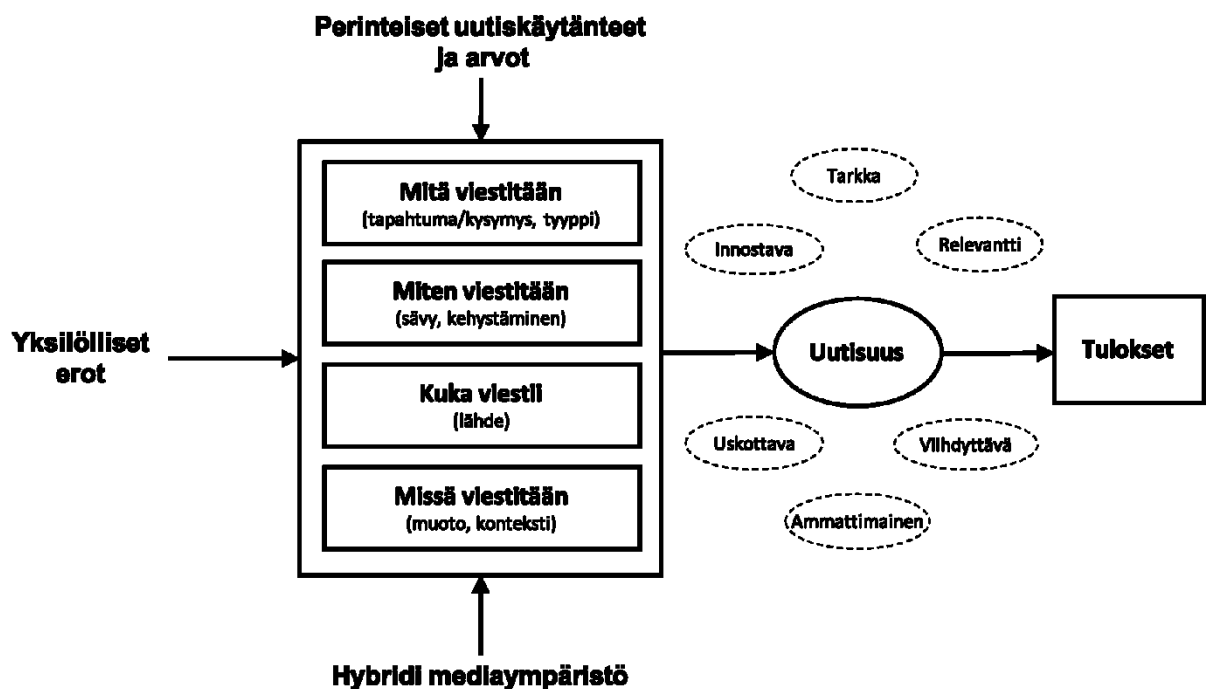
Journalistit eivät voi pakottaa tai määrittää, miten heidän tuotoksensa hyväksytään (Ekström 2002). Tämä premissi vaatii tarkastelemaan, miten journalistien episteemiset käytännöt – uutistenkeräysstrategiat, heidän tuottamansa tekstit – suhteutuvat heidän yhteiskunnalliseen asemaansa jaetun tiedon tuottajina (Carlson 2020). Tästä näkökulmasta journalistista epistemologiaa koskevat kysymykset muuttuvat kysymykseksi episteemisestä auktoriteetista, jonka Gieryn (1999) määrittelee ”legitiimiksi vallaksi määrittää, kuvailla ja selittää todellisuuden rajatut ulottuvuudet.” Institutionalisoitujen tiedon tuottajat, journalistit, saavuttavat asemansa luomalla ja ylläpitämällä rajat auktoroitujen tiedon tuottajien ja tiedon tarvitsijoiden välillä (Carlson 2020).

Journalistien episteeminen auktoriteetti alkaa, kun uutinen kehitetään tiedon muodoksi (Carlson 2020). Uutinen on päivittäisen tiedon tyyppi, jota kuluttajat eivät saa itse suoran kokemuksen kautta, vaan journalistien välityksellä, jotka käyttävät vakiintuneita, tuttuja teknologioita tiedon strukturoimiseen merkityksellisiin muotoihin (Carlson 2020). Näihin rakenteisiin on sisäänrakennettuna oletus uutistekstien totuudenmukaisuudesta ja pyrkimyksestä kertoa mahdollisimman tarkka kuvaus tietystä hetkestä (Carlson 2020). Journalistit saavuttavat tietonsa opittujen käytäntöjen, mikä johtaa muotojen toistoon (Darnton 1975).

Uutinen tietona on riippuvainen joukosta sosiaalisia suhteista, jotka sitovat yhteen erilaiset journalistiset ja ei-journalistiset toimijat (Carlson 2017; Schudson & Anderson 2009). Journalistit tekevät tietoväittämiä työnsä kautta ja vetoavat samanaikaisesti ei-journalisteihin huomion ja hyväksynnän saamiseksi (Carlson 2020). He legitimoivat väittämänsä validista tiedosta argumentoimalla episteemisen auktoriteettinsa puolesta (Carlson 2020). Yksi tapa journalistisen auktoriteetin vahvistamiselle on tiettyjen käytänteiden toistaminen (Ekström 2002), toisin sanoen journalistinen legitimitetti on diskursiivisen performanssin tuote, jossa esitetään ritualisoidulla tavalla tietoa yleisöille (Broersma 2010). Päivittäinen uutisointi tiettyjen mallien mukaan toistaa auktoriteettia (Barnhurs & Nerone 2001). Uutistoimitukselliset käytänteet eivät siis ole vain tiedon välitystapoja, vaan merkkejä ajan myötä hioutuneesta episteemisestä auktoriteetista (Carlson 2020).

Hermida (2020) tarkastelee julkaisun jälkeisen portinvartijuuden (post-publication gatekeeping) käsitettä. Journalismin tutkimuksessa portinvartijuudella on tarkoitettu perinteisesti journalistien ydintoimintoa, jossa toimittajat valikoimalla, kirjoittamalla, muokkaamalla ja sijoittamalla tietoa valitsevat, mitä esitetään uutisena yleisölle (mm. Gans 1979; Shoemaker 1991; Shoemaker & Reese 1996). Uutisten levittäminen ja virtaaminen voidaan nähdä jatkeeksi portinvartijuusprosessille (Bruns 2018; Gillespie 2018; Meraz & Papacharissi 2016).

Uutinen voidaan siis nähdä episteemisen auktoriteetin ilmentymänä, jolla journalistit vaikuttavat viestien virtaamiseen (Carlson 2020). Uutisen perinteisessä määritelmässä on korostunut objektiivisuus, keskittyminen tärkeisiin julkisuuden kysymyksiin ja relevanssi yleisölle (Deuze 2005; Gans 1979; Schudson 1978). Edgerly ja Vraga (2020) ilmaisevat huolensa siitä, että Yhdysvalloissa tehtyjen tutkimusten perusteella perinteinen uutis-demokraattinen narratiivi on uhattuna. Median hybridisoituminen haastaa perinteisen uutisten käsitteen ja sen suhteen muihin median genreihin (Baym 2017; Chadwick 2013). Edgerlyn ja Vragan (2020) mallissa (ks. kuvio 6) uutisuuden tekijät voidaan tiivistää seuraaviin viiteen kysymykseen: mitä viestitään, miten viestitään, kuka viestii, missä viestitään, kuka on tiedon loppukäyttäjä. Koska viranomaiset tarvitsevat uutismediaa viestiensä välittämiseen, käsitys siitä, minkä yleisö ymmärtää uutisena, on tärkeä. Edgerlyn ja Vragan (2020) uutisuuden malli ei tarjoa vastauksia, vaan toimii lähinnä teoreettisena pohjana mahdolliselle uutisuuden jatkotutkimukselle. Se jättää paljon avoimia kysymyksiä. Se jättää tarkoituksella vielä avoimeksi ne suhteet, joita uutisuus mahdollisesti merkitsee yleisölle (Edgerly & Vraga 2020).



Kuvio 6. Uutisuuden käsitelmä (Edgerly & Vraga 2020)

Sosiaalinen media

Valentini (2015) määrittelee sosiaalisen median internet-pohjaisiksi sovelluksiksi, jotka sallivat käyttäjien luoda, vaihtaa tai kuluttaa käyttäjien tuottamaa sisältöä. Isotaluksen, Jussilan ja Matikaisen (2018, 13–14) määritelmän mukaan puolestaan sosiaalisella mediallyä tarkoitetaan

käyttäjien aktiivisuutta korostavia verkkoympäristöjä. Tässä tutkimuksessa sosiaalisen median käsitteestä käytetään edellä mainittua Isotaluksen ym. (2018) määritelmää.

Sosiaaliselle medialle on esitetty kolme erityispiirrettä: 1) viestintä on hajautunutta, eikä se ole perinteisen median tapaan säädeltyä. 2) käyttäjistä tulee aktiivisia sisällöntuottajia. 3) Viestintä on vuorovaikutteista ja verkottunutta, sillä sosiaalisen median perusta on käyttäjien välinen vuorovaikutus. (Bechmann & Lomborg 2012). Sosiaalisen median määritelmässä on sisäänrakennettuna ajatus aktiivisesta yleisöstä tai aktiivisista käyttäjistä, mikä erottaa sen perinteisestä, melko passiiviseksi mielletystä mediayleisöstä (van Dijck 2013). Isotalus ym. (2018) viittaavat Castellsin (2009) esittämään käsitteeseen ”henkilökohtainen joukkoviestintä” (mass self-communication). Käsite kuvaa sitä, kuinka joukkoviestinnän välineet ovat tänä päivänä kaikkien saatavilla, ja siten kuka tahansa voi periaatteessa olla niin lähettäjä kuin vastaanottaja (Isotalus, ym. 2018).

Sosiaalisen median palvelut voidaan jaotella seuraavasti (Laaksonen & Matikainen 2013, 15):

- 1) Yhteistuotanto (esimerkiksi Wikipedia)
- 2) Verkostoitumis- ja yhteisöpalvelut (esimerkiksi Facebook)
- 3) Sisältöjen jakamiseen keskittyvät alustat (esimerkiksi YouTube, Flickr ja Instagram)
- 4) Blogit ja mikroblogit (blogialustat ja Twitter)
- 5) Virtuaalimaailmat (sosiaaliset ja pelilliset, esimerkiksi World of Warcraft)
- 6) Verkkokeskustelut (esimerkiksi Suomi24).

Isotalus ym. (2018, 14) ehdottavat listaan lisäksi vielä keskinäisviestintään tarkoitettut mobiilipalvelut, kuten WhatsApp ja Snapchat. Tässä tutkimuksessa aineistona käytettävät sanomalehtien verkkopalveluissa ylläpidetyt kommentointipalstat sisältyvät verkkokeskustelujen kategoriaan.

Sosiaalisen median logiikkaa kuvaavat neljä periaatetta (van Dijck & Poell 2013). Ensimmäinen periaate on ohjelmoitavuus (programmability) (van Dijck & Poell 2013, 5–6). Toimintaa sosiaalisessa mediassa ohjaavat koodit, algoritmit, käyttöliittymät ja alustat (van Dijck & Poell 2013, 5–6). Nämä ovat ihmisen luomia, ja käyttäjät voivat joukkovoimalla vaikuttaa palveluiden toimintaan, koska palvelut reagoivat käyttäjiensä toimintatapoihin (van Dijck & Poell 2013, 5–6). Toinen periaate on suosio (popularity) (van Dijck & Poell 2013, 6–8). Päivitysten, videoiden ja muun sisällön jakaminen ja tykkääminen näkyvät selkeinä lukuina. Sisältöjen suosio lisää myös alustan arvoa erityisesti mainostajien ja sijoittajien silmissä (van Dijck & Poell 2013, 6–8). Kolmas periaate on yhdistävyys (connectivity) (van Dijck & Poell 2013, 8–9). Sosiaalisen median palveluiden perimmäinen tarkoitus on luoda yhteyksiä (van Dijck & Poell 2013, 8–9).

Käyttäjät eivät aina luo yhteyksiä itse, joten alustat luovat niitä heidän puolestaan (van Dijck & Poell 2013, 8–9). Tällä ilmiöllä on käyttäjiä hyväksikäyttävä puoli, kun sosiaalisen median yritykset myyvät käyttäjien yhteyksistä kerättävää tietoa esimerkiksi mainostajille (van Dijck 2013). Neljäs periaate liittyy tietokantoihin ja datafikaatioon (datafication) (van Dijck & Poell 2013, 9–11). Kaikki sisältö sosiaalisessa mediassa – viestit, kuvat, videot ja tekstit – ovat dataa (van Dijck & Poell 2013, 9–11). Tällöin myös kaikkea käyttäjien tuottamaa sisältöä voidaan analysoida ja käyttää palveluiden toiminnassa (van Dijck & Poell 2013, 9–11). Kaikessa näissä neljässä periaatteessa korostuu se, että sosiaalisen median logiikka on pitkälti myös yrityslogiikkaa (Langlois & Elmer 2013, 10). Perinteisten ja uusien mediajärjestelmien yhteenkietoutuneisuuden myötä sosiaalisen median logiikasta on tullut myös irrottamaton osa nykyaikaista hybridiä mediajärjestelmää (ka. Chadwick 2013).

Lovari ja Valentini (2020) tarkastelevat sosiaalisen median ja viranomaisviestinnän suhdetta. Kansalaiset käyttävät sosiaalista mediaa välineenä ystävien väliseen vuorovaikutukseen, mutta myös digitaalisina välineinä, jonka kautta he etsivät tietoa organisaatioista, brändeistä, valtionhallinnosta ja instituutioista (Lovari & Valentini 2020, 316). Vahvan digitaalisen infrastruktuurin olemassaolo on suosinut sosiaalisen median leviämistä kansalaisten keskuudessa (Yi, Oh & Kim 2013). Viranomaisorganisaatioiden organisaatio- ja viestintäkulttuurit ovat tärkeitä tekijöitä, jotka ovat vaikuttaneet niiden sosiaalisen median omaksumiseen (Lovari & Valentini 2020, 317). Länsimaisissa yhteiskunnissa tässä viranomaisorganisaatioiden digitalisaatiossa ovat merkittävänä edesauttavina tekijöinä olleet kulttuurinen läpinäkyvyys, tilivelvollisuus ja viranomaisorganisaatioiden avoimuus (Lovari & Valentini 2020, 317).

Viranomaisorganisaatioiden sosiaalisen median omaksuminen niiden viestintärepertuaariin vaikuttaa kahdella tasolla: makrotasolla korostuu kansalaisten voimaantuminen ja nousevat digitaaliset käytännöt, jotka mahdollistavat kommunikaationa viranomaisorganisaatioiden kanssa (Mergel & Bretschneider 2013). Mesotasolla korostuvat viranomaisorganisaatioiden institutionaaliset prosessit kyseisten alustojen käytöstä (Mergel & Bretschneider 2013).

Makroperspektiivistä tarkasteltuna tutkimukset ovat tunnistaneet kansalaisten käyttävän viranomaisorganisaatioiden sosiaalisen median sivuja kolmeen pääasialliseen käyttötarkoitukseen: a) kulutukseen, b) osallistumiseen ja c) tuottamiseen, joista kuluttaminen on kaikkein laajin ilmiö (Lovari & Valentini 2020, 318). Smith (2010) on tunnistanut, että on olemassa kansalaisia, jotka osallistuvat aktiivisesti digitaalisiin hallintoa ja julkisten asioiden hoitoa koskevaan debattiin. Tässä osallistuvassa funktiossa sosiaalinen media edustaa alustoja, joilla kansalaiset voivat koordinoida toimintaansa, mobilisoida ja saada äänensä kuuluville (Bennett & Segerberg, 2012). Kuitenkin kansalaisten vuorovaikutus viranomaisorganisaatioiden sosiaalisen

median sivuilla on rajoittunutta ja edustaa vain pientä otosta kansalaiskeskustelusta (Bonsón, Royo & Ratkai 2015). Enemminkin nämä kansalaisten verkkokeskustelut vaikuttaisivat tapahtuvan muiden kuin viranomaisten ylläpitämällä sosiaalisen median sivuilla (Lovari & Parisi, 2015). Tätä näkemystä tukee tämän tutkimuksen johdannossakin tehty alustava havainto, jossa sanomalehden verkkosivuilla julkaistuna uutinen herätti moninkertaisesti enemmän kansalaiskeskustelua verrattuna samaan uutiseen, joka oli julkaistu PV:n sosiaalisen median sivuilla. Sisällön tuottamisen on havaittu liittyvän esimerkiksi ympäristökriiseihin, joissa kansalaiset käyttävät sosiaalista mediaa tilannetiedon välittämiseen ja avun hakemiseen (Bruns, Burgess, Crawford & Shaw 2012; Graham, Avery & Park 2015).

Viranomaisviestinnän näkökulmasta sosiaalinen media tukee ulkoista viestintätoimintaa (Lovari & Valentini 2020, 320). Esimerkiksi monet viranomaisorganisaatiot (ml. PV) julkaisevat sosiaalisen median sivuilla uutisisältöä journalisteille (Lovari & Valentini 2020, 320). Viranomaisorganisaatiot voivat käyttää sosiaalisen median kanavia myös vahvistamaan näkyvyyttä, brändiä tai imagoa (Lovari & Valentini 2020, 320), legitimizeettiä ja organisaatiollista relevanssia (DePaula, Dincelli & Harrison 2018) sekä promotoimaan institutionaalisia aloitteita, tapahtumia ja toimenpiteitä (Lovari & Parisi, 2012). Viranomaisorganisaatioiden sosiaalisen median käyttö on myös enenevässä määrin kasvattanut merkitystään kriisi- ja hälytystilanteissa (Lovari & Valentini 2020, 320).

Julkisten palvelujen parantamisprosessi toteutuu osaltaan, kun viranomaisorganisaatiot kuuntelevat kansalaisten huolia ja tarpeita (Lovari & Valentini 2020, 321). Suuri määrä dataa, joka tuotetaan ja jaetaan sosiaalisessa mediassa, tarjoaa viranomaisorganisaatioille strategisia mahdollisuuksia seurata yleistä mielipidettä ja toiminnastaan, menettelytavoistaan ja toimenpiteistään (MacNamara 2016). Sosiaalisen median omaksuminen osaksi viranomaisorganisaatioiden viestintää on tuonut kolme rakenteellista muutosta viranomaisviestinnän luonteeseen. (Lovari & Valentini 2020, 321). Ensinnäkin viestivirtojen nopeus ja kasvaneet julkiset odotukset ovat asettaneet organisaatioille vaatimuksen olla jatkuvassa viestintämoodissa ja tuottaa nopeita ja helposti sulateltavia uutispaloja täydellisten ja tarkkojen raporttien sijaan, joiden laatimiseen kuluisi pidempi aika (Lovari & Valentini 2020, 321–322). Toiseksi sosiaalinen media on muuttanut viranomaisviestinnän kieltä yksinkertaisemmaksi, vähemmän laki- ja byrokratiapitoiseksi sekä henkilökohtaisemmaksi ja suoremaksi (Lovari & Valentini 2020, 322). Kolmanneksi sosiaalinen media on kasvattanut viranomaisviestinnän mittakaavaa ja toimintoja siten, että niihin sisältyy henkilökohtaisempia, vuorovaikutteisempia muotoja kansalaisten ja sidosryhmien kohtaamiseen, kun aikaisemmin pääpaino on ollut kansalaisten informoinnissa (Lovari & Valentini 2020, 322).

Viranomaisorganisaatioiden sosiaalisen median omaksuminen ei kuitenkaan todellisuudessa ole ollut ongelmatonta. Kautta maailman viranomaisorganisaatiot tyypillisesti suosivat viestinnässään yksisuuntaista lähettäjämallia (Karyagin 2016; Lovari & Parisi 2012; Zheng 2013). Niiden sosiaalisen median käyttö on yleensä varsin alkeellista, ja sosiaalinen media nähdään tyypillisesti vain lisäkanavana, joilla tietoa työnnetään yksisuuntaisesti yleisöille tai jolla kiertetään jo muilla viestintäkanavilla julkaistuja tietoja (Mergel 2015, 462).

Sosiaalinen media vaikuttaa viestien virtaamiseen episteemisen kilpailun kautta (Carlson 2020). Carlson (2020) johtaa episteemisen kilpailun käsitteen Gierynin (1999) ”uskottavuuskilpailun” käsitteestä, joka viittaa kamppailuihin episteemisestä auktoriteetista. Episteemisen kilpailun käsitteen mukaan ei ole olemassa neutraaleja tai luonnollisia tiedon muotoja, vaan merkitykset nousevat esiin kilpailun ja neuvottelun tuloksena (Carlson 2020). Julkisen viestinnän laajeneminen on horjuttanut journalistien yksinotetta tiedosta ja sen välityskanavista (Waisbord 2018). Tämä on luonut tilaa eri tavoille generoida ja legitimoida tietoväittämiä, ja samalla kyseenalaistanut perinteiset journalistisen totuuden todistamisstrategiat (Carlson 2020). Niinpä digitaalisen uutisten virtaamisen episteemisten seuraamusten ymmärtäminen vaatii pelkkiä tekstuaalisia eroja laajempaa tarkastelua, kun halutaan ymmärtää miten eri toimijat luovat ja legitimoivat tietoväittämiä kasvokkain toisten, eri väittämiä tekevien toimijoiden kanssa (Carlson 2020).

Journalistiset totuusväitteet ovat pitkään nojautuneet spesifeihin informaatiolähteisiin episteemisen auktoriteetin todistamisessa. Tämä malli sijoittaa kulttuurisen ja poliittisen eliitin ”valtuutettujen tietäjien normatiivisen järjestyksen” huipulle (Fishman 1980), mikä antaa eliittilähteille vallan määrittellä sosiaalinen todellisuus uutisten kautta (Schlesinger & Tumber 1994), vaikkakin journalististen kanavien rajoituksin (Carlson 2020). Digitaalinen media mahdollistaa suorat kanavat viestiä yleisölle ilman rajoituksia, mikä on nähtävissä erityisesti populistisessa retoriikassa (Engesser, Ernst, Esser ym. 2017). Hyvänä esimerkkinä on Donald Trumpin Twitterin käyttö. Trump on haastaa perinteisen uutisoinnin ja poliittisen retoriikan tyylejä, mikä aiheuttaa kilpailun legitiimin tiedon tuottamisesta (Ott 2017).

Mediakritiikki uutiskäytäntöjen julkisen valvonnan muodossa on episteemisen kilpailun peittelemätön muoto (Carlson 2020). Uutisoinnin todenperäisyyttä ja puolueettomuutta haastetaan usein. Eri toimijat pyrkivät muokkaamaan uutissisältöjä korostaakseen tai häivyttääkseen tiettyjä tarinoita, puheenaiheita tai kehyksiä (Carlson 2020). Tämä voi tapahtua suorilla syytöksillä tai epäsuorasti kehittämällä julkisen viestinnän muotoja, jotka kilpailevat perinteisen journalismin kanssa (Carlson 2020). Digitaalinen media mahdollistaa myös tilat, joissa ei-eliitit luovat sisältöä erilaisten julkisen viestinnän muotojen kautta (Bruns 2008). Mobiiliteknologia

mahdollistaa ei-journalisteille spontaanin sisäänmenoväylän uutistentekoon ”kansalaistodistamiseksi” (citizen witness) kutsutun ilmiön kautta (Allan 2013). Toisin kuin ammattijournalistien episteeminen auktoriteetti koulutettuina tiedontuottajina, ei-journalistien todistus saa auktoriteettinsa uutisarvoisen tapahtuman välittömästä läheisyydestä ja kertomusten käsittelemättömyydestä johtuvasta aitoudesta (Carlson 2020). Kertomukset voivat virrata uutisten läpi käyttäjien luomana sisältönä, mutta voivat myös kiertää uutisten ohi sosiaalisen median ja muiden kanavien kautta (Carlson 2020). Voidaan siis sanoa, että ei-journalistit saavuttavat episteemistä auktoriteettia luomalla tietoväittämiä eri menetelmillä kuin perinteiset journalistit (Matheson 2004; Park 2009).

Ei-journalistien kyky luoda mediaviestejä perinteisten journalististen ulostulokanavien rinnalle luo hybridejä uutistiloja (Chadwick 2013). Hybridisyys välttää ammattilaisten ja harrastajien kertomusten ongelmallisen kahtiajaon keskittymällä sivustoille, joissa eri äänet kohtaavat joko täydentäen toisiaan tai kilpaillakseen (Chadwick 2013). Sanomalehtien verkkojulkaisujen kommenttiosiot ovat merkittävä ilmentymä sellaisista tiloista (Carlson 2020). Uutisiin liitetyistä kommenttiosioista tulee kilpailun tai jatkeen tiloja, jotka haastavat perinteisen journalismin rajat (Robinson 2015). Ne muodostavat journalististen ulostulokanavien ja yleisön kohtaamispaikkeen ja ovat avainpaikkoja jokapäiväisen uutistietoa koskevan episteemisen kamppailun tarkasteluun (Carlson 2020).

Rajaukset:

Aineettomat asiat, kuten organisaation maine ja suhde kansalaisiin ja mediaan (ks. esim. Luoma-aho & Canel 2020) vaikuttavat siihen, mitä media julkaisee viranomaisesta ja mitä kansalaiset kirjoittavat siitä sosiaalisessa mediassa, mutta ne suljetaan tämän tutkimuksen ulkopuolelle. Tutkimus keskittyy puolustushallinnon normaaliolojen viestintään. Näin ollen viranomaisorganisaatioiden riski- ja kriisiviestintä on rajattu tutkimuksen ulkopuolelle.

2. TUTKIMUSMENETELMÄT JA AINEISTO

2.1. Metodi

Tutkimuskysymyksiin vastaamiseksi päätettiin etsiä puolustushallinnon tiedotteista, uutisista ja uutisiin liitetystä kansalaiskeskustelusta representaatioita, joilla yhteismajoituskokeilu on niissä esitetty. Näitä representaatioita havainnoimalla ja vertailemalla vastattiin tutkimusongelmaan. Tutkimusmenetelmäksi valittiin kvalitatiivinen kehysanalyysi. Kehysanalyysia käytetään nykyään paljon mediatutkimuksessa (ks. mm. D'Angelo & Kyupers 2010, 1; Winkin & Leeds-Hurwitz 2013, 90–91). Menetelmän avaamiseksi on ensin syytä tarkastella, mitä kehykset ja kehystäminen ovat.

Kehykset ja kehystäminen

Goffman (1974) määrittää kehykset ”organisointiperiaatteiksi, jotka määrittävät – ainakin sosiaalisia – tapahtumia ja subjektiivista osallistumistamme niihin”. Nämä ”tulkinnan skeemat” auttavat ihmisiä ”paikallistamaan, havaitsemaan, tunnistamaan ja luetteloimaan” päivittäisiä tapahtumia (Goffman 1974, 24). Journalistit käyttävät ”kehyksiä organisoimaan jokapäiväisen maailman suikaleita, suikaleen ollessa mielivaltaisen viipale tai leikkaus meneillään olevien tapahtumien virrasta” (Goffman 1974, 10–11). Gitlin (1980, 7) määrittelee kehykset ”pysyviksi kognition, tulkinnan ja esittämisen, valinnan, painottamisen ja poisjättämisen kaavoiksi, joilla symbolien käsittelijät rutiininomaisesti organisoivat diskurssia”. Gamsonin ja Modiglianin (1989, 3) mukaan kehykset ovat ”tulkinnallisia paketteja, jotka antavat merkityksen kysymykselle”. Tämän paketin ytimessä on ”keskeinen organisoiva ajatus, *kehys*, joka auttaa ymmärtämään relevantteja tapahtumia vihjaamalla, mistä on kyse” (Gamson & Modigliani 1989, 3). Reese (2001, 5) määrittelee kehykset ”yhteiskunnallisesti jaettuiksi ja pysyviä järjestämisperiaatteiksi, jotka toimivat symbolisesti sosiaalisen maailman merkityksellisenä rakenteena.” Korostamalla joitakin käsiteltävänä olevan aiheen elementtejä, kehys siis tarjoaa tavan ymmärtää tapahtumaa tai kysymystä (de Vreese 2005, 53). ”Lyhyesti sanottuna, kehys on aiheen eri näkökohtien tärkeyden korostamista” (de Vreese 2005, 53).

Entmanin (1993) mukaan kehyksiä on löydettävissä ainakin neljästä viestintäprosessin osa-alueesta: viestijästä, tekstistä, vastaanottajasta ja kulttuurista. Viestijät tekevät tietoisia tai tiedostamattomia kehysvalintoja, joihin vaikuttavat heidän uskomusjärjestelmäänsä liittyvät kehykset eli skeemat, sekä mitä he haluavat viestiä. Tekstissä kehykset ilmenevät avainsanoina, vakiofraaseina, stereotyyppinä, tietolähteinä ja käsiteltävää teemaa vahvistavina lauseina. Vastaanottajan ajattelua ja johtopäätöksien tekoa ohjaavat kehykset eivät välttämättä heijasta viestijän tarkoittamia tai tekstissä esiintyviä kehyksiä. Kulttuurin voidaan ajatella toimivan

eräänlaisena yleisesti käytettyjen kehysten varastona. Kaikissa neljässä asetelmassa on kyse valitsemisesta, korostamisesta sekä korostettujen elementtien käyttämisestä ongelmien määrittelyyn, syiden analysointiin, moraaliseen arviointiin sekä ratkaisujen tarjoamiseen (Entman 1993, 52–53).

Kehystämistä on kuvailtu konseptiksi, lähestymistavaksi, teoriaksi, mediavaikutustyyppiksi, näkökulmaksi, analyysitekniikaksi, paradigmaksi sekä moniparadigmaattiseksi tutkimusohjelmaksi (D'Angelo & Kyupers 2010, 2). Panin ja Kosickin (1993, 53) mukaan kehystäminen korostaa tiettyjä käsiteltävänä olevan kysymyksen osa-alueita, jolloin valitut elementit muodostuvat tärkeäksi yksilöiden muodostaessa käsitystään kysymyksestä. ”Kehystäminen on joidenkin aspektien valitsemista ja näkyväksi tekemistä viestintätekstissä tavalla, jolla korostetaan tiettyä ongelman määrittelyä, kausaalista tulkintaa, moraalista arviota ja/tai ratkaisuehdotusta kuvattua aiheesta” (Entman 1993, 52). Siinä missä agenda-setting -teoria on kiinnostunut kysymysten tärkeydestä, kehystäminen on kiinnostunut kysymysten esittämistavasta (de Vreese 2005, 53).

Kehystäminen juontuu sosiologisista teorioista monien viestinnän tutkimusten käsitteiden tapaan (Seppänen & Väliverronen 2012). Sosiologi Erving Goffman (1922–1982) tutki arkista vuorovaikutusta ja havaitsi ihmisten tilanteenmäärittelyiden eli kehysten vaikuttavan vuorovaikutuksen sujuvuuteen (Goffman 1974). Kehysten avulla havainnoimme, tunnistamme ja nimeämme asioita. Kehykset antavat mielen ja merkityksen tilanteille ja toiminnalle. Kun esimerkiksi näemme jalkakäytävällä makaavan ihmisen, joudumme nopeasti päättämään miten toimia. Ratkaisuun vaikuttaa tapahtumalle antamamme tilannemäärittelmä eli kehys, jonka mukaan kyseessä voi olla esimerkiksi sairauskohtaus, juoppo päivänunillaan, performanssitaiteilija tai jopa piilokameraohjelma. Tulkintakehyksemme sanelee osaltaan sen, millä tavoin toimimme, tai miten tulisi toimia. (Seppänen & Väliverronen 2012, 97–98).

Yksi ensimmäisistä kehystämisen käsitettä soveltaneista mediatutkijoista on Gaye Tuchman. Hän havaitsi, että toimittajilla on työssään monia vakiintuneita rutiineja, joiden pohjalta he tekevät uutistyon vaatimia nopeita päätöksiä aiheiden, näkökulmien ja tai haastateltavien valinnassa. Nämä rutiinit antavat toimittajan työn pohjaksi eräänlaisia mentaalisia malleja, kehyksiä, joiden avulla työ on mahdollista organisoida nopeaksi ja joustavaksi. Uutisten vastaanottajan kannalta mallit kuitenkin myös rajaavat sitä, miten ja millaisena uutisaihe representoidaan (Seppänen & Väliverronen 2012, 98).

Kehystäminen voi konkreettisesti tarkoittaa esimerkiksi sitä, miten lehtijutun kuva on rajattu joko ottohetkellä tai sitten käsittelyvaiheessa (Seppänen & Väliverronen 2012). Kuvaaja nostaa rajaamalla esiin joitain todellisuuden osia, jättää jotain taustalle ja joitain kokonaan pois. Rajaamisella voi vaikuttaa kuvan merkityksiin. Voidaan myös ajatella, että jutun ja kuvan esillepano on kehystämistä (Seppänen & Väliverronen 2012, 97). Viestinnän tutkimuksessa kehystäminen viittaa myös paljon laajempaan ilmiöön kuin visuaaliseen rajaamiseen. Kehystämällä tarkoitetaan valintojen ja muokkauksen prosessia, jonka avulla mediaesityksiä tuotetaan. Journalistit muokkaavat ja jäsentävät maailman tapahtumia vakiintuneilla tavoilla. Kehystämiseen kuuluvat erilaiset kielelliset, visuaaliset ja äänelliset keinot, joilla maailman tapahtumista rakennetaan tietynlainen kuva (Seppänen & Väliverronen 2012, 97).

Kehystäminen on yksi osoitus median vallasta määritellä julkisuuden puheenaiheita, ja juurista syystä monet yhteiskunnalliset toimijat yrittävät saada omat kehyksensä läpi mediassa (Seppänen & Väliverronen 2012, 99). Media ei aina ole todellisuuden tapahtumien ensisijainen määrittelijä, vaan se nojautuu usein rutiininomaisesti siihen, miten muut yhteiskunnalliset instituutiot, kuten vaikkapa hallitus ja viranomaiset (kuten esimerkiksi PV), asioita määrittelevät (Hall, Critcher, Jefferson, Clarke & Roberts 1978, 57–58). Vaikka journalistit viime kädessä päättävät esimerkiksi uutisten julkaisemisesta ja niiden kehystämisestä, heidän rinnallaan toimii ammattimaisia ”todellisuuden kehystäjiä”, tiedottajia ja pr-ammattilaisia. Heidän tehtävänä on paitsi välittää tietoa, myös kehystää asiat toimeksiantajansa edun mukaisesti (Seppänen & Väliverronen 2012, 100).

Monet muutkin yhteiskunnalliset toimijat pyrkivät määrittelemään aiheita omasta näkökulmastaan. Kehystämisellä on myös poliittista merkitystä ja yhteiskunnallisia seurauksia. Tutkijat ovat huomanneet, kuinka yhteiskunnallisten liikkeiden toimintakyky ja jäsenien rekrytoiminen riippuu olennaisesti siitä, miten ne kykenevät saamaan oman näkökulmansa yleiseen tietoisuuteen ja hyväksytyiksi. Kamppailu yhteiskunnallisista muutoksista on myös taistelua merkityksistä, jonka aseina ovat erilaiset representaatiot, esimerkiksi kuvalliset tai sanalliset metaforat (Väliverronen 1996); eli tavat kehystää.

Kehysanalyysi metodologisena strategiana

Reese (2010) on tunnistanut yleisiä kysymyksiä, joihin kehyksanalyysin menetelmällä tutkimusta tekevä törmää: Missä kehys sijaitsee? Kuinka osoitetaan uskottavasti kehyksen olemassaolo? Onko kehystäminen alakäsitemedia-asettingille vai päinvastoin? Missä aiheet (topics) ja teemat päättyvät ja missä kehykset alkavat? Mikä on analyysiyksikkö? Riippumatta siitä, miten nämä kysymykset ratkaistaan, on kehykset loppujen lopuksi tunnistettava empiirisesti, jotta niitä voidaan tutkia (Reese 2010, 17–18).

Kehysanalyysi on menetelmänä varsin monimuotoinen ja heterogeeninen (de Vreese 2005, 60; D'Angelo 2002). Tutkijat hyödyntävät erilaisia metodologisia lähestymistapoja kehysanalyysiin (Linström & Marais 2012, 25). Osa tutkimuksista käyttää kvantitatiivista sisällönanalyysiä tai tietokoneavusteista kehysanalyysiä, kun taas toiset suosivat tekstipohjaista tulkinnallista, kvalitatiivista lähestymistapaa (Linström & Marais 2012, 25).

Panin ja Kosickin (1993, 57) mukaan kehysanalyysin käyttö metodologisena strategiana edellyttää ”Diskurssin tai sen ominaisuuksien konstruoimista ja prosessoimista”. Reesen (2007, 1) mukaan ”kehystämisen arvo ei ole riippuvainen sen potentiaalista yhdistyneenä tutkimusalana, vaan provokatiivisena mallina, joka yhdistää ne tutkimuskentän osa-alueet, joiden tulee olla kosketuksessa toisiinsa: kvantitatiivisen ja kvalitatiivisen, empiirisen ja tulkinnallisen, psykologisen ja sosiologisen, sekä akateemisen ja ammatillisen”.

Kehysanalyysi soveltuu tähän tutkimukseen erittäin hyvin, koska se tarjoaa työkalun analysoida viestintäprosessin eri osa-alueita – viestijää, tekstiä ja vastaanottajaa – yhdenmukaisella menetelmällä. Tarkastelemalla ja vertaamalla viranomaisviestien, uutisten ja kommenttien kehyksiä voidaan siis tarkastella viranomaisviestien virtaamista.

”Viestijät tekevät tietoisia tai tiedostamattomia kehysvalintoja, joihin vaikuttavat heidän uskomusjärjestelmäänsä liittyvät kehykset eli skeemat sekä mitä he haluavat viestiä” (Entman 1993, 52). Tässä tutkimuksessa viestijänä toimii puolustushallinto, eli PLM ja PV (tai niiden palveluksessa toimivat viestinnän ammattilaiset). Vastaanottajana toimivat media ja kansalaiset. Tällä tutkimuksella ei kuitenkaan ole tarkoitus mennä viestijän tai vastaanottajan pään sisälle ja selvittää heidän arvomaailmaansa ja skeemoja. Niinpä kehysanalyysi kohdistuu tässä tutkimuksessa viestijän, journalistin tai vastaanottajan tuottamaan aineistoon – toisinsanottuna viranomaisten tiedotteisiin, median tuottamiin uutisartikkeleihin ja yleisön tuottamiin kommentteihin.

Ensinnäkin tutkimuksen kohteena ovat puolustushallinnon tiedotteet yhteismajoituskokeilusta. Viranomaisviestintää edustava viestinnän ammattilainen pyrkii kehystämään viestinsä viestintästrategian mukaisesti. Toiseksi tutkimuksen kohteena ovat mediatekstit – uutiset yhteismajoituskokeilusta. Miten journalismi kehystää yhteismajoituskokeilua – mitä kehyksiä journalismi tarjoaa, mitä painotetaan ja mitä mahdollisesti jätetään pois? ”Journalisti ei valitse, käyttääkö kehystämistä, vaan ennemminkin kuinka tehokkaasti kehystää viestin yleisölle” (Nisbet 2010, 45). Viranomaisviestiä käsittelevän journalistin kognitiiviset käsitykset aiheesta vaikuttavat siihen, miten hän tulkitsee viranomaisviestinnän kehyksiä (ks. Scheufele & Scheufele 2010). On siis täysin mahdollista, että viranomaisviestin laatijan tarkoittamat kehykset eivät välity

journalistille sellaisena, kuin ne on alun perin tarkoitettu. Journalisti harjoittaa journalistista epistemiiikkaa (ks. Hermida 2020) kirjoittaessaan uutisartikkelin, johon hän asettaa omia skeemojaan. Myös journalistien ideologiset ja poliittiset suuntautumiset sekä maailmankuvat voivat välittyä uutiseen (Tewksbury & Riles 2018; Brüggemann 2014; Scheufele & Scheufele 2010). Toimittajat voivat Niinpä artikkelin kehukset voi poiketa huomattavasti viranomaisviestinnän kehuksesta.

Kolmanneksi tutkitaan, mitä kehymiä yleisöt – sanomalehtien kommenttipalstoilla aktiivisesti kirjoittavat kansalaiset, nostavat esiin ja/tai painottavat. Uutisartikkelin lukijan eli vastaanottajan kognitiivinen kehys vaikuttaa hänen tulkintaansa artikkelista (ks. Scheufele & Scheufele 2010). ”Vastaanottajan ajattelua ja johtopäätöksien tekoa ohjaavat kehukset eivät välttämättä heijasta viestijän tarkoittamia tai tekstissä esiintyviä kehymiä” (Entman 1993, 52–53). Uutiskertomusta lukiessaan vastaanottaja todennäköisesti muokkaa kertomuksen keskeisen kehymisen luonnetta ja merkitystä vastaamaan henkilökohtaisia skeemojaan ja tietämysrakenteitaan (Tewksbury & Riles 2018). Artikkelin luettuaan vastaanottaja voi sitten käynnistää tai osallistua episteemiseen kilpailuun (ks. Carlson 2020) kirjoittamalla sanomalehden verkkosivulle kommentin, jossa hän heijastaa oman kognitiivisen kehymisensä mukaisia skeemoja. Kuten Tewksbury ja Riles (2018) sanovat: ”Uutisten kommentointia voidaan joiltakin osin pitää jatkuvana kilpailuna ongelman kehystämisestä... [se] antaa ihmisille väylän vaihtoehtoisten kehysten tarjoamiseen siinä uutisprosessin vaiheessa, jossa uutissisältöä levitetään (Tewksbury & Riles 2018).”

Miksi kvalitatiivinen kehysanalyysi?

Kaikkea viestintää ei voi mitata kvantitatiivisesti (Wood 2004, 69). Kvalitatiiviset menetelmät ovat arvokkaita, kun ei ole tarkoitus laskea tai mitata ilmiötä vaan ymmärtää ilmiön luonnetta. Tämä edellyttää merkitysten ja muiden tarkkailtavissa olemattomien viestinnän ulottuvuuksien tulkitsemista (Wood 2004, 69).

Kuten Reese (2001, 8) toteaa: ”Monet tutkijat käyttävät suosivat kvantitatiivista lähestymistapaa sen tarkan mitattavuuden vuoksi, mutta tärkein kehys ei välttämättä ole se, jolla on suurin esiintymistiheys [...] kvalitatiivinen lähestymistapa auttaa vastustamaan reduktionistista painostusta järjestellä mediatekstit ja diskurssi pelkiksi säiliöiksi, joiden koko tai ilmenemistiheys lasketaan. Jotkut määrittelevät kehukset synnynnäisesti kvalitatiivisiksi rakennelmiksi. Näin ollen on siepattava tekstien sisäisiin suhteisiin upotetut merkitykset, jotka reduktiivisin menetelmin tiivistettynä jäisivät piiloon”.

Kvalitatiivinen kehysanalyysi edellyttää toistuvaa ja laaja-alaista perehtymistä teksteihin ja tarkastelee aineistoa hollostisesti kehysten tunnistamiseksi (Connolly-Ahern & Broadway 2008, 369). Kvalitatiivisen kehysanalyysin edut ovat: 1) se tarkastelee avainsanoja, metaforia, narratiiveja jne. tekstiin liittyvänä kokonaisuutena; 2) se tunnistaa yhtä lailla, mitä jätettiin kehysten ulkopuolelle kuin sisällytettiin kehukseen; ja 3) se tunnistaa, että tekstissä eniten toistuvat sanat eivät välttämättä ole tärkeimpiä (Connolly-Ahern & Broadway 2008, 369). Kvalitatiivisessa kehysanalyysissä ”korostuvat uutiskehysten kulttuurillinen ja poliittinen sisältö sekä miten ne ammentavat jaetusta sosiaalisten merkitysten varastosta” (Reese 2010, 18).

Kvalitatiivisen kehysanalyysin kritiikki

Kvalitatiivinen ja tulkinnallinen lähestymistapa voi osoittautua haastavaksi, jos selkeitä kategorioita ei ilmene välittömästi eikä helppoa koodauskeemaa ole havaittavissa (Reese 2010, 37). Kvalitatiivinen kehysanalyysi on myös haastavaa ja aikaa vievää, koska tutkijan on rakennettava kehysrepertuaari induktiivisesti (Van Gorp, 2010, 104).

Monet tutkijat ovat ilmaisseet huolensa kehysanalyysin reliabiliteetistä ja validiteetistä (Gamson 1989, 159; Gandy 2001, 360–361; Hertog & McLeod, 2001, 153; Miller 1997, 376; Scheufele, 1999, 103; Tankard, 2001, 104). Kvalitatiivinen lähestymistapa voi tehdä kehysten valinnasta varsin subjektiivisen prosessin (Tankard 2001, 98). Niinpä eri tutkijat ovat ehdottaneet erilaisia tapoja vähentää kehysanalyysin subjektiivisuutta (Entman 1993; Tankard 2001; Matthes & Kohring 2008; Van Gorp 2010). Toinen näkökulma on, että koska kehukset ovat riippuvaisia vastaanottajien käytettävissä olevasta tiedosta, subjektiivisuus kuuluu kiinteänä osana kehuksiin (Fisher 1997; Nelson, Clawson & Oxley 1997). Baden (2018) esittääkin, että subjektiivisuuden poistamisen sijaan tulisi pyrkiä ymmärtämään sen rooli kehystämässä.

Miksi induktiivinen lähestymistapa?

Deduktiivinen lähestymistapa tutkii ennalta määriteltyjä ja operationalisoituja kehäksiä (de Vreese 2005, 53). Deduktiivisen lähestymistavan kriittisin rajoite on ehdoton vaatimus siitä, että kehukset ovat tiedossa etukäteen ja että ne soveltuvat tutkittavaan aiheeseen (Matthes & Kohring 2008, 262). Deduktiivinen lähestymistapa on joustamaton eikä se huomioi aineistosta nousevia kehäksiä. Ongelmana on, miten voidaan varmistua siitä, ettei kriittisiä kehäksiä jää analyysissä huomaamatta (Matthes & Kohring 2008, 262).

Induktiivinen lähestymistapa pidättäytyy analysoimasta uutisia ennalta määriteltyjen kehysten perusteella (Gamson 1992; Neuman, Just & Crigler 1992). Tällöin kehukset nousevat aineistosta analyysin edetessä. Induktiivista lähestymistapaa käyttäviä tutkimuksia on kritisoitu siitä, että ne käyttävät liian pientä otantaa ja ovat vaikeasti toistettavissa (Hertog & McLeod 2001).

Tässä tutkimuksessa on valittu induktiivinen lähestymistapa, ei haluttu määrittellä etukäteen, mitä tuloksia etsitään, vaan haluttiin tarkastella kokonaiskuvaa.

2.2. Kehysanalyysin tekeminen

Tässä alaluvussa kuvataan vaiheittain kvalitatiivinen kehysanalyysi, jolla tutkimus on tehty (ks. Linström & Marais 2012).

Vaihe 1: Aiheen valinta

Tutkimus päätettiin toteuttaa siten, että PV:n yhteismajoituskokeiluun liittyvistä puolustushallinnon tiedotteista, uutisista ja niihin liittyvistä kommentteista etsitään yhteismajoituskokeiluun liittyvät kehukset, joiden esiintymistä tarkastelemalla vastataan tutkimuskysymyksiin. Uutisten kehysten tutkimusaineistoksi valittiin kirjoitettu media, kuten sanomalehdet, koska ne kykenevät viestimään monimutkaisempia ajatuksia kuin televisio tai radio (McNair 2000, 136).

Kansalaiskeskustelua on tutkittu käyttäen aineistoja, joka on kerätty muilta sosiaalisen median palveluja, kuten keskustelufoorumeita (mm. Suomi24.fi). Tässä tutkimuksessa näin ei kuitenkaan haluttu menetellä, vaan tarkastelun aineistoksi valittiin verkkouutisten kommenttipalstat, koska haluttiin tarkastella kansalaiskeskustelua nimenomaan uutismedioiden verkkosivujen muodostamissa episteemisen kamppailun solmukohdissa (ks. Carlson 2020). Uutiskommenttien, kuten muidenkin verkkokeskustelujen etu aineistona on siinä, että niissä kansalaiset saavat itse nostaa esiin tärkeitä pitämiään asioita, eivätkä vastaukset synny reaktiona tutkijan kysymyksiin (Karppinen, Jääsaari & Kivikiuru 2010). Niihin liittyy myös ominaispiirteitä, kuten anonyymius, joiden takia niissä saattaa tulla esille näkemyksiä, joita esimerkiksi haastatteluissa ei välttämättä havaita (Karppinen ym. 2010, 15). Toisaalta niiden edustavuutta on vaikea arvoida: on mahdollista, että verkkokeskustelut ovat vinoutuneita niin, että niille kirjoittavilla on keskimääräistä radikaalimpia tai kriittisempiä mielipiteitä (Karppinen ym. 2010, 15).

Vaihe 2: Aikajakson valinta

Tässä tutkimuksessa tarkasteltavan ajanjakson alkamispäiväksi valittiin 11. lokakuuta 2019, jolloin PLM julkaisi ensimmäisen tiedotteen miesten ja naisten yhteismajoituskokeilun valmistelusta. Maavoimat julkaisi vuoden 2020 viimeisen tiedotteen 11. joulukuuta 2020. Tarkasteltava ajanjakso päättyy 4. tammikuuta 2021, koska silloin julkaistiin aiheesta viimeiset uutinen ennen tutkimusaineiston keräämisen päättämistä 25. maaliskuuta 2021. Sopivasti 4. tammikuuta julkaistut uutiset olivat jatkoa Maavoimien 11. joulukuuta julkaisemaan tiedotteeseen,

jolloin PV:n yhteismajoituskokeilun diskurssille oli tarkastelujaksolla selkeä alku- ja loppupiste.

Vaihe 3: Aineiston kerääminen

Empiirinen aineisto kerättiin puolustushallinnon (PLM:n ja PV:n), Yleisradion (jäljempänä YLE) sekä sanomalehtien verkkosivuilta. Tutkimukseen pyrittiin valitsemaan mediat, jotka edustavat Suomen mediakenttää mahdollisimman laajasti ja samalla monipuolisesti. Aineiston kerääminen aloitettiin tunnistamalla valittuna aikajaksona julkaistut puolustushallinnon tiedotteet sekä valittujen medioiden verkkouutisartikkelit, joissa esiintyi sana yhteismajoitus tai yhteistupa/-tuvat. Oletuksena koko diskurssi on relevantti, joten otannassa ei tehty eroa sen perusteella, onko otos uutisartikkeli, pääkirjoitus tai kolumni.

Sanomalehtiartikkelien haku aloitettiin kokonaistavoitettavuudeltaan suurimmasta sanomalehdestä. Kokonaistavoitettavuusluku on painetun lehden keskimääräisen numeron lukijoiden ja sekä lehden digitaalisen version keskimääräisen viikon lukijoiden nettolukumäärä (ks. MediaAuditFinland 2020). Kun suurimmasta sanomalehdestä haetut artikkelit oli taltioitu, haku siirrettiin seuraavaksi suurimpaan sanomalehteen. Tätä jatkettiin, kunnes viiteen peräkkäiseen sanomalehteen kohdistettu haku ei enää tuottanut uusia artikkeleja. Tällä menetelmällä saatiin uutisartikkeleita seitsemästä sanomalehdestä: Aamulehti (jäljempänä AL), Helsingin Sanomat (jäljempänä HS), Iltalehti (jäljempänä IL), Ilta-Sanomat (jäljempänä IS), Kaleva, Keski-suomalainen (jäljempänä KSML) ja Turun Sanomat (jäljempänä TS). Haku päätettiin laajentaa vielä YLE:n uutisiin, jotta tutkimusaineistolla saavutettaisiin edustavampi kattavuus ja suurempi määrä uutisia. Myös MTV 3 uutisten sisällyttämistä aineistoon harkittiin. Haun perusteella MTV 3 uutisista ei kuitenkaan löydetty yhteismajoituskokeilua koskevia uutisartikkeleita.

Yhteismajoituskokeilu käynnistyi tai se on käynnistymässä Kainuun prikaatissa, Karjalan Prikaatissa, Panssariprikaatissa, Reserviupseerikoululla, Ilmasotakoululla ja Rannikkoprikaatissa. Niinpä vaikutti perustellulta ulottaa myös koskemaan näiden alueiden pääsanomalehtiä. Kainuun Sanomiin, Kouvolan Sanomiin, Kymen Sanomiin ja Uusimaahan kohdistetun alustavan haun perusteella kuitenkin ilmeni, että niissä julkaistut uutiset olivat toisintoja jo kerätyistä suuremmissa sanomalehdissä julkaistuista uutisista. Lisäksi niissä ei joko ollut kommentointimahdollisuutta tai sitten kukaan ei ollut kommentoinut uutisia. Poikkeuksena oli Kainuun Sanomat, jossa julkaistuja uutisia oli yleensä kommentoitu 1–2 kertaa. Kommentit olivat kuitenkin niin lyhyitä, että oli jo tässä vaiheessa ilmeistä, ettei niistä olisi löydettävissä kehyksiä. Edellä mainittuja alueellisia sanomalehtiä ei näin ollen ei voitu pitää tutkimuksen kannalta merkityksellisinä, joten ne rajattiin aineiston ulkopuolelle. Tämän jälkeen todettiin, että aineiston osalta oli saavutettu saturaatio eli kylläntyminen, ja haku päätettiin.

Haun tuottamat artikkelit sekä niihin liitetty kommentointi taltioitiin sähköisenä tulosteena pdf-tiedostoksi. Näin artikkeli sekä siihen liitetyt kommentit tulivat tallennetuksi siinä muodossa ja graafisessa ulkoasussa, joissa ne on julkaistu. Taltioituihin aineistoihin kirjattiin niiden taltiointipäivä. Lisäksi aineistoihin yhdistettiin niiden verkko-osoitteet, jotta ne voitaisiin tarvittaessa hakea helposti uudelleen. Näin menettelemällä parannettiin tutkimuksen toistettavuutta. Kerätty aineisto koottiin ATLAS.ti -analyysiohjelmistoon koodaamisen, vertailun ja havaintojen tekemisen helpottamiseksi sekä tutkimuksen reliabiliteetin parantamiseksi.

Tutkimukseen valikoituneen aineiston mediat edustavat laajasti ja monipuolisesti Suomen mediakenttää. Mukana on pääkaupungin suurin sanomalehti (HS), alueellisia kaupunki- ja maakuntalehtiä (AL, Kaleva, KSML ja TS), valtakunnallisia iltapäivälehtiä (IL ja IS) sekä valtiolinainen media (YLE).

Vaihe 4: Analyysiyksikön tunnistaminen

Kehysanalyysin analyysiyksikkö on usein yksittäinen uutisartikkeli, joka on ilmestynyt valitussa sanomalehdessä valittuna ajanjaksona (Linström & Marais 2012, 29). Tässä tutkimuksessa analyysiyksiköstä käytetään nimeä julkaisu. Julkaisulla tarkoitetaan tämän tutkimuksen kontekstissa joko viranomaistiedotetta, uutisartikkelia tai uutisartikkelin lukijakommenttiosiota.

Vaihe 5: Kehystypologian valinta

Usein tutkijoita johdattelevat aikaisemmissa kehysanalyyseissä tunnistetut yleiset kehykset. Näitä ovat mm. konfliktikehys, vastuuatribuutiokehys, taloudellisten seurausten kehys, inhimillinen intressikehys (Scheufele 1999, 106; Neuman ym. 1992). Tällöin kyseessä on deduktiivinen lähestymistapa. Tässä tutkimuksessa ei ole kuitenkaan tarkoituksenmukaista rajoittaa analyysiä aikaisemmin tunnistettuihin kehyksiin, vaan kehykset tunnistetaan induktiivisesti, jolloin kehystypologiat nousevat esiin tutkimusprosessin edetessä. Näin ollen kehystypologioita ei vielä määritellä tässä vaiheessa.

Vaihe 6: Kehysten operationaalinen määrittely

Tutkijan on tehtävä operatiiviset määritelmät valituille kehyksille. Operatiiviset määritelmät ovat tarkkoja kuvauksia, jotka yksilöivät tutkittavana olevat ilmiöt (Wood 2004, 65). Näin eri tutkijat voivat käyttää konsepteja samalla tavalla, mikä mahdollistaa tulosten vertailukelpoisuuden (Wood 2004, 65). Monet tutkijat suosivat ytimekkäitä operatiivisia määritelmiä, jotka on päätetty ennen tutkimuksen aloittamista (De Vreese 2005, 53).

Tämä tutkimus käyttää kehyksistä Reesen (2001, 5) määritelmää: ”Kehykset ovat yhteiskunnallisesti jaettu ja pysyviä järjestämisperiaatteita, jotka toimivat symbolisesti sosiaalisen maailman merkityksellisenä rakenteena”, koska tämä määritelmä viittaa siihen, että kehyksiä ilmenee lukuisissa eri paikoissa ja ulottuvuuksia: poliittisessa ulottuvuudessa (johon voidaan nähdä sisältyvän myös viranomaiset), mediassa ja yleisöissä (Reese 2010, 17).

Vaihe 7: Kehysten tunnistaminen

Kehysten tunnistaminen edellyttää, että tutkija tietää *miten* etsiä kehyksiä ja *mitä* etsiä niitä tunnistettaessa (Linström & Marais 2012, 30–31). Tässä tutkimuksessa ”miten” perustuu Glaserin ja Straussin (1967) kehittämään jatkuvan vertailun menetelmään, jota sittemmin on edelleen jalostettu edelleen (Lincoln & Guba 1985; Wimmer & Dominick 2006, 117–118). Menetelmä koostuu neljästä vaiheesta:

- 1) Tapausten vertailullinen jakaminen kategorioihin (eli kehyksiin),
- 2) Kategorioiden/kehysten tarkentaminen ja jalostaminen,
- 3) kategorioiden/kehysten suhteiden ja teemojen etsiminen ja
- 4) datan yksinkertaistaminen ja integrointi johdonmukaiseksi teoreettiseksi rakenteeksi.

Siitä, miten kehyksiä voidaan tunnistaa, ei ole olemassa konsensusta, vaan suurin osa tutkijoista rääätälöi kehysten operatiiviset määritelmät spesifisti kulloiseenkin tutkimukseen (de Vreese 2005, 53). Empiiristä lähestymistapaa käyttävät tutkijat ovat yhtä mieltä siitä, että kehykset ovat ”spesifejä teksti- ja visuaalisia elementtejä” tai ”kehystämisvälineitä” (de Vreese 2005, 54). Entman (1993, 52) ehdottaa, että kehyksiä voidaan tunnistaa ”tiettyjen avainsanojen, vakiofraasien, stereotyyppien, tietolähteiden ja käsiteltävää teemaa vahvistavien lauseiden läsnä- tai poissaolon” kautta. Gamson ja Lasch (1983, ks. myös Gamson & Modigliani 1989) puhuvat kehystysvälineistä (framing devices), jotka tiivistävät informaatiota ja muodostavat ”mediapakettin” käsiteltävästä kysymyksestä. Tässä tutkimuksessa käytetään mediapakettin sijaan termiä *kehyspaketti* (frame package), koska mediapaketti viittaisi liian vahvasti siihen, että paketti olisi mediarutiinien tuotos (Van Gorp 2010, 91). Sitä ne tietysti voivat ollakin, mutta kehyspaketti-termin käytöllä halutaan viitata myös siihen, että kehykset voivat syntyä myös esimerkiksi yleisöjen toimesta. Kehyspaketti koostuu kehystämisvälineistä ja *järkeilyvälineistä* (Gamson & Lasch 1983; Gamson & Modigliani 1989; Van Gorp 2007; Van Gorp 2010). Gamson ja Lasch (1983, ks. myös Gamson & Modigliani 1989) ovat tunnistaneet kehystysvälineiksi:

- 1) metaforat,
- 2) eksemplaarit (historialliset esimerkit, joista tulisi ottaa opiksi)
- 3) iskulauseet,
- 4) kuvaukset ja

5) visuaaliset kuvat.

Järkeilyvälineet viittaavat Entmanin (1993) tunnistamiin kehysten määrittäviin toimintoihin (kehykset määrittävät ongelmia, diagnosoivat syitä, tekevät moraalisia arvioita ja ehdottavat ratkaisuja), ja ne muodostavat loogisen kausaalisen järjestyksen, joka voidaan nostaa esiin, kun asia assosioidaan tiettyyn kehykseen (Van Gorp 2010, 91). Gamson ja Lasch (1983) ovat tunnistaneet kolme järjestyvälinettä:

- 1) juuret (analysoidaan tapahtuman taustalla olevaa kausaalista dynamiikkaa),
- 2) seuraukset (analysoidaan käytännöstä/politiikasta juontuvia seurauksia),
- 3) periaatteisiin vetoaminen (vetoaminen moraaliin tai periaatteisiin).

Kehysten tunnistamisessa *mitä* viittaa siihen, että tutkija analysoi tekstiä löytääkseen ”symbolisia tehokeinoja” tai ”merkitseviä elementtejä” (Gamson & Lasch 1983, 399). Tässä tutkimuksessa nämä tehokeinot on jaettu kahteen kategoriaan: retorisiin ja teknisiin välineisiin.

Retoriset tehokeinot sisältävät kielelliset valinnat, metaforat ja eksemplaarit. Muita tehokeinoja, joita voidaan tutkia, ovat avainsanat, vakiofraasit, tiedonlähteet ja käsiteltävää teemaa vahvistavat lauseet (ks. Entman 1993, 52). Gamson ja Lasch (1983, 407–408) kuvailevat retoriset tehokeinot seuraavasti:

- Metaforat: Niissä on aina kaksi osaa – pääaihe, jota metaforan on tarkoitus valaista, ja siihen liittyvä aihe, johon metafora vetoaa lukijoiden ymmärryksen parantamiseksi;
- Eksemplaarit: Siinä missä metaforat viittaavat kuvitteellisiin aiheisiin pääaiheen kehystämiseksi, todellisia menneisyyden tai nykyisyyden tapahtumia käytetään usein samaan tarkoitukseen;
- Iskulauseet: Tapahtumien kommentoijat yrittävät usein vangita ne yhteen temaattiseen toteamukseen, huipennukseen, otsikkoon tai iskusanaan, jonka tarkoitus on ehdottaa kehystä. Iskulauseet pyrkivät olemaan pääaihetta koskevia yhteenvetolauseita;
- Kuvaukset: Uutisilla on tiettyjä pääaiheita, joita ne luonnehtivat tietyllä tavalla. Ne voivat käyttää siihen metaforia, eksemplareja tai kuvailusanaketjuja.

Pan ja Kosicki (1993, 59–61) täydentävät retorisia tehokeinoja seuraavasti:

- Kielipiilliset rakenteet, jotka viittaavat kaavoihin sanojen tai lauseiden järjestyksessä;
- Käsikirjoitusrakenteet, jotka viittaavat siihen, että useimmat toimittajat kirjoittavat uutisarvoisina pidetyistä tapahtumista ja että uutisten odotetaan auttavan yhdistämään yleisöt ympäristöönsä;
- monikerroksiseen hierarkiaan viittaavat temaattiset rakenteet, joissa teema toimii keskeisenä, useita tukevia aliteemoja yhdistävänä solmukohtana;

- retoriset rakenteet, jotka kuvaavat ”toimittajien tekemiä tyylivalintoja suhteessa niiden aiottuihin vaikutuksiin”.

Tekniset tehokeinot sisältävät erityyppisiä uutisprosessin elementtejä, kuten asettelua ja visuaalisuutta. Tankard (2001, 101) ehdottaa seuraavia teknisiä kehystämisen tehokeinoja:

- 1) otsikot,
- 2) alaotsikot,
- 3) valokuvat,
- 4) kuvatekstit,
- 5) ingressit,
- 6) lähteiden valinta,
- 7) lainausten valinta,
- 8) erotetut lainaukset (artikkelin tekstistä irrotetut lainaukset, joita käytetään graafisena elementtinä),
- 9) logot,
- 10) tilastot, taulukot ja kuvaajat, sekä
- 11) artikkelin lopetuslauseet tai -kappaleet.

Uutislähteitä pidetään tärkeinä kehystämisen tehokeinoina (Linström & Marais 2012, 32). Panin ja Kosickin (1993, 60) mukaan oleellista on, ketä lainataan, miten lähde identifoidaan ja minne lainaus sijoitetaan tarinassa. Lainaukset ovat tehokkaita kehystämisen tehokeinoja, joita ”lainaamisen asiantuntijat käyttävät osoittamaan empiiristä validiteetin tai todenperäisyyttä; lainaamalla virallisia lähteitä tiettyjen näkökulmien linkittämiseksi auktoriteetteihin; ja lainaamalla sosiaalisesti poikkeavia tiettyjen näkökulmien marginalisoimiseksi” (Pan & Kosicki 1993, 60).

Otsikot nähdään tärkeinä kehysten indikaattoreina. ”Otsikko on kaikkein merkittävin vihje aktivoimaan tiettyjä semanttisesti toisiinsa liittyviä käsitteitä lukijoiden mielessä: se on siis kaikkein voimakkain kehystämisen tehokeino syntaktisessa rakenteessa” Pan & Kosicki 1993, 59).

Edellä kuvatut tekniset kehystämismuunnokset soveltuvat uutisten analysointiin. Oletettavasti niitä voidaan soveltaa suurimmalta osin myös viranomaistiedotteiden analysointiin, koska viranomaistiedotteissa käytetään usein samoja elementtejä kuin uutisissa. Nämä tehokeinot eivät kuitenkaan ole verkkokommenttien käytettävissä, joten ne eivät sovellu verkkokommenttien analysointiin. Retoriset tehokeinot (sanavalinnat, metaforat, eksemplaarit, avainsanat, vakiofraasit, tiedonlähteet ja käsiteltävää teemaa vahvistavat lauseet) sen sijaan ovat myös kommenttien käytettävissä. Lisäksi internet-meemit voivat potentiaalisesti olla keskeisiä

kehystämisen näkökulmasta. Niitä voidaan käyttää viestimään esillä olevan kysymyksen perusolemuksesta, vaikkakin ne harvoin muodostavat kokonaisia kehyksiä (Tewskbury & Riles 2018; Spitzberg 2014, 315). Myös Twitter-hashtagit on tunnustettu mahdollisiksi kehystämisen välineiksi (Tewskbury & Riles 2018). Taulukossa 1 on koostettu mahdollisista kehystämisen välineistä, joita tässä tutkimuksessa käytetään kehysten tunnistamiseen.

Taulukko 1

Mahdollisia kehystämisen välineitä

| Kategoria | Esimerkit |
|---|---|
| Retoriset ja muut kirjalliset/kieliopilliset tehokeinot | Kielelliset valinnat; Metaforat; Eksemplaarit Avainsanat (läsnä/poissaolo) Vakiofraasit (läsnä/poissaolo) Käsiteltävää teemaa vahvistavat lauseet Lopetuslauseet tai -kappaleet |
| Tekniset tehokeinot (toimitukselliset tekniikat, aset- telu, visuaalisuus) | Otsikot; Aliotsikot; Kuvatekstit; Ingressit; Valokuvat; Asettelu (artikkelin hallitsevuus) Kaikki tiedonlähteet Ketä lainataan Miten lainattava identifioidaan Minne lainaus on sijoitettu Empiirisen validiteetin tai todenperäisyyden osoit- taminen Virallisen lähteen lainaaminen näkökulman linkit- tämiseksi auktoriteettiin Sosiaalisesti poikkeavan lainaaminen näkökulman marginalisoimiseksi Internet-meemit Hashtagit |

Koska kehykset ovat yhteiskunnallisesti ja kulttuurisesti jaettuina (Reese 2001, 5; Entman 1993, 52–53), voidaan olettaa, että samoja kehyksiä tai niiden elementtejä on löydettävissä kaikista kolmesta analysoitavasta aineistokategorioista – viranomaistiedotteista, uutisista sekä kommentteista. Kehyspaketit muodostuvat asteittain aineiston keräämisen koodauksen ja analyysin yhteydessä. Tässä tutkimuksessa tämän prosessin metodologisena ytimenä käytetään jatkuvan vertailun menetelmä (Glaser & Strauss 1967), koska siinä lähdeaineiston toistuva tarkastelu tarjoaa mahdollisuuden tukea ja dokumentoida alustavat löydökset ja sitten palata niihin uudestaan uusien näkökulmien ja yhteyksien tarkastelemiseksi.

Induktiivinen koodausprosessi toteutettiin Van Gorp (2010, 93–99) kuvaamalla tavalla kolmena eri työvaiheena, jotka ovat: 1) avoin koodaus, 2) aksiaalinen koodaus ja 3) valikoiva koodaus (ks. Strauss & Corbin 1990). Nämä kolme koodauksen työvaihetta eivät olleet välttämättä perättäisiä, vaan ennemminkin iteratiivisia. Koodausprosessin aikana oli usein tarpeellista palata lähdeaineistoon ja tehdä lisähavaintoja uusien kehysten ilmetessä (Van Gorp 2010, 93). Kun induktiivisella kehysanalyysillä oli tunnistettu aineistosta kehystämisen- ja järjestyvälineet, vaiheen lopputuotteena rakennettiin kehysmatriisi (ks. Gamson & Lasch, 1983).

Avoim koodaus: Avoimessa koodauksessa lähdetekstit analysoitiin ilman ennalta määritettyjä koodaussääntöjä. Aineistosta havaittuja elementtejä vertailtiin, tarkoituksena rakentaa kirjasto empiirisistä indikaattoreista, jotka saattaisivat edesauttaa lukijan tulkintaa tekstistä. Tärkeintä tässä vaiheessa oli, ettei keskitytty siihen, mitä teksti käsitteli, vaan miten tarina oli kerrottu (Van Gorp 2010, 94).

Aksiaalinen koodaus: Analyysin seuraavassa vaiheessa tarkoituksena oli etsiä kehystämisen- ja järjestyvälineistä kaavoja yhdistämällä niitä kantaviksi ajatuksiksi. Aksiaalisessa koodauksessa avoimen koodauksen aikana löydetyt kehystämisenvälineet irrotettiin alkuperäisestä artikkelista ja järjestettiin ulottuvuuksiksi. Näin saavutettiin korkeampi abstraktion taso. Käytännössä tämä toteutettiin taulukolla, jossa sarakkeet muodostivat ulottuvuudet, joihin kutakin kategorian edustavat kehystämisenvälineet sijoitettiin allekkain ilman erityistä järjestystä. Tässä vaiheessa rajattiin pois osa avoimessa koodauksessa löydetyistä kehystämisenvälineistä, koska ne eivät olleet tarpeeksi vahvoja tai merkityksellisiä.

Valikoiva koodaus: Tässä vaiheessa koodit järjesteltiin täyttämällä kehysmatriisi. Kehysmatriisin rivit edustivat kehyspaketteja ja sarakkeissa kuvattiin keskeiset kehystämisen- ja järjestyvälineet, joiden kautta kehys ilmeni. Ensin rakennettiin matriisi sarake kerrallaan. Sitten etsittiin loogisia yhdistelmiä sarakkeiden välillä: määritelmiä, kausaalisia vastuita, ratkaisuehdotuksia ja niin edelleen. Tarkoituksena oli muodostaa rajallinen määrä kehyspaketteja, jotka olivat toisensa poissulkevia ja joissa jokainen yhteys oli merkityksellinen (Van Gorp 2010, 96). Tämän jälkeen karsittiin pois jäljelle jääneet kehystämisenvälineet, jotka eivät loogisesti sopineet millekään matriisin riville, mutta ne eivät olleet kyllin voimakkaita muodostamaan omaa riviään. Lopuksi taulukon rivit eli muodostuneet kehyspaketit nimettiin kunkin kehyspaketin keskeistä rakenteellista ajatusta kuvaavalla tavalla.

Kehysmatriisin rakentamisen jälkeen kaikki aineistona olleet yhteismajoituskokeiluun liittyvät tiedotteet, uutiset ja kommentit käytiin vielä uudestaan läpi ja tarkastettiin, ilmenikö niissä

matriisista tunnistettuja kehystämisen- ja järjestyvälineitä, jotka sitten koodattiin aineistoon kehystä vastaavalla koodilla.

2.3. Eettiset kysymykset

Sosiaalisen median käyttöön liittyvien tutkimuseettisten näkökohtien arviointi on osoittautunut haasteelliseksi osittain vähäisen kokemuksen, ympäristöjen nopean kehityksen sekä Internet-tutkimukseen liittyvien eettisten kysymysten monitahoisuuden vuoksi (esim. Markham & Buchanan 2012). Eettisessä arvioinnissa tutkijan toimintaa rajoittavat monet tekijät, jotka on otettava huomioon tutkimustyön jokaisessa vaiheessa. Tutkimuksen etiikassa painottuvat erityisesti tutkittavien ihmisyksilöiden vapaudet ja oikeudet

Tutkimuseettisen neuvottelukunnan (TENK) laatima ohjeistus ihmistieteiden eettisestä ennakkoarvioinnista lähtee kolmesta ihmistieteellisen tutkimuksen eettisestä periaatteesta: tutkittavan itsemääräämisoikeuden kunnioittaminen, vahingoittamisen välttäminen sekä yksityisyyden ja tietosuojan säilyttäminen. TENK:n ohjeistus koskee erityisesti tutkimusta, jonka kohteena on ihmistoimija. Verkkoaineistojen kohdalla tyypillistä on kuitenkin ihmisen, datan ja tekstin rajan hämärtyminen, joka aiheuttaa haasteita eettisten ongelmatilanteiden havaitsemisessa (Markham & Buchanan 2012; Turtiainen & Östman 2013).

TENK:n ohjeistuksen mukaan tutkijan tulee pyytää ihmistieteiden eettiseltä toimikunnalta eettinen ennakkoarviointilausunto, jos hänen tutkimukseensa sisältyy jokin seuraavista asetelmista:

- a) Tutkimukseen osallistumisessa poiketaan tietoon perustuvan suostumuksen periaatteesta,
- b) tutkimuksessa puututaan tutkittavien fyysiseen koskemattomuuteen,
- c) tutkimus kohdistuu alle 15-vuotiaisiin ilman huoltajan erillistä suostumusta tai informointia, jonka perusteella huoltajalla olisi mahdollisuus kieltää lasta osallistumasta tutkimukseen,
- d) tutkimuksessa tutkittaville esitetään poikkeuksellisen voimakkaita ärsykeitä,
- e) tutkimuksessa on riski aiheuttaa tutkittaville tai heidän läheisilleen normaalin arkielämän rajat ylittävää henkistä haittaa tai
- f) tutkimuksen toteuttaminen voi merkitä turvallisuusriskin tutkimustuloksista tutkittaville tai tutkijalle tai heidän läheisilleen.

Tässä tutkimuksessa ei puututa ihmisten fyysiseen koskemattomuuteen. Tutkimuksessa ei esitetä tutkittaville ärsykejä eikä myöskään aiheuteta riskiä, henkistä haittaa tai turvallisuushuolta tutkittaville, joten asetelmat b), d), e) ja f) eivät toteudu. Tutkimusta ei ole kohdistettu ei mihinkään tiettyyn ikäryhmään. Medioiden käyttöehdot rajaavat osassa aineistoa kommentoinnin käytön vähintään 15-vuotiaisiin, mutta varmuudella kommentoijien ikää ei voida määrittää. Ei kuitenkaan ole tutkimuksia, jotka viittaisivat siihen, että sanomalehtien uutisten kommentoijat olisivat alle 15-vuotiaita. Tyypillisimpiä kommentoijia ovat 30–49-vuotiaat (Stroud, Van Duyn & Peacock 2016). Myöskään tutkimuksessa tutkitut aiheet eivät ole sellaisia, jotka kuulisivat alle 15-vuotiaiden kokemusmaailmaan ja sitä myötä kiinnostuksen kohteisiin. Nämä seikat huomioiden on hyvin epätodennäköistä, että kommentoijat olisivat alle 15-vuotiaita. Mikäli jonkin yksittäisen kommentin osalta kävisikin niin, että kommentin jättäjä olisi alle 15-vuotias, tätä ei voida mitenkään varmistaa. Lisäksi mahdollisen tutkimuksen aiheuttaman haitan todennäköisyys ja vaikutukset tutkittavan kannalta ovat pienet, joten kohta c) ei aiheuta tämän tutkimuksen osalta ongelmaa.

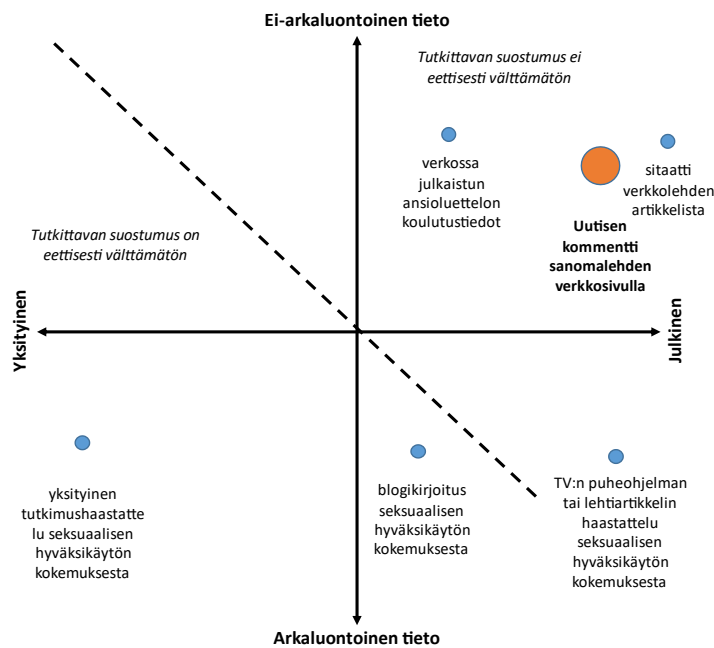
Tietoon perustuva suostumus osallistua tutkimukseen on TENK:n ohjeistuksen mukaan ihmiseen kohdistuvan tutkimuksen keskeinen eettinen periaate. Tässä tutkimuksessa tutkimusaineistoja kerätään sosiaaliseen mediaan tuotetusta materiaalista, tarkemmin sanoen uutisten kommentteista. Tällöin nousee pohdittavaksi edellä mainitun TENK:n ohjeistuksen kohta a) ja kysymys suostumuksen merkityksestä, koska kommenttien suuren määrän ja kommenttien anonyymiteetin vuoksi ei ole tarkoituksenmukaista tai välttämättä edes mahdollista pyytää suostumusta kommenttien kirjoittajilta.

Suostumuksen pyytäminen voi olla tutkimuksen kannalta myös haitallista. Se voi antaa materiaalin tuottajille mahdollisuuden kieltäytyä osallistumasta tai vaikuttaa materiaaliin (Kosonen, Laaksonen, Rydenfelt & Terkamo-Moisio 2018). Haitta voi tutkittavan lisäksi kohdistua myös tutkijaan. Tietoon perustuvan suostumuksen pyytäminen esimerkiksi rasistisilta, kansallismielisiltä, fasistisilta, fundamentalisteilta tai muilta ääriajattelijoilta voi usein johtaa kieltäytymiseen tai jopa asettaa tutkijan vaaraan (Fuchs 2017, 59–60). Myös Suomessa tutkijat ovat aineistojen keruun yhteydessä vastaanottaneet jopa uhkauksia (Kosonen ym. 2018). Toisaalta ei voida myöskään lähteä siitä oletuksesta, että sosiaalisessa mediassa julkaistun aineiston käyttö tutkimuksessa ei missään tapauksessa aiheuta haittaa kenellekään. On siis löydettävä jonkinlainen realistinen keskitie (Fuchs 2017, 59).

TENK:n ohjeen mukaan eettisen toimikunnan arviointia ei edellytetä julkisten ja julkistettujen tietojen tutkimukseen. TENK:n ohjeistus ei kuitenkaan ota kantaa, onko sosiaaliseen median aineisto julkista. Lain näkökulmasta julkiset verkkokeskustelut ovat arkaluontoisinakin julkista

tietoa, joten kysymys on puhtaasti eettinen. Oleellisena kysymyksenä julkisen ja yksityisen kannalta on se, onko käyttäjä tarkoittanut tuottamansa materiaalin julkiseksi. Tällä tarkoitetaan esimerkiksi sitä, onko materiaali tietoisesti tuotettu palveluun, jossa se on jaettavissa toisten käyttäjien kesken tai jossa sen katsotaan olevan julkisesti muiden saatavilla (Terkamo-Moisio 2016).

Sosiaaliseen mediaan tuotettujen aineistojen nähdään olevan julkisella alueella, minkä vuoksi niiden hyödyntämiselle tutkimuksessa on implisiittinen tietoon perustuva suostumus (Bartlett & Miller 2013, 60). Asetelma voidaan rinnastaa Yhdistyneissä Kuningaskunnissa toimivien British Sociological Associationin ja British Psychological Societyn ohjeistukseen, että ilman tietoon perustuvaa suostumusta ihmisten julkisen käyttäytymisen tarkkailu tulisi rajoittaa vain sellaisiin tiloihin, joissa ihmiset ”voivat kohtuudella odottaa tulevansa ventovieraiden tarkkailemaksi”. Sosiaalisen median alustat ovat luonteensa vuoksi tällaisia julkisia tiloja. Julkisuuden lisäksi aineiston arkaluonteisuudella vaikutusta siihen, onko aineiston käyttö eettistä. Apuna voidaan käyttää McKeen ja Porterin (2008) kehittämää kaaviota, jonka pohjana toimii Sveningssonin, Lövheimin ja Bergquistin (2003) luoma nelikenttä (ks. kuvio 7). Kentän koordinaatiston muodostavat yksityinen/julkinen sekä arkaluontoinen/ei-arkaluontoinen -akseleita kuvaavat janat. Tämän nelikentän avulla tutkijan on helppo tarkastella aineistojensa yksityisyyden ja julkisuuden tasoja sekä verkkosisältöjen arkaluontoisuutta (Turtiainen & Östmän 2013, 58–59). Uutisten kommentti sanomalehtien verkkosivuilla sijoittuu taulukkoon julkisen ja ei-arkaluontoisen tiedon kenttään varsin lähelle sitaattia verkkolehden artikkelista. Näin ollen tämän tutkimuksen aineistojen osalta tutkittavien suostumus ei ole eettisesti välttämätön.



Kuvio 7. Nelikenttä tutkimuksen osapuolien välisistä suhteista (McKee & Porter 2008, 732; Sveningsson ym. 2003)

Lähtökohtaisesti tekijänoikeus ei rajoita aineistojen käyttöä tutkimuksen kohteena tai lähteenä. Kuitenkin tallennuspalveluihin voi liittyä tekijänoikeudellisia rajoituksia (ks. Terkamo-Moisio ym. 2016). Tämän tutkimuksen osalta journalistisista lähteistä haetun aineiston osalta tallentamisen tekijänoikeus perustuu Opetushallituksen keskitetysti kaikille valtionhallinnon toimipaikoille hankkimaan kopiointilupaan.

Verkkopalveluiden käyttöehdot voivat asettaa reunaehdoja materiaalin tutkimuskäytölle sekä rajoittavaa koneellisesti ladattavan aineiston saatavuutta joko suojellakseen käyttäjien yksityisyyttä tai omaa liiketoimintaansa (Kosonen ym. 2018). Tämän tutkimuksen aineistojen osalta käyttöehdot eivät rajoita aineistojen käyttöä tutkimustarkoituksen. Tämän tutkimuksen aineistoa koskevia käyttöehtoja ovat:

- Alma Consumer -liiketoimintayksikön käyttöehdot,
- Kaleva Median verkkopalveluiden käyttöehdot,
- Keski-suomalainen Oyj:n yleiset käyttöehdot,
- Sanoma Media Finlandin yleiset käyttöehdot,
- Turun Sanomien käyttöehdot ja
- Yle Tunnuksen käyttöehdot.

Tutkimuksen aineistona olevat uutisten kommentit ovat tyypillisesti anonyymejä. Kirjoittajat käyttävät nimimerkkiä (joka voi tietenkin olla hänen oikea nimensä), ja muut henkilötiedot ovat

ainoastaan palvelualustan tiedossa. Nimimerkin takana olevan henkilön tunnistamisen mahdollisuus ja sitä myötä henkilölle aiheutuvan haitan riski on pieni. Käyttäjien tuottamat materiaalit voivat kuitenkin sisältää sisältöä, joka mahdollistaa kirjoittajan tunnistamisen. Tässä tutkimuksessa tätä riskiä pienennetään edelleen siten, että tässä tutkimuksessa julkaistuja kommentteja ei yhdistetä laatijoiden nimimerkkeihin. Riskiä tunnistamiseen vähennetään edelleen siten, että kommentteja ei julkaista tutkimuksessa sellaisenaan, vaan analyysin jälkeisinä retusoituina tuloksina.

3. TULOKSET

Tämän luvun tarkoituksena on esittää edellisessä luvussa kuvatun kehysanalyysin tulokset. Tulosten perusteella vastataan tutkimusongelman alatutkimuskysymyksiin, jotka olivat:

TK1: Mitkä olivat puolustushallinnon yhteismajoituskokeilun tiedotteiden viestit?

TK2: Millä tavalla joukkomedia esitti yhteismajoituskokeilun uutisoinnissaan?

TK3: Millä tavalla yhteismajoituskokeilu nousi esiin uutisten kommentoinnissa?

Analysoitu aineisto koostuu puolustushallinnon (PLM ja PV) tiedotteista sekä kahdeksan eri joukkomedian (AL, HS, IL, IS, Kaleva, KSML, TS ja YLE) julkaistuista uutisista, joissa esiintyi sana yhteismajoitus tai yhteistupa/-tuvat. Tutkimuksen aineistoksi valikoitui edellisessä luvussa kuvatun hakumenetelmän perusteella yhteensä yhdeksän puolustushallinnon tiedotetta sekä 64 uutisartikkelia, joihin oli liitetty kaikkiaan 1 749 kommenttia.

Ennen alatutkimuskysymyksiin vastaamista on tarpeellista selvittää kaikki yhteismajoitusdiskurssissa käytetyt kehykset. Nämä käsitellään alaluvussa 3.1. Sen jälkeen edetään alalukuun 3.2, jossa tarkastellaan PV:n yhteismajoituskokeilun kehyksiä. Alaluvussa 3.3 tarkastellaan yhteismajoituskokeilun uutisten kehyksiä ja alaluvussa 3.4 uutisten kommenttien kehyksiä.

3.1. Yhteismajoitusdiskurssin kehykset

Aineistosta tunnistettiin luvussa 2.2 kuvatulla tavalla toteutetun aksiaalisen koodauksen avulla 16 yhteismajoitusdiskurssiin liittyvää kehystä. Uutisartikkelien ja niiden kommenttien analyysissä havaittiin myös viitteitä kehyksistä, jotka eivät olleet yhteydessä PV:n yhteismajoituskokeiluun. Ne päätettiin rajata tutkimuksen ulkopuolelle. Kehysmatriisiksi muodostui seitsemän ulottuvuutta: 1) ongelman määrittely, 2) ongelman lähde, syy tai juuri, 3) ongelman tai ratkaisun vastuutaho, 4) ratkaisuehdotus, 5) moraal- ja tunneperusta, 6) metafora tai stereotyyppi, 7) sanavalinnat ja 8) kuvat. Seuraavaksi esitetään tutkimuksessa havaitut yhteismajoituskokeiluun liittyvät kehykset ja niihin liittyvät tyypillisimmät kehystämisen- ja järjestyvälineet.

Aikuiset osaavat käyttäytyä -kehys

Ongelman määrittely: Miesten ja naisten yhteismajoituksen perusteeton seksuaalisointi.

Ongelman lähde/syy/juuri: Heteronormatiivinen ajattelu. Heteronormatiivisuus (tai hetero-oletus) tarkoittaa normia, jonka mukaan ihmisten oletetaan jakautuvan kahteen toisilleen vastakkaiseen ja toisiinsa vetoa tuntevaan sukupuoliin, naisiin ja miehiin. Tämän ajattelutavan seurauksena heteroseksuaalisuus nähdään muita seksuaalisia suuntautumisia normaalimpana, luonnollisimpana ja toivotumpana (THL 2020).

Vastuullinen taho: Vastuullisena tahona esitetään PV sekä yksilöt itse.

Ratkaisuehdotus: Vaatteet voi vaihtaa yhteistuvassa.

Moraali- ja tunneperusta: Alastomuus ei ole häpeällistä, synnillistä eikä seksuaalista. Kunnioitettava käytös. Yksilön luonne kypsyys ja tilan antaminen. Luottamus, että aikuiset osaavat käyttäytyä. Luonteen kypsyys.

Metafora/stereotyyppi: Vertaus kouluihin, päiväkoteihin, työpaikkoihin, uimarantoihin ja muihin julkisiin tiloihin, joissa sukupuolet ovat yhdessä ilman ongelmia. Sauna ja suomalaisuus.

Sanavalinnat:

- ”Pyyhe ympärille”;
- ”Vaatteet löytävät päälle ilman ihmettelyä”;
- ”Ei sieltä selän takaa mitään näy”;
- ”Ei tarvitse kumppaneiden pelätä”;
- ”Ei kuulu sotilaallisen käytökseen”;
- ”Ei riehuta alasti”;
- ”Mies ei ole eläin”;
- ”Lesbojen ja homojen on pitänyt käyttäytyä hillitysti ennenkin”;
- ”Ei mennä lähentelemään”;
- ”Ollaan asiallisesti”;
- ”Miehet ja naiset ovat monessa muussakin tilanteessa samoissa tiloissa.”

Kuvat: Kehykseen ei liittynyt kuvia.

Asevelvolliset miehet uhreina -kehys

Ongelman määrittely: Yhteismajoitus on askel oikeaan suuntaan, mutta todellisesta tasa-arvosta ollaan vielä kaukana. Miten korjataan nykyinen miesten kannalta epätasa-arvoinen asevelvollisuusjärjestelmä?

Ongelman lähde/syy/juuri: Nykyinen järjestelmä jättää hyödyntämättä puolet koko kansan potentiaalista. Järjestelmä sulkee ulkopuolelle varusmiespalvelukseen erinomaisesti sopivia naisia ja toisaalta pakottaa siihen täysin sopimattomia miehiä. Miehet ovat palveluksessa vankeusrangaistuksen uhalla. Naiset taas pääsevät miehiä nopeammin opiskelemaan ja työelämään. Lisäksi vapaaehtoista asepalvelusta suorittavat naiset saavat erityiskohtelua miehiin verrattuna, esimerkiksi heillä on miehiä alemmat kuntovaatimukset.

Vastuullinen taho: Vastuullisena tahona esitetään poliitikot, joita tasa-arvo ei kiinnosta.

Ratkaisuehdotus: Ratkaisuksi ehdotetaan valikoiva, tasa-arvoisesti miehiä ja naisia koskeva asevelvollisuus. Kutsunnat tulisi laajentaa koskemaan kaikkia kansalaisia sukupuolesta riippumatta ja valittava palvelukseen sopivimmat ja motivoituneimmat. Naisille ja miehille pitäisi asettaa testeihin samat raja-arvot.

Moraali- ja tunneperusta: Epätasa-arvo (miesten kannalta) ja miesten syrjintä. Pelkästään miehiä koskeva asevelvollisuus rikkoo ihmisoikeuksia ja on perustuslain vastaista. Vapaaehtoisuuden merkitys motivaatioon suhteessa pakotettuihin. Tunteet: (miesten) kärsimys.

Metafora/stereotyyppi: Miesten varusmiespalveluksen rinnastaminen orjuuteen tai vankeuteen. Nuorten miesten kuvaaminen lapsina, jotka pakotetaan palvelukseen. Vapaaehtoisesti palvelukseen tulevien naisten kuvaaminen kokemuksia hakevina seikkailijoina.

Sanavalinnat:

- ”Suomen epätasa-arvoinen asevelvollisuusjärjestelmä”;
- ”Asevelvolliset kärsivät”;
- ”Pojat ovat siellä vankilan uhalla”;
- ”Vapaudenriisto”;
- ”Iso osa pätevästä henkilöistä jää järjestelmän ulkopuolelle”;
- ”Velvollisuudet jakautuvat epätasa-arvoisesti”;
- ”Ei nykyaikana voi olla vain miehille pakollisia vastuita”;
- ”Ei ole varaa jättää puolta ikäluokasta hyödyntämättä”;
- ”Olisi parempi, että siellä olisi kyvykästä porukkaa”;

- ”On naisten aliarviointia ajatella, ettei heitä pidä kohdella tässä asiassa miesten kanssa samanarvoisina”
- ”Kansalaisia tulee kohdella kutsunnoissa ja sotilasmajoituksessa erottelematta sukupuolen mukaan”;
- ”On epätasa-arvoista, että naisille palvelus on vapaaehtoista”;
- ”Naiset eivät menetä vuotta elämästään”;
- ”Poikien takamatka opiskelu -urassa.”

Kuvat: Kehykseen ei liittynyt kuvia.

Diversiteettikehys

Ongelman määrittely: Miten muunsukupuolisten näkökulma huomioidaan yhteismajoituksissa?

Ongelman lähde/syy/juuri: Sukupuolien monimuotoisuus on unohdettu ja kirjoitetaan vain miehistä ja naisista. Muunsukupuolisten näkökulmaa ei ole pohdittu. Ei tiedetä, millaisten asioiden kanssa muunsukupuoliset kamppailevat varusmiespalvelusta pohtiessaan.

Vastuullinen taho: Vastuullisena tahona kuvataan PV.

Ratkaisuehdotus: Ketään ei erotella palveluksessa sukupuolen tai suuntautumisen perusteella, vaan kaikkia kohdellaan asiallisesti ja tasa-arvoisesti. Muunsukupuoliselle yhteistuvat ovat myönteinen muutos. Yhteisasuminen ja toisen hyväksyminen joka tilanteessa auttaa myös muunsukupuolisten joukkoon liittymisessä. PV:n ohjesäännöissä voisi lakata puhumasta miehistä ja naisista ja korvata se esimerkiksi sanaparilla ”kaikki sukupuolet”.

Moraali- ja tunneperusta: PV ja sotilaskoulutus ovat yhteisöllisiä, ketään ei erotella. Asiallinen käytös kaikkien kesken; Tasa-arvo kuuluu kaikille.

Metafora/stereotyyppi: Siedätyshoito

Sanavalinnat:

- ”Sukupuoli-identiteettejä ja seksuaalisia suuntautumisia on varusmiesten joukossa ollut maailman sivu”;
- ”Kaikki ovat sekä hyvässä että pahassa tasa-arvoisia”;
- ”Onko ylipäänsä mitään syytä viitata ohjesäännössä sukupuoleen?”;
- ”Varusmies-sanana voisi jättää pois käytöstä.”

Kuvat: Kehykseen ei liittynyt kuvia.

Häirintäsyytekehys

Ongelman määrittely: Miten estää naisia syyttämästä miehiä perusteettomasti seksuaalisesta häirinnästä?

Ongelman lähde/syy/juuri: Yhteismajoitus aiheuttaa tarpeetonta draamaa. Seksuaalista väkivaltaa, ahdistelua ja häirintää koskevat syytökset tulevat lisääntymään yhteismajoituksen myötä.

Vastuullinen taho: Lasitornien ihmiset (PLM, kenraalikunta, varusmiesliiton vieraantuneet yliopistopojat); PV; Pääesikunta; Naiset, jotka haluavat lisää tilaisuuksia tehdä rikosilmoituksia seksuaalisesta ahdistelusta.

Ratkaisuehdotus: Varushenkilöt pitäisi sijoittaa omiin joukko-osastoihin, erillisiin yksiköihin tai rakennuksiinsa sukupuolensa mukaan. Vähintään olisi säilytettävä nykyiset naisten ja miesten erilliset tuvat.

Moraali- ja tunneperusta: Miesten epäoikeudenmukainen tuomitseminen väriensä syytösten perusteella.

Metafora/stereotyyppi: #MeToo. #MeToo:a voidaan käyttää kehystämään miesten tuomitsemista häirinnästä valheellisilla kertomuksilla tai varmentamattomilla syytöksillä (ks. Nilsson & Lundgren 2021). Stereotyyppiä: kehyksessä naiset kuvataan uhria esittävinä loukkaantujina tai seksuaalisesti aktiivisina ja aloitteellisina saalistajina.

Sanavalinnat:

- ”Miespuolisten varusmiesten #metoo-lynnkkaukset”;
- ”Tuleeko mielenpahoituksia katseista”;
- ”Saadaan otsikoita”;
- ”Selvitellään vielä lakituvissa, kuka harrasti seksiä kenen kanssa ja oliko toinen osapuoli suostuvainen”;
- ”Tyttö syyttää jotain poikaa, joka tuomitaan todisteista riippumatta”;
- ”Ollaan herkkähipiäisiä”;
- ”Jopa puheista nostetaan ahdistelusyytteitä”;
- ”Poikien normaali inttihuumori voi olla tytöille liikaa”;
- ”Mallia Israelin armeijasta, naisilla omat joukko-osastot”;
- ”Miten se eroaa, onko välissä Gyproc vai rätti?”;
- ”Mikseivät naiset voi olla seinän takana?”;
- ”Kyläpyörät”;
- ”Kotkat”;

- ”Munahaukat”;
- ”Tulevan rytinän tietäen kannattaa muistaa, että tätä halusivat nimenomaan naiset”;
- ”Mitä luulet, miksi naiset armeijaan menevät?”;
- ”Emännät tatteja keräämässä”;
- ”Moniko nainen tulee raskaaksi yhteistuvissa?”;
- ”Varuskunnista tullut naisten myötä seksisaluunoita”;
- ”Tyttöillä ei makkarasta puutetta.”

Kuvat: Kehykseen ei liittynyt kuvia.

Häveliäisyyskehys

Ongelman määrittely: Miten estetään miesten ja naisten yhteistupien aiheuttamat kiusalliset tilanteet ja ongelmat parisuhteelle?

Ongelman lähde/syy/juuri: Miesten ja naisten yhteiset tuvat ovat luonnottomia. Yhteiset tuvat aiheuttavat kiusallisia tilanteita miesten ja naisten välillä. Lisäksi ne aiheuttavat mustasukkaisuutta siviilissä odottavassa tyttö- tai poikaystävässä tai aviopuolisossa, kun kumppani nukkuu samassa tuvassa vastakkaisen sukupuolen kanssa.

Vastuullinen taho: Arvokonservatiivit ja perussuomalaiset. PV. Tasa-arvovaltuutettu.

Ratkaisuehdotus: Naiset ja miehet tulee jatkossakin majoittaa erillisissä tuvilla. Varuskuntiin pitäisi luoda olohuoneen kaltaisia vapaa-ajan tiloja, joissa naiset ja miehet voisivat viettää vapaa-aikaansa ja luoda yhteenkuuluvaisuutta tätä kautta.

Moraali- ja tunneperusta: Suomessa on ollut tapana järjestää naisille ja miehille erilliset majoitustilat. Konservatiiviset arvot; luonnon järjestyksen kunnioittaminen.

Metafora/stereotyyppi: Vertaus tukkisavottoihin ja sairaaloihin, joissa miehiä ja naisia ei majoiteta samoihin tiloihin. Yhteismajoitus naisia leimaavana.

Sanavalinnat:

- ”Kumppani voi tykätä huonoa”;
- ”Mitä sanoo tyttöystävä?”;
- ”Siellä poikaystävä köllii vieraiden naisten kanssa”;
- ”Yhteenkuuluvuutta lujittavat koettelemukset koetaan jossain muualla kuin tuvilla.”;
- ”Ei keittäjät nukkuneet metsurien kanssa samassa tuvassa”;
- ”Saman perheen sisko ja veli pyrkivät tietyn iän jälkeen omiin huoneisiinsa”;
- ”Teennäistä touhua”;

- ”Pääosa aikuisista ei halua majoittua edes soluasunnoissa”;
- ”Kiusallista se aamuseisokki”;
- ”Naiset ovat jo tasapäisesti mukana.”

Kuvat: Kuvat konservatiivisista poliitikoista. Kuvat, joissa varusmiestuvassa on vain naisia tai miehiä.

Joukkotuotantovaje-kehys

Ongelman määrittely: Miten paikataan miesten osalta syntyvä vaje PV:n joukkotuotannossa?

Ongelman lähde/syy/juuri: Ikäluokat ovat pienentyneet ja suomalaisten maanpuolustustahto on laskenut. Noin 25 prosenttia kutsunnoista käyvistä miehistä ei nykyisin päädy palvelukseen. Nykyään yhä useampi mies keskeyttää varuspalveluksen jo alkuvaiheessa lisääntyneiden psyykkisten ongelmien vuoksi.

Vastuullinen taho: PV kuvataan vastuullisena tahona maanpuolustustahdon ylläpitäjänä.

Ratkaisuehdotus: Naisten vapaaehtoisen palveluksen suorittavien naisten määrä tulisi saada nousemaan voimakkaasti. Naisten ja miesten yhteisillä tuvilla saadaan houkutelua lisää naisia palvelukseen parantamalla kokemusta varusmiespalveluksesta. Kasvattamalla naisten vapaaehtoiseen palvelukseen astuvien määrää voidaan myös vaikuttaa yleiseen maanpuolustustahtoon, kun heidän esimerkkinsä leviää. Lisäksi PV voi vaikuttaa jokapäiväisellä tekemisellä asevelvollisten koulutuksessa siihen, että viesti menee perheille oikealla tavalla.

Moraali- ja tunneperusta: Parhaiden yksilöiden saaminen palvelukseen. Vapaaehtoista palvelusta suorittamaan tulevat naiset ovat hyvin motivoituneita verrattuna pakotettuihin miehiin, he pyrkivät ja myös pääsevät johtajakoulutukseen. (Naisten) motivaatio; kunnianhimo; esimerkillisyys.

Metafora/stereotyyppi: Palveluksessa pärjäävien ja motivoituneiden naisten kuvailu maskuliinisilla termeillä.

Sanavalinnat:

- ”Naisissa iso potentiaali”;
- ”Tavoitteena saada mukaan enemmän naisia”;
- ”Yritetään saada enemmän naisia mukaan”;
- ”Olemme laittaneet tilaukset siitä, paljonko varussotilaita tarvitsemme, jotta joukkotuotantomäärä toteutuu”;
- ”Naisten vapaaehtoinen palvelus ’tapetilla’”;

- ”Kokeilu yhteisistä tuvista liittyy vahvasti puolustusvoimien toiveeseen saada yhä useampi nainen kiinnostumaan varusmiespalveluksesta”;
- ”Vapaaehtoisia naisia ennätysmäärä”;
- ”Naisten määrä asepalveluksessa kasvaa jatkuvasti”;
- ”Kaikki [naiset] saivat johtajakoulutuksen”;
- ”Munaa löytyy enemmän kuin tusinasta keskeyttäjiä”;
- ”Tytöt ’äijempiä’ kuin ennen”.

Kuvat: Kehykseen liittyvissä kuvissa näytetään palvelukseen saapuvia naisalokkaita tai naisia antamassa sotilasvalaa, nainen kuvassa varusmiesjohtajana tai perinteisesti miehisen symbolin, kuten raskaan ajoneuvon (ks. esim. Balkmar & Mellström 2018), vieressä.

Naiset eristettyinä -kehys

Ongelman määrittely: Tiedon kulku kasarmeilla on eriarvoista. Tieto ei aina kulkeudu naisten tupaan asti. Miten parannetaan tiedon kulkua siten, että tieto kulkeutuisi naisille samalla tavalla kuin miehille?

Ongelman lähde/syy/juuri: Ongelma juontaa juurensa siitä, että kaikki yksikön naiset keskitetään yhteen, monella oman joukkueen miehet jäävät omaan tupaansa. Naisten tupa on sijoitettu usein erilleen miesten tuvasta toiseen rakennukseen, kerrokseen tai toiseen päähän kasarmirakennusta. Naisten tuvassa saattaa olla naisia monesta eri joukkueesta naisia, jolloin nämä jäävät omaa joukkuetta koskevasta tiedosta ulkopuolelle ja esim. varustautumisesta ei aina muistettu kertoa sille yhdelle eri tuvassa olevalle. Lisäksi miesalikersanteille saattaa olla kynnyks tulla koputtelemaan naisten tuvan ovelle, koska naisten tupien ovet pidetään kiinni, toisin kuin miesten tupien ovet, jotka pidetään auki.

Vastuullinen taho: Kehyksessä vastuullisiksi tahoiksi kuvataan varusmiesjohtajat, ja näistä erikseen mainittuina miesalikersantit.

Ratkaisuehdotus: Ratkaisuehdotukseksi kehys tarjoaa naisten ja miesten yhteismajoitusta, joka parantaisi tiedonkulkua ja vähentäisi naisten eristyneisyyttä. Yhteismajoituksessa naisia ei sekoitettaisi koulutushaaran yli.

Moraali- ja tunneperusta: Kehyksen moraal- ja tunneperustana on tasa-arvoinen tiedonkulku.

Metafora/stereotyyppi: Metaforana käytetään eristystä, pimentoon jäämistä ja unohdettuna olemista.

Sanavalinnat:

- ”Aliupseerioppilas [...] on odottanut monta kertaa muiden naisten kanssa tuvassa, kun miehet ovat olleet jo harjoituksessa”;
- ”Naisten tuvassa on jouduttu odottamaan monta kertaa, mitä pitäisi tehdä. Sitten on tultu sanomaan, että koulutus on käynnissä ja siellä pitäisi olla jo”;
- ”Meidät unohdettiin usein huutaa syömään tai muihin lähtöihin”;
- ”Olimme eristyksissä”;
- ”Naiset jäivät pimentoon.”

Kuvat: Kuvissa esiintyy ryhmä naisvarusmiehiä erillisenä ryhmänään kuvattuna selkeästi erillään miehistä tai naisvarusmiehiä erillisessä tuvassa, jossa ei ole miehiä.

Naiset ulkopuolisina -kehys

Ongelman määrittely: Kehyksessä kuvatussa ongelmassa monet vapaaehtoista asepalvelusta suorittavat naiset kokevat jäävänsä ulkopuolisiksi omista koulutusryhmistään sekä kokevat joukkoon kuulumattomuutta ja ryhmäkiinteyden heikkoutta majoituksessaan omissa tuvissaan. Eri sukupuolta olevien tutustuminen palveluksessa on vaikeaa.

Ongelman lähde/syy/juuri: Ongelman lähteeksi kuvataan naisten ja miesten erilliset tuvat – kun naiset ovat vähemmistönä varuskunnissa, on jouduttu tekemään naisten tupia, joissa naiset ovat majoittuneet erillään omasta koulutusryhmästä. Tämän vuoksi naisilla on varsin rajallinen porukka, joiden kanssa voi olla, ja jäävät hieman ulkopuolisia muun joukon hitsautuessa yhteen. Naisten on haastavampi päästä mukaan porukkaan esimerkiksi erilaisissa ryhmäytymis- ja joukkue tehtävissä. Ongelma juontuu mm. säännöistä, jotka kieltävät sukupuolten yhdessä olon kasarmeilla. Naiset eivät saa ”hengailia” miesten tuvissa eivätkä miehet naisten tuvissa. Käytävillä ei saa oleskella, ja sotilaskotiin on eri asia lähteä kuin käydä nopeasti moikkaamassa kaveria tuvassa.

Vastuullinen taho: Kehyksessä ei kuvattu vastuullista tahoja.

Ratkaisuehdotus: Ratkaisuehdotukseksi kehyksessä tarjotaan naisten ja miesten yhteisiä tupia, jotka parantavat yhteisöllisyyttä, ryhmähenkeä, ja joiden avulla naiset pääsevät porukkaan aikaisempaa paremmin.

Moraali- ja tunneperusta: Kehyksen moraali- ja tunneperustana on, että parantunut ryhmäkiinteyden heijastuu myös taistelukentille. Lisäksi käytetään yhteisöllisyyttä, yhteistyötä, yhteishenkeä, lähellä olemista, ulkopuolisuutta ja joukkoon kuulumattomuutta.

Metafora/stereotyyppi: Metaforana käytetään nurkkaan eristämistä ja paitsioon jäämistä. Urheilumetaforat voivat olla voimakkaita argumentoinnin tehokeinoja (ks. Aikin 2011).

Sanavalinnat:

- ”Kaveria ei jätetä, paitsi vapaa-aikana”;
- ”Siitä jäävät kaikki Aliaksen pelaamiset ja muut kuulumisen vaihdot”;
- ”Lautapelejä täyty mennä pelaamaan sotkuun”;
- ”Tutustuin oman joukkueeni miehiin kunnolla vasta metsässä”;
- ”Armeija-aikana olin ihan ulkopuolella saman linjan poikien jutuista kun meidät tytöt oli eristetty toisen kerroksen perimmäisimpään nurkkaan”;
- ”Onhan se eri asia, että tunnet ihmiset kunnolla ja tiedät, millaisia he ovat, miten heille voi puhua ja mitä eri taitoja heillä on”;
- ”yhteistuvissa olisimme päässeet porukkaan jo alokaskaudella”;
- ”Miksi yhdessä tekeminen päättyisi siihen, kun kela on vedetty ja yhteydet toimivat”;
- ”Kun ollaan samaa tupaa, ollaan samaa porukkaa”;
- ”Tappaminen/taistelemine vaatii tiivistä tiimihenkeä”;
- ”Ei välttämättä edes tiennyt, kuka on omasta joukkueesta”;
- ”Lähdimme hakemaan parempaa sotilaallista suorituskykyä.”

Kuvat: Kuvina käytetään tyhjää tupaa tai kaukaa kuvattua tiivistä varusmiesryhmää kuvastamaan ulkopuolisuutta tai samassa tuvassa keskenään keskustelevia ja hymyileviä mies- ja naisvarusmiehiä kuvastamaan ryhmäkiinteyttä.

Resurssitehokkuuskehys

Ongelman määrittely: Kasarmeissa on rajallinen majoituskapasiteetti. Miten olemassa olevat majoitustilat saadaan hyödynnettyä tehokkaammin?

Ongelman lähde/syy/juuri: Miehiä ei voida majoittaa naisten tupaan. Siksi naisten tuvissa on usein sänkyjä tyhjillään.

Vastuullinen taho: Kehyksessä ei nimetty vastuullista tahoja.

Ratkaisuehdotus: Kehys ehdottaa ratkaisuksi miesten ja naisten yhteismajoitusta, joka mahdollistaisi tilojen tehokkaamman käytön.

Moraali- ja tunneperusta: Kehyksen moraali- ja tunneperustana on PV:n joukkotuotantovelvoitteen täyttäminen mahdollisimman tehokkaasti annetuilla resursseilla.

Metafora/stereotyyppi: Tupajako on "puhdasta matematiikkaa". Matematiikka voidaan tulkita tässä yhteydessä vertauksena resurssien taloudelliseen käyttöön. Toisaalta sillä voidaan viitata vertauskuvana neutraaliin, yhdenvertaiseen kohteluun. Toisaalta taas matematiikka nähdään stereotyyppisesti miehisenä tieteenalana (ks. esim. Keller & Dauenheimer 2003).

Sanavalinnat:

- ”Jos yksikköön otetaan kaksi naista, he varaavat esimerkiksi 14 hengen tuvan”;
- ”Jotkut perusyksiköt eivät voi ottaa naisia, koska tilat on mitoitettu sodanajan tuotantovelvoitteen mukaan”;
- ”se on resurssikysymys”;
- ”Tupajako on ’puhdasta matematiikkaa’”;
- ”Ei vaadi mittavia järjestelyjä.”

Kuvat: Kehyksessä ei käytetty kuvia.

Sukupuolten häivyttäminen -kehys

Ongelman määrittely: Miten pysäytetään keinotekokoinen sukupuolten häivyttäminen?

Ongelman lähde/syy/juuri: Vasemmistoideologia on valtaamassa perinteisiä instituutiota, kuten PV. PV haluaa olla trendikäs ja houkutteleva kaikille – miesten ja naisten yhteismajoituskokeilu on PV:n markkinointitemppu.

Vastuullinen taho: Sukupuolineutraalia ideologiaa edistävät tahot; poliittiset puolueet (vihreät ja vasemmisto); PV.

Ratkaisuehdotus: Miehet ja naiset on pätevä ja selväsanaa ilmaus, eikä sitä tule muuttaa pienen porukan kosiskelemiseksi; Varusmiespalvelusta suorittavat miehet ja naiset tulee jatkosakin pitää omissa majoituksissaan. Naisten kokemat tiedonkulun ja ryhmäkiinteyden ongelmat voidaan ratkaista muilla tavoilla.

Moraali- ja tunneperusta: Tasa-arvo ei tarkoita, että sukupuolet olisivat samanlaisia keskenään. Luonnon antamat ominaisuudet tekevät sukupuolista erilaisia. Vähemmistön agenda ei pidä edistää enemmistön kustannuksella. On tärkeää, että PV perinteisenä valtainstituutiona pitää kiinni konservatiivisista arvoista.

Metafora/stereotyyppi: Jos ihminen on jotain muuta kuin mies tai nainen, se on poikkeus. Yhteistuvat kaksiteräisenä miekkana.

Sanavalinnat:

- ”Biologinen erilaisuus ulottuu ajattelun erilaisuuteen”;
- ”Sukupuolet ovat erilaisia kaikkine luonnon antamine ominaisuuksineen”;
- ”Jokainen eliö toimii niin, että omalle jälkikasvulle on suotuisimmat olot”;
- ”Luonto pyrkii epätasa-arvoon”;
- ”Epätodennäköistä, että palveluksen aloittaisi sankoin määrin muita kuin miehiä tai naisia”;
- ”Miehiä ja naisia on syntynyt miljoonia vuosia”;
- ”Miestä ja naista ei voi laittaa jonkin neutraalin tittelin alle”;
- ”Ei voi lakata puhumasta miehistä ja naisista”;
- ”Miehiä ja naisia tulee jatkossakin olemaan”;
- ”Tosiasioiden kieltäminen”;
- ”Häivytyt”;
- ”Sanaleikit”;
- ”Androgyynisyyspolitiikka”;
- ”Naiset marginaalissa asepalveluksen suorittamisen joukossa”;
- “If it ain't broke don't fix it”;
- ”Käydäänkö armeijaa siksi, että osataan olla fiksusti sekatuvisissa?”;
- ”Tasa-arvoa ei kannata toteuttaa asioissa, joissa se menee hyödyn ja järjen edelle”;
- ”Puolustusvoimien päätehtävä ei ole olla tasa-arvoinen”;
- ”yhteenkuuluvuuden puute on tekosyy.”

Kuvat: Kehykseen ei liittynyt kuvia.

Sukuviettikehys

Ongelman määrittely: Koulutus kärsii, kun nuoria viriilejä ihmisiä pistetään samaan eristettyyn ympäristöön pitkäksi ajaksi.

Ongelman lähde/syy/juuri: Yhteistuvat tulevat lisäämään seksuaalisia jännitteitä palveluksessa. Miehet ja naiset ovat seksuaalisesti aktiivisimmillaan/hedelmällisimmillään palvelusaikana. Ympäristö on suljettu, ei-normaali ympäristö, jossa ei ole muita kontakteja sukupuolivietin tyydyttämiseksi. Kun nuoria viriilejä ihmisiä laitetaan samaa. Suvunjatkamisvietti on niin voimakas, että se johtaa negatiivisiin käyttäytymismalleihin yhteistuvissa.

Vastuullinen taho: Tasa-arvovaltuutettu; oikeusasiamies; PV ja PLM.

Ratkaisuehdotus: Nykyiset naisten ja miesten erilliset tuvat tulisi säilyttää.

Moraali- ja tunneperusta: Evoluutio ja biologia; elämän jatkuminen. Nuoret miehet ja naiset eivät ole riittävän kypsiä kyetäkseen hallitsemaan viettejään.

Metafora/stereotyyppi: PV:n kuvaaminen parittajana. Nuoret miehet kuvataan kontrollittomina hormonikimppuina, joita hallitsee vain sukuvietti. Vertaus eläimiin, kuten kissoihin kiima-ai- kana, sekä vertaus koiras/urossa ja naaras. Yhteistupien rinnastaminen tosi-tv formaatteihin. Syn- nytystalkoot.

Sanavalinnat:

- ”Parikymppisten miehenalkujen mielenmaiseman tuntien yhteismajoitus ei ole hyvä idea”;
- ”Mikä voisi mennä vikaan, kun laitetaan puolialastomat miehet ja naiset samaan tu- paan”;
- ”Koulutus kärsii”;
- ”Sotkua luvassa”;
- ”Kaikki tietävät, miten parikymppiset haluavat toimia”
- ”Testosteronimyrsky”;
- ”Testostetoni jyllää”;
- ”Ei taida sisäpalvelusohje viettejä voittaa”;
- ”Kyllä kettu kolon löytää”;
- ”Saattaa alkaa sutina käydä yöllä”;
- ”17–20-vuotiailla jätkillä on vain yksi asia mielessä”;
- ”Kokeiluja sukupuolisesti aktiivi-ikäisillä”;
- ”Nuoret naiset ja miehet ovat sellaisia kuin ovat”;
- ”Ollaan seksuaalisesti aktiivisessa iässä”;
- ”Jarrua kiisseliin”;
- ”Hormonit hyrräävät”;
- ”BB-talo”;
- ”Tempparit”;
- ”Love Island”;
- ”Tiedossa on kiivaita lähitaisteluja”
- ”Pikkusotilaita Suomelle”;
- ”Synnytystalkoot.”

Kuvat: Kehykseen ei liittynyt kuvia.

Suostumuskehys

Ongelman määrittely: Miten varmistetaan yhteismajoituskokeiluun osallistuvien oikeuksien toteutuminen?

Ongelman lähde/syy/juuri: Kaikki eivät halua majoittua samassa tuvassa toisen sukupuolen kanssa. Joku yhteismajoituskokeiluun osallistuva voi haluta myöhemmin peruuttaa osallistumisen yhteismajoituskokeiluun.

Vastuullinen taho: Oikeusasiamies.

Ratkaisuehdotus: Yhteismajoituskokeiluun osallistuminen on vapaaehtoista ja se edellyttää kaikkien samassa yhteistuvassa majoittuvien suostumusta. Suostumus tarkistetaan vielä uudelleen kokeiluvaiheeseen saapumisen yhteydessä. Lisäksi suostumuksen antajalla on oikeus peruuttaa suostumus milloin tahansa ilman perusteluja. Suostumuksen peruuttaneet majoitetaan normaaliin tapaan erilliseen miesten tai naisten tupaan.

Moraali- ja tunneperusta: Ketään ei pidä pakottaa yhteismajoituskokeiluun vastoin tahtoaan. Vapaaehtoisuus ja suostumus kuvataan tärkeinä.

Metafora/stereotyyppi: Kehyksessä ei havaittu metaforia tai stereotyyppiä.

Sanavalinnat:

- ”Vapaaehtoisuus tärkeää”;
- ”Ketään ei pakoteta”;
- ”Kokeiluun osallistuminen on vapaaehtoista”;
- ”Kenenkään ei ole pakko mennä yhteistupaan.”

Kuvat: Kehykseen ei liittynyt kuvia.

Ujot pojat -kehys

Ongelman määrittely: Miten ujut, epävarmat pojat, joille palvelus on pakollinen, uskaltavat olla palveluksessa vapautuneesti?

Ongelman lähde/syy/juuri: Yhteismajoitus toimii ehkä valikoidulla joukolla, kuten RUK, mutta suurin osa alokkaista on epäkypsiä. Palveluksen alussa on jo riittävän haastavaa elää ilman rauhaa. Ujoille nuorille miehille jo oman sukupuolen seurassa riisuuntuminen olla ylitsepääsemättömän vaikeaa. Jotkut voivat kokea painetta käyttäytyä eri tavalla kuin ilman vastakkaisen sukupuolen läsnäoloa. Naisten ja miesten yhteismajoitus tulee pahentamaan nuorten miesten ahdistumista entisestään.

Vastuullinen taho: Vastuullisena tahona kuvataan PV ja kansanedustajat.

Ratkaisuehdotus: Kehys esittää ratkaisuksi sen, että naisille ja miehille säilytetään erilliset tuvat.

Moraali- ja tunneperusta: Miesten epätasa-arvo; Ujous, häpeä, ahdistus.

Metafora/stereotyyppi: Nuoret, palvelukseen astuvat miehet ujoina, vielä kypsymättöminä introverteina.

Sanavalinnat:

- "Monella on puberteetti-ikä vastikään päättynyt"
- "Ujous ja myöhäinen puberteetti voivat olla kynnyksen nuorelle miehelle hyväksyä naiset samaan tupaan"
- "Vässykät";
- "Introverttinuoret";
- "Incelit"
- "Juuri murrosiän ohittaneita nuoria."

Kuvat: Kehykseen ei liittynyt kuvia.

Yhteismajoitus häirinnän vähentäjänä -kehys

Ongelman määrittely: Vapaaehtoista asepalvelusta suorittavat naiset kokevat seksuaalista väkivaltaa ja häirintää. Miten seksuaaliseen väkivaltaan ja häirintään voidaan puuttua paremmin ja miten taataan yhteismajoituksessa olevien henkilökohtainen koskemattomuus ja turvallisuus?

Ongelman lähde/syy/juuri: Miesten ja naisten yhteinen majoitus voi altistaa naisten vapaaehtoista palvelusta suorittavia naisia seksuaaliselle häirinnälle ja epäasialliselle käytökselle. Jos nuori nainen jää yksin tupaan miesten tai mies yksin naisporukan kanssa, hän voi kokea sen kiusallisena tai jopa uhkaavana. Ongelman syyksi kuvataan kulttuuri, raiskaukset ja niiden yritykset, epämiellyttävät kommentit ja härskit vitsit, huhut sekä jännitteet.

Vastuullinen taho: Kehyksessä vastuulliseksi tahoksi kuvataan oikeusasiamies ja PV sekä perusyksikön päällikkö ja henkilökunta.

Ratkaisuehdotus: Ratkaisuehdotukseksi kehys ehdottaa nollatoleranssia häirinnälle ja syrjinnälle, tasa-arvon parantamista koulutuksen, ohjelmien ja tutkimuksen avulla. Erityisesti naisten ja miesten yhteismajoituksen kuvataan laskevan seksuaalista häirintää, härskejä vitsejä ja jännitteitä. Lisäksi ehdotetaan uusia tapoja ilmoittaa häirintätapauksista sekä häirinnän käsittelemistä enemmän varusmiesten oppitunneilla. Jokaisessa kokeilussa olevassa joukko-osastossa pitäisi nimetä henkilökuntaan kuuluva, jonka puoleen voi kääntyä ongelmatilanteissa.

Yhteistuvissa olevien varussotilaiden henkilökohtainen koskemattomuus, turvallisuus ja hyvinvointi varmistetaan kouluttamalla varussotilaille yhteismajoitusta koskevat säännöt, ja valvomalla majoitusjärjestelyjä. Lisäksi varmistetaan, että kukaan ei ole tuvassa yksin vastakkaisen sukupuolen edustajien kanssa, vaan yhteistupiin majoitetaan saman verran miehiä ja naisia, tai vähintään kaksi asukasta molempia sukupuolia. On olemassa yhteinen sääntöpohja, jonka perusteella väärinkäytöksistä rangaistaan.

Moraali- ja tunneperusta: Kehyksen moraali- ja tunneperustana on yksilön oikeus henkilökohtaiseen koskemattomuuteen ja turvallisuuteen. Tähän liittyvät suojeleminen, säännöt ja valvonta. Tunteet: Välittäminen ja järkytys.

Metafora/stereotyyppi: Samassa tuvassa asuvien varusmiesten kuvaaminen ”siskoina ja veljinä”

Sanavalinnat:

- ”Norja järkyttyi, kun puolustusvoimat julkaisi selvityksen seksuaalisesta väkivallasta ja häirinnästä”;
- ”Naisten kokema seksuaalinen häirintä yleistä”;
- ”Luvut karuja mutta eivät poikkeuksellisia”;
- ”He suojelevat toisiaan kuin siskot ja veljet”;
- ”Häirinnälle nollatoleranssi”;
- ”Ei ole järkevää, jos tuvassa olisi vaikkapa kymmenen miestä ja kaksi naista”;
- ”Tarkoituksena on sellainen kombinaatio miehiä ja naisia, ettei kukaan kummastakaan sukupuolesta koe olevansa yksin”;
- ”Jokaisessa tuvassa on vähintään kaksi naista tai miestä toisen sukupuolen lisäksi.”

Kuvat: Kehyksessä ei käytetty kuvia.

Yhteismajoitus tasa-arvon edistäjänä -kehys

Ongelman määrittely: Vapaaehtoista asepalvelusta suorittavat naiset kohtaavat syrjintää ja ovat eriarvoisessa asemassa miehiin nähden. Miten palveluksessa olevien naisten tasa-arvoisuutta voidaan edistää?

Ongelman lähde/syy/juuri: Ongelman lähde on, että naisilla ei ole mahdollisuutta valita vapaasti koulutushaaraa, jos heille ei ole osoitetaa tupaa. Lisäksi naiset erottuvat joukosta, koska miehiä on palveluksessa huomattavasti enemmän kuin naisia. Yhteistupiin majoittumisesta ”varmuuden vuoksi” edellytettävä vapaaehtoisuus sekä erilliset lisäsitoumukset ovat sekä PV:n jo voimassa olevan oman ohjeistuksensa sisällön epäilyä että asepalvelustaan suorittavien nuorten luonteen, kypsyyden ja myös sukupuolenkin aliarvioimista.

Vastuullinen taho: Vastuullisiksi tahoiksi nimetään PV, vanhemmat sukupolvet, joille sukupuolikysymys on haaste, perussuomalaiset ja muut konservatiivit, jotka vastustavat kaikkea uutta. Lisäksi vastuullisiksi mainitaan Varusmiesliitto sekä naiset itse.

Ratkaisuehdotus: Ratkaisuehdotukseksi kehys tarjoaa naisten ja miesten yhteistupia, jotka lisäävät tasa-arvoa ja joilla voidaan vähentää naisiin kohdistuvaa syrjintää ja lisätä palveluksen sujuvuutta ja tehokkuutta. Lisäksi ehdotetaan, että kaikkia kohdellaan tasa-arvoisesti ilman erityiskohtelua, jotta naiset eivät erottuisi joukosta.

Moraali- ja tunneperusta: Kehyksen moraali- ja tunneperustana ovat uudistuminen, kehitys ja tasa-arvon edistäminen sekä syrjintä sukupuolen perusteella. Tasa-arvo kuvataan suomalaisuudelle tärkeäksi arvoksi, joka tulee yhä vahvemmin esiin nuorten keskuudessa. Nuoret sukupolvet ja varusmiehet nähdään suvaitsevaisina ja avoimina. Yhteismajoituksen kuvaaminen normaalina ja luonnollisena, jossa ei ole sinänsä mitään uutta ja ihmeellistä. Se on jo ollut pitkään käytössä muissa Pohjoismaissa. Suomessa naiset ja miehet ovat yöpyneet samoissa tiloissa sekä maastoharjoituksissa ja laivapalveluksessa niin kauan kuin naisten vapaaehtoinen asepalvelus on ollut olemassa. Tunteena kehyksessä käytetään tyytyväisyyttä.

Metafora/stereotyyppi: Stereotyyppinä Suomi kuvataan takapajulaksi, jossa uudistukset toteutetaan jälkijunassa muihin Pohjoismaihin nähden. Vastaavasti PV kuvataan vanhoillisuuden linnakkeena. Toisaalta PV kuvataan peilinä, joka heijastaa yhteiskunnassa vallitsevia arvoja ja ajatusmaailmaa. Yhteismajoitus haluttuna, odotettuna ja/tai suosittuna tapahtumana, johon päästään.

Sanavalinnat:

- ”Yhteismajoitus otetaan vastaan tervetulleena ja positiivisena kehityssaskelena”;

- ”Olisi hienoa, jos yhteistuvista tulisi Puolustusvoimissa normaali käytäntö”
- ”Yhteistupa tukee tätä ajatusta [tasa-arvosta]”;
- ”Sukupuoli ei enää määritä tupakavereita”;
- ”Sukupuolijako tuvissa on ollut osin keinotekoinen”;
- ”Naiset haluavat yhteistupia”;
- ”Naiset aloitteellisia”;
- ”Idea yhteistuvista tuli varusmiehiltä itseltään”;
- ”[Norjalaista naisvarusmiestä] kohdellaan puolustusvoimissa tasa-arvoisemmin kuin siivilissä”
- ”Suomessa ollaan tultu jälkijunassa”;
- ”Takapajula-Suomi”;
- ”Hatunnosto PV:lle uudistushaluisuudesta”;
- ”Puolustusvoimat muuttuu maailman mukana”;
- ”Puolustusvoimien historiallinen kokeilu”;
- ”Tämä olisi voinut olla paljon aikaisemmin”;
- ”Ainoastaan muutama vuosikymmenen Ruotsin ja Norjan käytäntöjä jäljessä”;
- ”Vauhkoileminen vastakkaisista sukupuolista”;
- ”Ajatus yhteistuvista ei hätkähdyttänyt”;
- ”Tuntuu perusjutulta”;
- ”[...] pitivät sitä luonnollisena ratkaisuna”;
- ”Mitään uusia käytäntöjä ei ole tullut opeteltavaksi”;
- ”Hehän ovat jo tottuneet toistensa seuraan”;
- ”Yhteiset tuvat tuskin ovat kovin mullistava asia tämän päivän nuorille.”

Kuvat: Kuvia, joissa on muiden Pohjoismaiden naissotilaita tai suomalaisia mies- ja naissotilaita vierekkäin hymyilemässä.

Yksityisyyskehys

Ongelman määrittely: Miten vaatteiden vaihtoon liittyvä yksityisyys on huomioitu yhteismajoituskokeilussa?

Ongelman lähde/syy/juuri: Kaikki naiset ja miehet eivät välttämättä ole niin avoimia, että voivat vaihtaa vaatteita ollessaan samassa tuvassa vastakkaisen sukupuolen edustajien kanssa.

Vastuullinen taho: Oikeusasiamies ja Varusmiesliitto.

Ratkaisuehdotus: Tupiin voidaan laittaa sermit, joiden takana voi vaihtaa vaatteet yksityisesti. Vaihtoehtoisesti vaatteiden vaihtoon järjestetään mahdollisuus muualla kuin tuvassa. Yksityisyyttä on tarjolla vessoissa ja suihkutiloissa, jotka ovat yhteistupien asukkaille edelleen erilliset.

Moraali- ja tunneperusta: Yksityisyyden kunnioittaminen. Tunne: huoli (siitä, miten vaatteiden vaihto on järjestetty).

Metafora/stereotyyppi: Kehykseen ei havaittu liittyvän metaforia tai stereotyyppiä.

Sanavalinnat:

- ”Jos kasarmilla haluaa yksityisyyttä, sitä kyllä löytyy”;
- ”alusvaatteet käteen ja lampsitaan vessaan tai pesutiloihin”;
- ”Sermejä mietitään”;
- ”Sermien tarve nousee esille.”

Kuvat: Naissotilas yksin tuvassa riisumassa varusteita tai naissotilas pesutilassa.

3.2. Puolustushallinnon tiedotteissa käytetyt kehykset

Tässä alaluvussa vastataan ensimmäiseen alaturkimuskysymykseen: Mitkä olivat puolustushallinnon yhteismajoituskokeilun tiedotteiden viestit. Tutkittavalla aikajaksolla julkaistiin yhdeksän yhteismajoituskokeilua koskevaa puolustushallinnon tiedotetta: kaksi PLM:n tiedotetta, kolme Maavoimien tiedotetta, yksi Maasotakoulun tiedote, yksi Karjalan prikaatin tiedote, yksi Ilmasotakoulun tiedote ja yksi Merivoimien tiedote. Puolustushallinnon tiedotteissa käytettiin kahdeksaa eri kehystä (ks. taulukko 2). Eniten käytetty kehys oli suostumuskehys, joka esiintyi kaikissa tiedotteissa. Seuraavaksi käytetyimmät olivat yhteismajoitus häirinnän vähentäjänä -kehys, yhteismajoitus tasa-arvon edistäjänä -kehys ja yksityisyyskehys, joita kutakin käytettiin seitsemässä tiedotteessa. Naiset ulkopuolisina -kehystä käytettiin viidessä kehyksessä ja muita kolmessa tai harvemmassa tiedotteessa. Taulukossa 3 on kuvattu, mitkä kehykset esiintyivät missäkin tiedotteessa.

Taulukko 2

Puolustushallinnon tiedotteiden kehukset

| Tiedotteiden kehukset (N=9) | Esiintymismäärä ^a | Prosenttiosuus ^b |
|--------------------------------------|------------------------------|-----------------------------|
| Suostumus | 9 | 100 % |
| Yhteismajoitus häirinnän vähentäjänä | 7 | 78 % |
| Yhteismajoitus tasa-arvon edistäjänä | 7 | 78 % |
| Yksityisyys | 7 | 78 % |
| Naiset ulkopuolisina | 5 | 56 % |
| Naiset eristettyinä | 3 | 33 % |
| Resurssitehokkuus | 3 | 33 % |
| Ujot pojat | 1 | 11 % |

^a = Kuinka monessa tiedotteessa kehys esiintyi

^b = Kuinka suuri oli niiden tiedotteiden osuus, joissa kehys esiintyi

Taulukko 3

Puolustushallinnon tiedotteet

| Julkaisu-päivä | Julkaisija | Otsikko | Kehykset |
|----------------|-------------------|---|---|
| 11.10.2019 | PLM | Puolustusministeriö valmistelee miesten ja naisten yhteismajoituskokeilua varusmiespalveluksessa | Naiset eristettyinä; Naiset ulkopuolisina; Resurssitehokkuus; Suostumus |
| 19.2.2020 | PLM | Yhteismajoituskokeilu voidaan käynnistää joukko-osastoissa | Suostumus; Yhteismajoitus häirinnän vähentäjänä; Yksityisyys |
| 10.3.2020 | Maavoimat | Yhteismajoituskokeilu käynnistyy kolmessa Maavoimien joukko-osastossa | Suostumus; Yhteismajoitus häirinnän vähentäjänä; Yhteismajoitus tasa-arvon edistäjänä; Yksityisyys |
| 14.5.2020 | Maasotakoulu | Yhteismajoituskokeilu käynnistyy reserviupseerikursilla | Suostumus; Yhteismajoitus häirinnän vähentäjänä; Yhteismajoitus tasa-arvon edistäjänä; Yksityisyys |
| 8.7.2020 | Karjalan prikaati | Yhteismajoituskokeilu alkoi Karjalan prikaatissa | Naiset ulkopuolisina; Suostumus; Yhteismajoitus häirinnän vähentäjänä; Yhteismajoitus tasa-arvon edistäjänä; Yksityisyys |
| 31.8.2020 | Maavoimat | Rohkaisevia kokemuksia yhteismajoituskokeilusta | Naiset eristettyinä; Naiset ulkopuolisina; Resurssitehokkuus; Suostumus; Ujot pojat; Yhteismajoitus tasa-arvon edistäjänä; |
| 16.11.2020 | Ilmasotakoulu | Ilmasotakoulu mukaan puolustusvoimien yhteismajoituskokeiluun | Resurssitehokkuus; Suostumus; Yhteismajoitus häirinnän vähentäjänä; Yksityisyys |
| 11.12.2020 | Maavoimat | Yhteismajoituskokeilu jatkuu Maavoimissa | Naiset eristettyinä; Naiset ulkopuolisina; Suostumus; Yhteismajoitus häirinnän vähentäjänä; Yhteismajoitus tasa-arvon edistäjänä; Yksityisyys |
| 29.12.2020 | Merivoimat | Merivoimissa palveluksensa aloittaa noin 1700 alokasta - Rannikkoprikaati aloittaa yhteismajoituskokeilun | Naiset ulkopuolisina; Suostumus; Yhteismajoitus häirinnän vähentäjänä; Yhteismajoitus tasa-arvon edistäjänä; Yksityisyys |

3.3. Yhteismajoitusdiskurssin kehukset uutisissa

Tässä alaluvussa vastataan toiseen alatutkimuskysymykseen: Millä tavalla joukkomedia esitti yhteismajoituskokeilun uutisoinnissaan? Analyysin tuloksena havaittiin, että uutisissa toistui kaikki puolustushallinnon tiedotteissa käytetyt kahdeksan kehystä. Lisäksi mediat käyttivät uutisoinnissaan neljää muutakin kehystä: joukkotuotantovaje, häveliäisyys, aikuiset osaavat käyttäytyä ja diversiteetti. Yhteensä uutisissa käytettiin 12 eri kehystä (ks. taulukko 4). Eniten käytettiin yhteismajoitus tasa-arvon edistäjänä -kehystä, joka esiintyi 55 eri uutisartikkelissa. Seuraavaksi yleisimmät kehukset olivat suostumuskehys, naiset ulkopuolisina -kehys, naiset eristettyinä -kehys, yksityisyyskehys sekä yhteismajoitus häirinnän vähentäjänä -kehys. Nämä kuusi uutisissa eniten käytettyä kehystä olivat myös puolustushallinnon tiedotteiden eniten käytettyjä kehyksiä. Muita kehyksiä käytettiin 22 tai vähemmässä uutisartikkelissa. Koonnos yhteismajoituskokeiluun liittyvistä 64 uutisartikkelista ja niissä esiintyvistä kehyksistä on liitteessä 2.

Taulukko 4

Uutisissa käytetyt kehukset

| Uutisten kehukset (N=64) | Esiintymismäärä ^a | Prosenttiosuus ^b |
|--------------------------------------|------------------------------|-----------------------------|
| Yhteismajoitus tasa-arvon edistäjänä | 55 | 86 % |
| Suostumus | 49 | 77 % |
| Naiset ulkopuolisina | 46 | 72 % |
| Naiset eristettyinä | 44 | 69 % |
| Yksityisyys | 42 | 66 % |
| Yhteismajoitus häirinnän vähentäjänä | 39 | 61 % |
| Joukkotuotantovaje | 22 | 34 % |
| Resurssitehokkuus | 22 | 34 % |
| Häveliäisyys | 12 | 19 % |
| Aikuiset osaavat käyttäytyä | 11 | 17 % |
| Ujot pojat | 10 | 16 % |
| Diversiteetti | 4 | 6 % |

^a = Kuinka monessa uutisessa kehys esiintyi

^b = Niiden uutisten osuus, joissa kehys esiintyi

Seuraavaksi esitellään vielä uutisartikkeleissa esiintyneet kehukset medioittain jaoteltuina. Medioittain jaottelun tarkoituksena on tukea jäljempänä tapahtuvat johtopäätöksien tekoa.

Aamulehden uutisten kehukset

AL:ssa julkaistuissa kahdeksassa uutisessa käytettiin kymmentä eri kehystä (ks. taulukko 5). Eniten käytetyt kehukset olivat naiset eritettynä -kehys ja suostumuskehys, joita käytettiin kaikissa kuudessa uutisessa. Seuraavaksi yleisimmät kehukset olivat naiset ulkopuolisina-kehys, yhteismajoitus tasa-arvon edistäjänä -kehys sekä yhteismajoitus häirinnän vähentäjänä -kehys, joita käytettiin viidessä artikkelissa. Yksityisyyskehys esiintyi neljässä artikkelissa ja loput kehukset yhdessä tai kahdessa uutisessa. AL:n uutisissa esiintyivät kaikki kahdeksan puolustushallinnon tiedotetta, ja tiedotteissa yleisimmin käytetyt kehukset esiintyvät myös AL:n uutisissa yleisimpien kehysten joukossa. Puolustushallinnon kehysten rinnalla käytetään kahta muuta kehystä, häveliäisyys ja joukkotuotantovaje. Näistä joukkotuotantovaje -kehys nousee esiin peräti 63 % uutisista, kaikkien yhteismajoitusta koskevien uutisten keskiarvon ollessa 34 %.

Taulukko 5

AL:n uutisten kehukset

| Uutisten kehukset (N=8) | Esiintymismäärä ^a | Prosenttiosuus ^b |
|--------------------------------------|------------------------------|-----------------------------|
| Naiset eritettynä | 6 | 75 % |
| Suostumus | 6 | 75 % |
| Joukkotuotantovaje | 5 | 63 % |
| Naiset ulkopuolisina | 5 | 63 % |
| Yhteismajoitus häirinnän vähentäjänä | 5 | 63 % |
| Yhteismajoitus tasa-arvon edistäjänä | 5 | 63 % |
| Yksityisyys | 4 | 50 % |
| Häveliäisyys | 2 | 25 % |
| Resurssitehokkuus | 2 | 25 % |
| Ujot pojat | 1 | 13 % |

^a = Kuinka monessa uutisessa kehys esiintyi

^b = Niiden uutisten osuus, joissa kehys esiintyi

Helsingin Sanomien uutisten kehukset

HS:ssa julkaistuissa viidessä uutisessa käytettiin 11 eri kehystä (ks. taulukko 6). Kaikki puolustushallinnon tiedotteissa käytetyt kahdeksan kehystä esiintyivät myös HS:n uutisissa. Yleisimmin käytetyt kehukset olivat suostumuskehys ja yhteismajoitus tasa-arvon edistäjänä -kehys, joita kumpaakin käytettiin neljässä uutisartikkelissa. Seuraavaksi yleisin oli aikuiset osavat käyttäytyä -kehys, joka esiintyi kolmessa artikkelissa. Muita kehyksiä esiintyi vain yhdessä tai kahdessa artikkelissa. HS:n uutisten kehyksistä yleisimmin esiintyvät kehukset olivat myös

tiedotteissa eniten käytettyjä kehyksiä. Poikkeuksen muodostaa aikuiset osaavat käyttäytyä -kehys, joka ei esiintynyt puolustushallinnon tiedotteissa.

Taulukko 6

HS:n uutisten kehykset

| Uutisten kehykset (N=5) | Esiintymismäärä ^a | Prosenttiosuus ^b |
|--------------------------------------|------------------------------|-----------------------------|
| Suostumus | 4 | 80 % |
| Yhteismajoitus tasa-arvon edistäjänä | 4 | 80 % |
| Aikuiset osaavat käyttäytyä | 3 | 60 % |
| Naiset eristettyinä | 2 | 40 % |
| Naiset ulkopuolisina | 2 | 40 % |
| Yhteismajoitus häirinnän vähentäjänä | 2 | 40 % |
| Yksityisyys | 2 | 40 % |
| Diversiteetti | 1 | 20 % |
| Häveliäisyys | 1 | 20 % |
| Resurssitehokkuus | 1 | 20 % |

^a = Kuinka monessa uutisessa kehys esiintyi

^b = Niiden uutisten osuus, joissa kehys esiintyi

Iltalehden uutisten kehykset

IL:ssä julkaistuissa kuudessa uutisessa käytettiin kymmentä eri kehystä, jotka on lueteltu taulukossa 7. Eniten käytetty kehys oli yhteismajoitus tasa-arvon edistäjänä, joka esiintyi kaikissa kuudessa uutisessa. Seuraavaksi yleisimmät kehykset olivat naiset ulkopuolisina -kehys ja suostumuskehys, joita kumpaakin käytettiin viidessä artikkelissa. Naiset eristettyinä -kehystä, yhteismajoitus häirinnän vähentäjänä -kehystä ja yksityisyyskehystä käytettiin neljässä artikkelissa ja joukkotuotantovaje-kehystä kolmessa. Muut kehykset esiintyivät ainoastaan yhdessä artikkelissa. IL:n uutisissa toistuivat kaikki puolustushallinnon tiedotteiden kehykset, ja yleisimmin tiedotteissa esiintyneet kehykset olivat myös yleisimmin IL:n uutisissa käytettyjä kehyksiä.

Taulukko 7

IL:n uutisten kehukset

| Uutisten kehukset (N=6) | Esiintymismäärä ^a | Prosenttiosuus ^b |
|--------------------------------------|------------------------------|-----------------------------|
| Yhteismajoitus tasa-arvon edistäjänä | 6 | 100 % |
| Naiset ulkopuolisina | 5 | 83 % |
| Suostumus | 5 | 83 % |
| Naiset eristettyinä | 4 | 67 % |
| Yhteismajoitus häirinnän vähentäjänä | 4 | 67 % |
| Yksityisyys | 4 | 67 % |
| Joukkotuotantovaje | 3 | 50 % |
| Aikuiset osaavat käyttäytyä | 1 | 17 % |
| Resurssitehokkuus | 1 | 17 % |
| Ujot pojat | 1 | 17 % |

^a = Kuinka monessa uutisessa kehys esiintyi

^b = Niiden uutisten osuus, joissa kehys esiintyi

Ilta-Sanomien uutisten kehukset

IS:ssa julkaistuissa viidessä uutisessa käytettiin kymmentä eri kehystä (ks. taulukko 8). Näistä kuusi oli sellaisia, jotka esiintyvät myös puolustushallinnon tiedotteissa. Eniten käytetty kehys oli naiset ulkopuolisena, joka esiintyi kaikissa viidessä artikkelissa. Seuraavaksi eniten käytettiin naiset eristettyinä -kehystä, suostumuskehystä, yhteismajoitus häirinnän vähentäjänä -kehystä, yhteismajoitus tasa-arvon edistäjänä -kehystä sekä yksityisyyskehystä, jotka esiintyivät neljässä artikkelissa. Joukkotuotantovajekehys esiintyi kolmessa artikkelissa ja muita kehyksiä oli käytetty vain kahdessa tai yhdessä artikkelissa. IS:n uutisissa yleisimmin käytetyt kehukset olivat pitkälti myös tiedotteissa yleisimmin esiintyviä kehyksiä. Poikkeuksen tekee yhteismajoitus häirinnän vähentäjänä -kehys, joka esiintyi 78 %:ssa yhteismajoituskokeilua koskevia tiedotteita, mutta IS:n uutisissa se ei esiinny ollenkaan.

Taulukko 8

IS:n uutisten kehukset

| Uutisten kehukset (N=5) | Esiintymismäärä ^a | Prosenttiosuus ^b |
|--------------------------------------|------------------------------|-----------------------------|
| Naiset ulkopuolisina | 5 | 100 % |
| Naiset eristettyinä | 4 | 80 % |
| Suostumus | 4 | 80 % |
| Yhteismajoitus tasa-arvon edistäjänä | 4 | 80 % |
| Yksityisyys | 4 | 80 % |
| Joukkotuotantovaje | 3 | 60 % |
| Aikuiset osaavat käyttäytyä | 2 | 40 % |
| Resurssitehokkuus | 2 | 40 % |
| Diversiteetti | 1 | 20 % |

^a = Kuinka monessa uutisessa kehys esiintyi

^b = Niiden uutisten osuus, joissa kehys esiintyi

Kalevan uutisten kehukset

Kalevassa julkaistuissa kahdeksassa uutisessa käytettiin kymmentä eri kehystä (ks. taulukko 9), mukaan lukien kaikki puolustushallinnon tiedotteissa käytetyt kahdeksan kehystä. Tiedotteissa yleisimmin esiintyneet kehukset olivat myös Kalevan uutisissa yleisimmin käytettyjen joukossa. Eniten käytetyt kehukset olivat naiset eritettyinä, naiset ulkopuolisina ja yhteismajoitus tasa-arvon edistäjänä, jotka esiintyivät kaikissa kahdeksassa Kalevan uutisessa. Seuraavaksi käytetyin oli suostumuskehys, joka esiintyi seitsemässä uutisessa. Yhteismajoitus häirinnän vähentäjänä -kehys sekä yksityisyyskehys olivat myös varsin yleisiä, sillä niitä käytettiin viidessä uutisessa. Häveliäisyyskehystä, joka muiden medioiden uutisissa oli verrattain harvinainen, käytettiin Kalevassa peräti neljässä artikkelissa, joka edustaa 50 % Kalevan yhteismajoitusta koskevia uutisia. Kalevan uutiset poikkesivat muista mediosta siinä, että kaikkia kehyksiä käytettiin vähintään kolmessa uutisessa eikä ns. yhden uutisen kehyksiä esiintynyt.

Taulukko 9

Kalevan uutisten kehukset

| Uutisten kehukset (N=8) | Esiintymismäärä ^a | Prosenttiosuus ^b |
|--------------------------------------|------------------------------|-----------------------------|
| Naiset eristettyinä | 8 | 100 % |
| Naiset ulkopuolisina | 8 | 100 % |
| Yhteismajoitus tasa-arvon edistäjänä | 8 | 100 % |
| Suostumus | 7 | 88 % |
| Yhteismajoitus häirinnän vähentäjänä | 5 | 63 % |
| Yksityisyys | 5 | 63 % |
| Häveliäisyys | 4 | 50 % |
| Joukkotuotantovaje | 3 | 38 % |
| Resurssitehokkuus | 3 | 38 % |
| Ujot pojat | 3 | 38 % |

^a = Kuinka monessa uutisessa kehys esiintyi

^b = Niiden uutisten osuus, joissa kehys esiintyi

Keskisuomalaisen uutisten kehukset

KSML:ssa julkaistuissa kuudessa uutisessa käytettiin 11 eri kehystä (ks. taulukko 10). Kaikki puolustushallinnon tiedotteissa käytetyt kahdeksan kehystä esiintyivät myös KSML:n uutisissa. Yleisimmin esiintyvät kehukset olivat myös tiedotteissa eniten käytettyjä kehyksiä. Eniten käytetty kehys oli yhteismajoitus tasa-arvon edistäjänä, jota käytettiin kaikissa kuudessa uutisessa. Seuraavaksi yleisin oli suostumuskehys, joka esiintyi viidessä uutisessa. Naiset eristettyinä -kehys, resurssitehokkuuskehys, yhteismajoitus häirinnän vähentäjänä -kehys sekä yksityisyyskehys esiintyivät kukin neljässä uutisessa. Loput kehukset esiintyivät vain kahdessa tai yhdessä uutisessa.

Taulukko 10

KSML:n uutisten kehukset

| Uutisten kehukset (N=6) | Esiintymismäärä ^a | Prosenttiosuus ^b |
|--------------------------------------|------------------------------|-----------------------------|
| Yhteismajoitus tasa-arvon edistäjänä | 6 | 100 % |
| Suostumus | 5 | 83 % |
| Naiset eristettyinä | 4 | 67 % |
| Naiset ulkopuolisina | 4 | 67 % |
| Resurssitehokkuus | 4 | 67 % |
| Yhteismajoitus häirinnän vähentäjänä | 4 | 67 % |
| Yksityisyys | 4 | 67 % |
| Aikuiset osaavat käyttäytyä | 2 | 33 % |
| Diversiteetti | 1 | 17 % |
| Joukkotuotantovaje | 1 | 17 % |
| Ujot pojat | 1 | 17 % |

^a = Kuinka monessa uutisessa kehys esiintyi

^b = Niiden uutisten osuus, joissa kehys esiintyi

Turun Sanomien uutisten kehukset

TS:ssa julkaistuissa seitsemässä uutisessa käytettiin kymmentä eri kehystä (ks. taulukko 11), mukaan luettuna kaikki kahdeksan myös puolustushallinnon tiedotteissa käytettyä kehystä. Eniten käytetyt kehukset olivat naiset eritettynä ja suostumus, jotka esiintyivät kuudessa uutisessa. Seuraavaksi yleisimmät kehukset olivat naiset ulkopuolisina ja yhteismajoitus tasa-arvon edistäjänä, jotka esiintyivät viidessä uutisessa. Yhteismajoitus häirinnän vähentäjänä -kehys sekä yksityisyyskehys esiintyivät neljässä uutisessa. Joukkotuotantovajekehys ja resurssitehokkuuskehys esiintyivät kolmessa artikkelissa, muut kehukset ainoastaan yhdessä tai kahdessa uutisessä. Myös TS:ssa yleisimmin käytetyt kehukset olivat sellaisia, jotka esiintyivät yleisimmin puolustushallinnon tiedotteissa. TS:n uutisissa käytetyt kehukset olivat samat kuin Kalevan uutisissa.

Taulukko 11

TS:n uutisten kehukset

| Uutisten kehukset (N=7) | Esiintymismäärä ^a | Prosenttiosuus ^b |
|--------------------------------------|------------------------------|-----------------------------|
| Naiset eristettyinä | 6 | 86 % |
| Suostumus | 6 | 86 % |
| Naiset ulkopuolisina | 5 | 71 % |
| Yhteismajoitus tasa-arvon edistäjänä | 5 | 71 % |
| Yhteismajoitus häirinnän vähentäjänä | 4 | 57 % |
| Yksityisyys | 4 | 57 % |
| Joukkotuotantovaje | 3 | 43 % |
| Resurssitehokkuus | 3 | 43 % |
| Häveliäisyys | 2 | 29 % |
| Ujot pojat | 2 | 29 % |

^a = Kuinka monessa uutisessa kehys esiintyi

^b = Niiden uutisten osuus, joissa kehys esiintyi

Yleisradion uutisten kehukset

YLE:n 19 uutisessa käytettiin 12 eri kehystä (ks. taulukko 12). Kaikkia puolustushallinnon tiedotteiden kahdeksaa kehystä käytettiin myös YLE:n uutisissa. Eniten käytetty kehys oli yhteismajoitus tasa-arvon edistäjänä, joka esiintyi 17 uutisessa. Seuraavaksi käytetyin kehys, yksityisyys, esiintyi 15 uutisessa. Naiset ulkopuolisina-kehys ja suostumuskehys esiintyivät kumpikin 12 uutisessa. Yhteismajoitus häirinnän vähentäjänä -kehys esiintyi 11 ja naiset eritettyinä -kehys kymmenessä uutisessa. YLE:n uutisten yleisimmät kehukset olivat samoja, joita myös puolustushallinnon tiedotteissa oli käytetty eniten. Yhteenveto YLE:n uutisissa käytetyistä kehyksistä on taulukossa 12.

Taulukko 12

Yleisradion uutisten kehukset

| Uutisten kehukset (N=19) | Esiintymismäärä ^a | Prosenttiosuus ^b |
|--------------------------------------|------------------------------|-----------------------------|
| Yhteismajoitus tasa-arvon edistäjänä | 17 | 89 % |
| Yksityisyys | 15 | 79 % |
| Naiset ulkopuolisina | 12 | 63 % |
| Suostumus | 12 | 63 % |
| Yhteismajoitus häirinnän vähentäjänä | 11 | 58 % |
| Naiset eristettyinä | 10 | 53 % |
| Resurssitehokkuus | 6 | 32 % |
| Joukkotuotantovaje | 4 | 21 % |
| Aikuiset osaavat käyttäytyä | 3 | 16 % |
| Häveliäisyys | 3 | 16 % |
| Ujot pojat | 2 | 11 % |
| Diversiteetti | 1 | 5 % |

^a = Kuinka monessa uutisessa kehys esiintyi

^b = Niiden uutisten osuus, joissa kehys esiintyi

3.4. Uutisten kommenttien kehukset

Tässä alaluvussa vastataan kolmanteen alatutkimuskysymykseen: Millä tavalla yhteismajoitus-kokeilu nousi esiin uutisten kommentoinnissa? Tutkimukseen valikoituneista 64 uutisartikkelia 32 oli sellaisia, joita lukijat olivat kommentoineet. Kaikkiaan aineistoon sisältyi 1 749 kommenttia. Yksityiskohtainen koonnos yhteismajoituskokeilun uutisista ja niiden kommentoinnin kehyksistä on liitteessä 2.

Kommenteissa esiintyi yhteensä 15 PV:n yhteismajoituskokeiluun liittyvää kehystä (ks. taulukko 13). Kommenteissa käytettiin kaikkiaan seitsemää kahdeksasta puolustushallinnon tiedotteissa esiintyneistä kehyksistä. Näistä ainoastaan yhteismajoitus tasa-arvon edistäjänä -kehys esiintyi useiden uutisten kommenteissa, ollen samalla kommenttien yleisimmin käytetty kehys. Suostumus, naiset ulkopuolisina, naiset eristettyinä, yksityisyys ja yhteismajoitus häirinnän vähentäjänä -kehukset, jotka olivat yleisiä sekä puolustushallinnon tiedotteissa että yhteismajoitusta käsittelevissä uutisissa kehyksistä, käytettiin verrattain vähän. Resurssitehokkuuskehystä ei käytetty ollenkaan. Sen sijaan kommenteissa suositummiksi nousivat sukupuolten häivyttäminen -kehys, sukuviettikehys, häirintäsyytekehys ja asevelvolliset miehet uhreina -kehys. Uutisissa esiintyneet neljä muuta kehystä eli joukkotuotantovaje, häveliäisyys, aikuiset osaavat käyttäytyä ja diversiteetti esiintyivät myös kommenteissa.

Taulukko 13

Uutisten kommenttien kehykset

| Uutisten kommenttien kehykset (N=32) | Esiintymismäärä ^a | Prosenttiosuus ^b |
|--------------------------------------|------------------------------|-----------------------------|
| Yhteismajoitus tasa-arvon edistäjänä | 20 | 63 % |
| Sukupuolten häivyttäminen | 18 | 56 % |
| Sukuvietti | 18 | 56 % |
| Häirintäsyyte | 15 | 47 % |
| Häveliäisyys | 15 | 47 % |
| Asevelvolliset miehet uhreina | 14 | 44 % |
| Aikuiset osaavat käyttäytyä | 13 | 41 % |
| Naiset ulkopuolisina | 10 | 31 % |
| Yksityisyys | 10 | 31 % |
| Ujot pojat | 9 | 28 % |
| Yhteismajoitus häirinnän vähentäjänä | 8 | 25 % |
| Diversiteetti | 7 | 22 % |
| Joukkotuotantovaje | 6 | 19 % |
| Naiset eristettyinä | 5 | 16 % |
| Suostumus | 2 | 6 % |

^a = Kuinka monen uutisen kommentteissa kehys esiintyi

^b = Niiden uutisten osuus kommentoiduista uutisista, joden kommentteissa kehys esiintyi

Seuraavaksi esitellään uutisartikkelit artikkelit ja esiintyvät kehykset jaoteltuina medioittain.

Aamulehden uutisten kommenttien kehykset

AL:ssä julkaistuissa kahdeksassa uutisessa vain yhtä oli kommentoitu. Kommenteissa käytettiin kahta kehystä: asevelvolliset miehet uhreina ja sukupuolten häivyttäminen. Molemmat olivat muidenkin uutisten kommentteissa varsin yleisesti esiintyneitä kehyksiä.

Taulukko 14

AL:n uutisten kommenttien kehykset

| Uutisten kommenttien kehykset (N=1) | Esiintymismäärä ^a | Prosenttiosuus ^b |
|-------------------------------------|------------------------------|-----------------------------|
| Asevelvolliset miehet uhreina | 1 | 100 % |
| Sukupuolten häivyttäminen | 1 | 100 % |

^a = Kuinka monen uutisen kommentteissa kehys esiintyi

^b = Niiden uutisten osuus kommentoiduista uutisista, joden kommentteissa kehys esiintyi

Helsingin Sanomien uutisten kommenttien kehukset

HS:ssa julkaistuista viidestä uutisesta kaikkia kommentoitiin. Uutiset keräsivät yhteensä 116 kommenttia, joissa käytettiin 14 eri kehystä (ks. taulukko 15). Yleisimmin käytetyt kehukset olivat häveliäisyyskehys ja yhteismajoitus tasa-arvon edistäjänä -kehys, joita kumpaakin käytettiin neljän artikkelin kommentteissa. Seuraavaksi yleisimmät olivat aikuiset osaavat käyttäytyä -kehys ja sukuviettikehys, joita molempia käytettiin kolmen uutisen kommentteissa.

Taulukko 15

HS:n uutisten kommenttien kehukset

| Uutisten kommenttien kehukset (N=5) | Esiintymismäärä ^a | Prosenttiosuus ^b |
|--------------------------------------|------------------------------|-----------------------------|
| Yhteismajoitus tasa-arvon edistäjänä | 4 | 80 % |
| Häveliäisyys | 4 | 80 % |
| Aikuiset osaavat käyttäytyä | 3 | 60 % |
| Sukuvietti | 3 | 60 % |
| Naiset eristettyinä | 2 | 40 % |
| Naiset ulkopuolisina | 2 | 40 % |
| Yhteismajoitus häirinnän vähentäjänä | 2 | 40 % |
| Yksityisyys | 2 | 40 % |
| Häirintäsyyte | 2 | 40 % |
| Sukupuolten häivyttäminen | 2 | 40 % |
| Ujot pojat | 2 | 40 % |
| Diversiteetti | 1 | 20 % |
| Joukkotuotantovaje | 1 | 20 % |
| Asevelvolliset miehet uhreina | 1 | 20 % |

^a = Kuinka monen uutisen kommentteissa kehys esiintyi

^b = Niiden uutisten osuus kommentoiduista uutisista, joden kommentteissa kehys esiintyi

Iltalehden uutisten kommenttien kehukset

IL:ssä julkaistuista kuudesta uutisesta neljää kommentoitiin, kahdessa kommentointi oli estetty. Uutiset keräsivät yhteensä 827 kommenttia, joissa käytettiin 12 eri kehystä (ks. taulukko 16). Eniten käytetty kehys oli sukupuolten häivyttäminen, joka esiintyi kaikkien neljän uutisen kommentteissa. Seuraavaksi yleisimmät kehukset olivat aikuiset osaavat käyttäytyä, asevelvolliset

miehet uhreina, häirintäsyyte, sukuvietti ja yhteismajoitus tasa-arvon edistäjinä, joita käytettiin kolmen uutisen kommentteissa.

Taulukko 16

IL:n uutisten kommenttien kehukset

| Uutisten kommenttien kehukset (N=4) | Esiintymismäärä ^a | Prosenttiosuus ^b |
|--------------------------------------|------------------------------|-----------------------------|
| Sukupuolten häivyttäminen | 4 | 100 % |
| Yhteismajoitus tasa-arvon edistäjänä | 3 | 75 % |
| Aikuiset osaavat käyttäytyä | 3 | 75 % |
| Häirintäsyyte | 3 | 75 % |
| Asevelvolliset miehet uhreina | 3 | 75 % |
| Sukuvietti | 3 | 75 % |
| Joukkotuotantovaje | 2 | 50 % |
| Ujot pojat | 2 | 50 % |
| Häveliäisyys | 2 | 50 % |
| Naiset ulkopuolisina | 1 | 25 % |
| Naiset eristettyinä | 1 | 25 % |
| Yksityisyys | 1 | 25 % |

^a = Kuinka monen uutisen kommentteissa kehys esiintyi

^b = Niiden uutisten osuus kommentoiduista uutisista, joden kommentteissa kehys esiintyi

Ilta-Sanomien uutisten kommenttien kehukset

IS:ssa julkaistuista viidestä uutisesta kolmea kommentoitiin. Muissa kahdessa kommentointi oli estetty. IS:n uutisia oli kommentoitu yhteensä 440 kertaa. Kommenteissa käytettiin 14 eri kehystä (ks. taulukko 17). Eniten käytetyt kehukset olivat naiset ulkopuolisina, naiset eristettyinä, yhteismajoitus tasa-arvon edistäjänä, aikuiset osaavat käyttäytyä, diversiteetti, häirintäsyyte, häveliäisyys, sukupuolten häivyttäminen, sukuvietti ja ujut pojat, joita oli käytetty kaikkien kolmen kommentoidun uutisen kommentteissa.

Taulukko 17

IS:n uutisten kommenttien kehukset

| Uutisten kommenttien kehukset (N=3) | Esiintymismäärä ^a | Prosenttiosuus ^b |
|--------------------------------------|------------------------------|-----------------------------|
| Naiset ulkopuolisina | 3 | 100 % |
| Naiset eristettyinä | 3 | 100 % |
| Yhteismajoitus tasa-arvon edistäjänä | 3 | 100 % |
| Aikuiset osaavat käyttäytyä | 3 | 100 % |
| Diversiteetti | 3 | 100 % |
| Häirintäsyyte | 3 | 100 % |
| Häveliäisyys | 3 | 100 % |
| Sukupuolten häivyttäminen | 3 | 100 % |
| Sukuvietti | 3 | 100 % |
| Ujot pojat | 3 | 100 % |
| Yksityisyys | 2 | 67 % |
| Asevelvolliset miehet uhreina | 2 | 67 % |
| Yhteismajoitus häirinnän vähentäjänä | 2 | 67 % |
| Joukkotuotantovaje | 1 | 33 % |

^a = Kuinka monen uutisen kommentteissa kehys esiintyi

^b = Niiden uutisten osuus kommentoiduista uutisista, joden kommentteissa kehys esiintyi

Kalevan uutisten kommenttien kehukset

Kalevassa julkaistuista kahdeksasta uutisesta seitsemää kommentoitiin. Kommentteja oli yhteensä 150. Kalevan uutisten kommentteissa esiintyi 13 eri kehystä (ks. taulukko 18). Eniten käytetyt kehukset olivat sukupuolten häivyttäminen ja sukuvietti. Seuraavaksi yleisimmät kehukset olivat häveliäisyys, häirintäsyyte sekä asevelvolliset miehet uhreina.

Taulukko 18

Kalevan uutisten kommenttien kehukset

| Uutisten kommenttien kehukset (N=5) | Esiintymismäärä ^a | Prosenttiosuus ^b |
|--------------------------------------|------------------------------|-----------------------------|
| Sukupuolten häivyttäminen | 5 | 63 % |
| Sukuvietti | 5 | 56 % |
| Häveliäisyys | 4 | 56 % |
| Häirintäsyite | 4 | 47 % |
| Asevelvolliset miehet uhreina | 4 | 47 % |
| Yhteismajoitus tasa-arvon edistäjänä | 3 | 44 % |
| Naiset ulkopuolisina | 2 | 41 % |
| Yhteismajoitus häirinnän vähentäjänä | 2 | 31 % |
| Yksityisyys | 2 | 31 % |
| Aikuiset osaavat käyttäytyä | 2 | 28 % |
| Diversiteetti | 2 | 25 % |
| Suostumus | 1 | 22 % |
| Joukkotuotantovaje | 1 | 19 % |

^a = Kuinka monen uutisen kommentteissa kehys esiintyi

^b = Niiden uutisten osuus kommentoiduista uutisista, joden kommentteissa kehys esiintyi

Keskisuomalaisen uutisten kommenttien kehukset

KSML:ssa julkaistuista kuudesta uutisesta ainoastaan kahta kommentoitiin. Kommentteja oli yhteensä 19 ja niissä käytettiin kuutta eri yhteismajoituskokeiluun liittyvää kehystä (ks. taulukko 19).

Taulukko 19

KSML:n uutisten kommenttien kehukset

| Uutisten kommenttien kehukset (N=2) | Esiintymismäärä ^a | Prosenttiosuus ^b |
|--------------------------------------|------------------------------|-----------------------------|
| Yhteismajoitus tasa-arvon edistäjänä | 1 | 50 % |
| Yksityisyys | 1 | 50 % |
| Häirintäsyite | 1 | 50 % |
| Asevelvolliset miehet uhreina | 1 | 50 % |
| Sukupuolten häivyttäminen | 1 | 50 % |
| Sukuvietti | 1 | 50 % |

^a = Kuinka monen uutisen kommentteissa kehys esiintyi

^b = Niiden uutisten osuus kommentoiduista uutisista, joden kommentteissa kehys esiintyi

Turun Sanomien uutisten kommenttien kehukset

TS:ssa julkaistuista seitsemästä uutisesta kaikki keräsivät kommentteja. Kommentteja oli yhteensä 21 ja niissä käytettiin seitsemää eri yhteismajoituskokeiluun liittyvää kehystä (ks. taulukko 20). Eniten käytetty kehys oli yhteismajoitus tasa-arvon edistäjänä, jota käytettiin kolmen uutisen kommentteissa. Seuraavaksi yleisin oli sukuvietti, joka esiintyi kahden uutisen kommentteissa.

Taulukko 20

TS:n uutisten kommenttien kehukset

| Uutisten kommenttien kehukset (N=7) | Esiintymismäärä ^a | Prosenttiosuus ^b |
|--------------------------------------|------------------------------|-----------------------------|
| Yhteismajoitus tasa-arvon edistäjänä | 3 | 43 % |
| Sukuvietti | 2 | 29 % |
| Yhteismajoitus häirinnän vähentäjänä | 1 | 14 % |
| Aikuiset osaavat käyttäytyä | 1 | 14 % |
| Häirintäsyyte | 1 | 14 % |
| Asevelvolliset miehet uhreina | 1 | 14 % |
| Ujot pojat | 1 | 14 % |

^a = Kuinka monen uutisen kommentteissa kehys esiintyi

^b = Niiden uutisten osuus kommentoiduista uutisista, joden kommentteissa kehys esiintyi

Yleisradion uutisten kommenttien kehukset

YLE:n uutisissa julkaistuista 19 uutisesta ainoastaan kolmea kommentoitiin. Muissa kommentointimahdollisuus oli estetty. YLE:n uutisia kommentoitiin yhteensä 174 kertaa. Kommentteissa käytettiin 14 eri kehystä (ks. taulukko 21). Eniten käytetty kehys oli yhteismajoitus tasa-arvon edistäjänä, joka esiintyi kaikissa kolmessa kommentoidussa uutisessä. Seuraavaksi yleisimmät kehukset olivat yksityisyys, naiset ulkopuolisina, häveliäisyys ja sukupuolten häivyttäminen.

Taulukko 21

Yleisradion uutisten kommenttien kehukset

| Uutisten kommenttien kehukset (N=3) | Esiintymismäärä ^a | Prosenttiosuus ^b |
|--------------------------------------|------------------------------|-----------------------------|
| Yhteismajoitus tasa-arvon edistäjänä | 3 | 100 % |
| Yksityisyys | 2 | 67 % |
| Naiset ulkopuolisina | 2 | 67 % |
| Häveliäisyys | 2 | 67 % |
| Sukupuolten häivyttäminen | 2 | 67 % |
| Suostumus | 1 | 33 % |
| Yhteismajoitus häirinnän vähentäjänä | 1 | 33 % |
| Joukkotuotantovaje | 1 | 33 % |
| Aikuiset osaavat käyttäytyä | 1 | 33 % |
| Ujot pojat | 1 | 33 % |
| Diversiteetti | 1 | 33 % |
| Häirintäsyite | 1 | 33 % |
| Asevelvolliset miehet uhreina | 1 | 33 % |
| Sukuvietti | 1 | 33 % |

^a = Kuinka monen uutisen kommentteissa kehys esiintyi

^b = Niiden uutisten osuus kommentoiduista uutisista, joden kommentteissa kehys esiintyi

4. JOHTOPÄÄTÖKSET

4.1. Keskeiset havainnot

Edellisessä luvussa selvitettiin, mitä kehyksiä PV:n yhteismajoituskokeilusta käytettiin ja miten ne esiintyivät puolustushallinnon tiedotteissa, uutisissa ja uutisten kommentteissa aikavälillä 11. lokakuuta 2019 ja 4. tammikuuta 2021. Tässä luvussa vastataan päätutkimuskysymykseen: Miten Puolustushallinnon yhteismajoituskokeiluun liittyvät viestit virtaavat ja muuttuvat hybridissä mediajärjestelmässä.

Diskurssin alkaessa 11. lokakuuta 2019 julkaistussa PLM:n tiedotteessa käytettiin viittä kehystä: naiset eristettyinä, naiset ulkopuolisina, resurssitehokkuus, suostumus, yhteismajoitus tasa-arvon edistäjänä. Näissä kehyksissä yhteismajoituksen esitettiin parantavan kasarmien tiedonkulkua ja vähentävän naisten kokemaa eristyneisyyttä sekä parantavan yhteisöllisyyttä ja ryhmähenkeä, jolloin niiden ansiosta naiset pääsevät porukkaan aikaisempaa paremmin. Niiden kuvattiin myös tehostavan kasarmitilojen käyttöä sekä lisäävän palvelusta suorittavien miesten ja naisten tasa-arvoa. Lisäksi otettiin kantaa huoliin yhteismajoituskokeiluun osallistuvien oikeuksien toteutumisesta korostamalla suostumusta ja vapaaehtoisuutta.

Sanomalehdet ja YLE toistivat tiedotetta seuranneessa uutisoinnissaan kaikkia puolustusministeriön tiedotteessa esiintynyttä viittä kehystä. Lisäksi ne nostivat tiedotteessa esiintyneiden kehysten rinnalle neljä uutta kehystä. Yhteismajoitus häirinnän vähentäjänä -kehyksessä yhteismajoituksen esitettiin vähentävän naisten vapaaehtoisessa palveluksessa kokemaa seksuaalista häirintää; toisaalta häveliäisyyskehyksessä yhteismajoituksen kuvattiin johtavan kiusallisiin tilanteisiin ja miehet ja naiset olisi jatkossakin pidettävä erillisissä omissa tuvissa. Samaan aikaan ujut pojat -kehysten kautta ilmaistiin huolta, miten vasta puberteetti-ikään tulleet nuoret miehet pärjäävät yhteistuvissa sekä yksityisyyskehysten kautta ilmaistiin huoli vaatteiden vaihtoon liittyvästä yksityisyydestä yhteistuvissa.

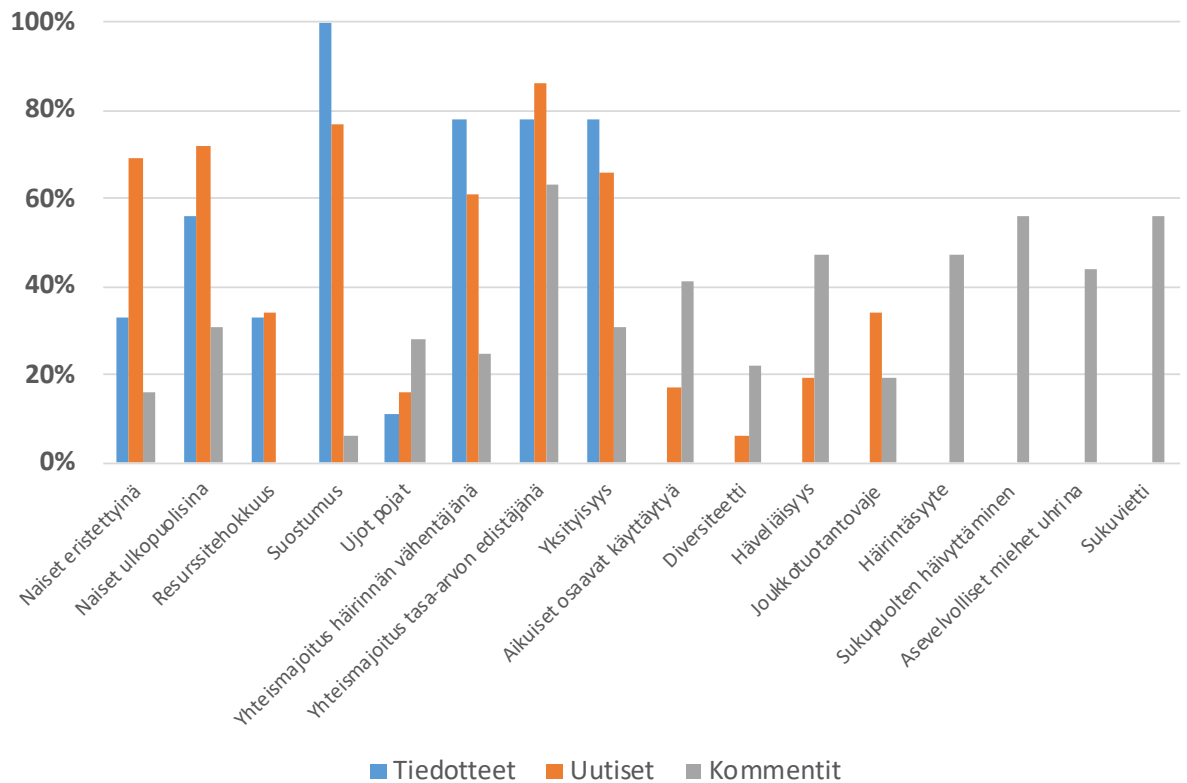
Tiedotteen pohjalta julkaistujen uutisten kommentteissa toistui tässä vaiheessa vain yksi PLM:n tiedotteessa käytetty kehys, yhteismajoitus tasa-arvon edistäjänä. Sen sijaan kaikki kolme uutta median nostamaa kehystä toistuivat myös kommentteissa. Kommenteista nousi lisäksi seitsemän aiemmin esiintymätöntä kehystä. Aikuiset osaavat käyttäytyä -kehys esitti, että yhteistuvat on perusteettomasti seksualisoitu. Diversiteettikehys esitti yhteismajoituksen positiivisena muutoksena asepalvelusta suorittavien muunsukupuolisten kannalta. Asevelvolliset miehet uhreina -kehys kuvasi yhteismajoituksen askelena oikeaan tasa-arvon kannalta, mutta todellinen tasa-arvo saavuttaisiin vasta kun asevelvollisuus ulotettaisiin koskemaan myös naisia. Häirintäsyntekehys esitti yhteistupien aiheuttavan naisten miehiin kohdistamien seksuaalista häirintää

koskevien syytösten lisääntymistä. Joukkotuotantovaje-kehys kuvasi yhteismajoituskokeilun PV:n keinona houkutella lisää naisia palvelukseen. Sukupuolten häivyttäminen -kehys esitti miesten ja naisten yhteistuvat osana vihervasemmistolaisen sukupuolten häivyttämiss politiikkaa ja sukuviettikeyhksen mukaan miesten ja naisten yhteismajoitus johtaisi seksuaaliseen kanssakäymiseen tuvissa. Kommenteista nousseista uusista kehyksistä joukkotuotantovajekehys ilmaantui uutisiin 20. lokakuuta 2019, aikuiset osaavat käyttäytyä -kehys 29. lokakuuta ja diversiteettikeyhys 31. lokakuuta.

Diskurssi yhteismajoituskokeilusta hiljeni kolmeksi kuukaudeksi, kunnes se jatkui helmikuussa 2020. Seuraava PLM:n tiedote yhteismajoituskokeilusta julkaistiin 19. helmikuuta 2020. Siinä käytettiin kolmea kehystä: suostumus, yhteismajoitus häirinnän vähentäjänä ja yksityisyys. Näistä kehyksistä yhteismajoitus häirinnän vähentäjänä ja yksityisyys olivat sellaisia, joita ei ollut käytetty ensimmäisessä PLM:n tiedotteessa, mutta ne olivat tätä ennen esiintyneet kohtalaisen usein uutisissa ja jonkun verran uutisten kommentteissa. Yhteismajoitusdiskurssi jatkui verrattain aktiivisena 1. syyskuuta 2020 saakka. PV julkaisi aikavälillä kolme tiedotetta, jotka toistivat aikaisempien tiedotteiden kehyksiä sekä 31. elokuuta tiedotteen, jossa esiintyi aikaisemmin toistettujen kehysten lisäksi ujut pojat -kehys. Uutisissa ja kommentoinnissa ilmaantuvien kommenttien osalta ei ollut muutoksia, vaan niissä toistuivat samat kehykset kuin aikaisemminkin.

Syys-lokakuussa 2020 yhteismajoitusdiskurssi taukosi yli kahden kuukauden ajaksi. Välillä 16. marraskuuta ja 29. joulukuuta 2020 PV julkaisi vielä kolme tiedotetta. Viimeiset (tämän tutkimuksen aineiston keruun ajalta) yhteismajoituskokeilua koskevat uutiset julkaistiin 1. tammikuuta 2021. Syksyn 2020 ja alkuvuoden 2021 aikana julkaistuissa tiedotteissa, uutisissa ja kommentteissa ei ilmennyt uusia kehyksiä.

Kuviossa 8 on kuvattu puolustushallinnon viestinnän kehysten ilmenemistiheys tiedotteissa, uutisissa ja uutisten kommentteissa prosenttiosuuksina tiedotteissa (N=9), uutisista (N=64) ja kommentoiduista uutisista (N=32).



Kuvio 8. Yhteismajoituskokeilun kehysten esiintyminen tiedotteissa, uutisissa ja niiden kommentteissa

Tulokset osoittavat, että kaikki puolustushallinnon tiedotteissaan käyttämät yhteismajoituskokeilua koskevat kehykset virtasivat joukkomediaan, koska joukkomedia toisti ne tiedotteita seuranneissa uutisissaan. Kuviosta 8 nähdään, että kuusi puolustushallinnon tiedotteissa eniten yleisimmin kehystä – naiset eristettyinä, naiset ulkopuolisina, suostumus, yhteismajoitus häirinnän vähentäjänä, yhteismajoitus tasa-arvon edistäjänä ja yksityisyyskehys olivat myös kuusi uutisissa eniten käytettyä kehystä.

Myös joukkomedian nostamia kehyksiä virtasi puolustushallinnon tiedotteisiin. Tulokset osoittavat, että yhteismajoituskokeilua koskevissa uutisissa esiin nousseista uusista kehyksistä kolme – yhteismajoitus häirinnän vähentäjänä, ujot pojat ja yksityisyys – virtasivat puolustushallinnon tiedotteisiin.

Tulokset osoittavat myös, että yhteismajoituskokeilua koskevien uutisten kehykset virtasivat kansalaiskeskusteluun, mutta niiden ilmaantumissa kommentteihin ei ollut havaittavissa minikäänlaista johdonmukaisuutta. Virtaaminen toteutui myös toiseen suuntaan. Kansalaiskeskustelusta virtasi uutisiin kolme kehystä: aikuiset osaavat käyttäytyä, joukkotuotantovaje ja

diversiteetti. Sen sijaan tulokset eivät viitanneet siihen, että kansalaiskeskustelusta esiin nousseet kehykset olisivat virranneet puolustushallinnon tiedotteisiin suoraan tai median kautta.

Puolustushallinnon tiedotteissa esiin nostetuista kehyksistä ainoastaan yhteismajoituskokeilu tasa-arvon edistäjänä -kehys säilyi uutisten kommentteissa yleisenä koko diskurssin läpi. Se oli sekä uutisissa että niiden kommentteissa yleisimmin ilmaantunut kehys. Muut puolustushallinnon kehykset esiintyivät kommentteissa vähän tai ei ollenkaan. Seuraavaksi yleisimmät kommentteissa esiintyneistä kehyksistä olivat sukupuolten häivyttäminen, sukuvietti, häirintäsyite, häveliäisyys ja asevelvolliset miehet uhrina. Näistä kaikki paitsi häveliäisyyskehys olivat sellaisia, jotka olivat nousseet esiin kommentteista.

4.2. Pohdinta

Tämä tutkimus osoittaa, että viranomaisten viestintästrategisen prosessin tuottamat kehykset virtaavat journalistisen prosessin kautta joukkomedian uutisiin. Tulokset osoittavat niin ikään, että journalistit käyttävät episteemistä auktoriteettiaan todellisuuden määrittäjänä vaikuttamalla viranomaisviestien kiertoon ja merkityksiin. Tämä tapahtuu toistamalla uutisissa viranomaisten viesteissä käytettyjä kehyksiä sekä nostamalla muita kehyksiä niiden rinnalle.

Edelleen tutkimus osoittaa, että median uutisissaan nostamat kehykset virtaavat sosiaaliseen mediaan, missä niitä haastetaan ja muokataan korostamalla, häivyttämällä tai nostamalla kilpailuvia kehyksiä kamppailemaan merkityksistä. Tämä virtaaminen ei kuitenkaan ole yhden-suuntaista, vaan tulokset osoittavat, että joukkomedian journalististen prosessien tuottamat kehykset voivat virrata myös viranomaisviesteihin. Samoin sosiaalisessa mediassa tapahtuvan episteemisen kilpailun tuottamat kehykset voivat virrata joukkomedian tuottamiin uutisiin. Tulokset eivät kuitenkaan viitanneet siihen, että sosiaalisen median käyttäjien luomat kehykset virtaisivat viranomaisviestintään.

Tutkimustulokset viittaavat mahdolliseen korrelaatioon puolustushallinnon (PLM:n ja PV:n) tiedotteissaan käyttämien kehysten ilmenemisen ja median uutisissaan käyttämien kehysten ilmenemisen suhteessa. Tätä näkemystä tukevat agenda-setting -teorian tutkimukset, joissa aiheiden esiintymistiheyden suhteen on havaittu yhteys median käyttämien lähteiden ja median julkaisemien uutisten välillä (ks. Kioussis, Mitrook, Wu & Seltzer 2006; Wirth, Matthes, Schermer, Wettstein, Friemel, Hänggli & Siegert 2010). Media siis oletettavasti käyttää viranomaislähteiden kehyksiä uutisissaan samassa suhteessa kuin viranomaiset nostavat niitä esiin viestinnässään. Hänggli (2012) kutsuu tätä huomattavuushypoteesiksi (salience hypothesis).

Yhteismajoitusta koskevien kehysten ilmenemisessä eri medioiden uutisissa ei havaittu merkittäviä eroja. Joitain poikkeavuuksia toki löytyi. Aikuiset osaavat käyttäytyä -kehysten keskimääräistä huomattavasti yleisempi käyttö HS:n uutisissa voidaan selittää osaltaan otoksen pienuudella ja toisaalta sillä, että HS:n viidestä yhteismajoituskokeilua koskevasta uutisesta kaksi oli uutiseksi nostettuja mielipidekirjoituksia, jolloin ne ilmensivät kansalaiskeskustelun kehychisiä eivätkä journalistisen prosessin tuottamia kehychisiä. Kalevassa poikkeuksellista oli ns. ”irtokehysten” puuttuminen. Harvimmin käytettyjäkin kehychisiä käytettiin yli 30 %:ssa uutisista ja kehysten esiintymisen ”jakauma” oli keskimääräistä tasaisempi. TS:n uutisten kehychiset peilasivat pitkälti Kalevan uutisten kehychisiä, sillä TS:n yhteismajoituskokeiluun liittyvistä uutisista kaikki yhtä lukuun ottamatta ilmestyivät myös Kalevassa. Tämä johtuu siitä, että uutiset on kirjoittanut yhdeksän maakuntalehden muodostama yhteistoimitus Lännen Media, jonka jäseniä mm. Kalevat ja TS ovat. Jopa viisi TS:n seitsemästä yhteismajoituskokeilua koskevasta uutisesta oli saman journalistin kirjoittamia kuin Kalevassa. Sama kirjoittaja selittää myös kehychysten tasaisempaa käyttöä.

Samankaltaisuudet medioiden uutisissa ovat osaltaan seurausta siitä, että Suomessa medioiden omistajuus on keskittynyt suhteellisen harvalle konsernille. On luonnollista, että saman konsernin omistamissa medioissa julkaistaan samoja uutisia. Keskustelu median keskittymisestä ei ole uutta. Suuret mediatalot ovat laajentuneet ja mediat ovat siirtyneet yhä harvempien yritysten omistukseen. Tämä kehitys on omiaan aiheuttamaan perusteltua huolta siitä, että nämä yritykset ovat kykeneviä vaikuttamaan julkiseen mielipiteeseen ja demokratiaan (ks. esim. Noam 2009). Huoleen on Suomessakin aihetta, sillä Suomen media kuuluu kansainvälisen Media Pluralism Monitor -tutkimuksen mukaan korkeimpaan riskikategoriaan, kun tarkastelussa on omistajuiden keskittyminen (Nenadic, Cunha, Brogi, Viola, Parcu & Carlini 2020).

Verkkokomentointi oli vilkkainta kahdessa iltapäivälehdessä ja HS:ssa, jotka kokonaistavoitettavuudeltaan suurimmat lehdet ja joita voidaan pitää valtakunnallisina. HS:n ja iltapäivälehtien uutiset keräsivät kymmeniä tai satoja kommentteja. Sen sijaan pienemmät kaupunki- ja maakuntalehdissä kaupungin tai alueen asukasmäärällä ei vaikuttanut olevan merkitystä siihen, paljonko kommentoitiin. Näistä Kalevan uutisia oli kommentoitu eniten, muissa lehdissä kommentointi oli vähäistä tai olematonta. Vaikka tutkimusten mukaan vain muutama prosentti lukijoista kommentoi uutisia (ks. Bergström & Wadbring 2015), tavoitettavuusluvuissa Kalevan, AL:n, TS:n ja KSML:n välillä ei ole valtavaa eroa. On siis oltava jokin muu syy kuin lukijamäärä. Yksi mahdollinen selitys voisi liittyä lukijakunnan ikäjakaumaan. Vaikka iäkkäiden ihmisten sosiaalisen median käyttö on viime vuosina lisääntynyt, on iäkkäiden ja nuorien ihmisten sosiaalisen median käytössä edelleen kuilu (Auxier & Anderson 2021).

On mahdollista, että yksityisyyskehys ja yhteismajoitus häirinnän vähentäjänä -kehukset virtasivat viranomaisviestintään, koska niitä oli nostettu esiin uutisoinnissa kohtalaisen paljon ja PV:n viestintätoimialalla seurataan aktiivisesti PV:a koskevaa uutisointia. Tästä ei kuitenkaan ole varmuutta. On myös mahdollista, että ne nousivat esiin osana ennalta suunniteltua viestintästrategiaa. Uutisten kommentteista ei sen sijaan virrannut kehyksiä puolustushallinnon tiedotteisiin. Tämä voi johtua yksinkertaisesti siitä, että PV ei seuraa aktiivisesti sanomalehtien kommentointia. Näin ollen kommentteista nousevien kehysten pitäisi ensin onnistua virtaamaan uutisten kehyksiin, jotta ne voivat nousta viranomaistiedotteisiin.

Siinä missä muut puolustushallinnon tiedotteissaan esiin nostamista kehyksistä toistuivat yhteismajoituskokeilua koskevien uutisten kommentteissa vain vähän tai ei ollenkaan, yhteismajoituskokeilu tasa-arvon edistäjänä -kehys ilmeni useimpien uutisten kommenttipalstoilla. Tämä on selitettävissä sillä, että suomalaiset suhtautuvat myönteisesti tasa-arvoon ja sen edistämiseen (Ylöstalo 2019). Paradoksaalisesti tasa-arvon vastustaminen on käytännössä edelleen yleistä (ks. esim. Ikävalko & Kantola 2017) ja tasa-arvopoliittiset toimenpiteet ja muut teot tasa-arvon edistämiseksi herättävät paljon ristiriitaisia tunteita (Ylöstalo 2019). Tämä ilmeni uutisten kommenttipalstoilla episteemisenä kilpailuna (ks. Carlson 2020), jossa yleisimmiksi kehyksiksi heti yhteismajoituskokeilu tasa-arvon edistäjänä -kehysten jälkeen nousivat nimenomaan sellaiset kehykset, joissa yhteistupien tasa-arvonäkökulmaa pyrittiin haastamaan konservatiivisella, populistisilla, seksualisoivilla ja sovinistisilla kehyksillä tai jopa yllättävästi miesten epätasa-arvon näkökulmasta. Tämä viittaa siihen, että viranomaisten tuottamat kehykset toistuvat keskusteluissa usein vain silloin, jos ne erityisen lähellä kommentoijien arvomaailmaa. Toisaalta on vaikea sanoa, miten paljon kehysten esiintyminen kommentteissa riippuu keskustelun argumentoinnin luonteesta ja määrästä. Havaintojen perusteella vaikuttaa ainakin siltä, että mitä enemmän kommentteja johonkin uutiseen liittyi, sitä suurempi kirjo kehyksiä kommentteissa esiintyi.

Huomionarvoista oli, että kommentointimahdollisuus oli estetty peräti 50 %:ssa tutkimusaineistona olleita verkkouutisia. Monessa sanomalehdessä sekä – yllättävää kyllä – YLE:n uutisissa kommentointimahdollisuutta ei ollut. Näin ollen mediakohtainen kommentoitujen uutisten määrä oli niin vähäinen, että otannan perusteella ei ollut mahdollista luotettavasti vertailla kehysten esiintymistä eri medioiden kommenttipalstojen välillä. Luultavimmin kommentoinnin estämisellä alustojen ylläpitäjät haluavat rajoittaa törkeyksien kirjoittelua. Tutkimuksen alkaessa tutkijan ennako-odotukset olivat, että iltapäivälehdissä (IL ja IS) olisi suhteellisesti eniten törkykommentteja. Tutkimuksen aikana tehdyt havainnot kuitenkin osoittivat tämän oletuksen vääräksi. Vaikkakin määrällisesti iltapäivälehdissä olikin paljon törkykommentteja, ei niitä vaikuttanut olevan suhteellisesti sen enempää kuin muidenkaan medioiden alustoilla. Kuitenkin

yli 1 700 lukijakommentin analyysin jälkeen on helppo yhtyä Tandocin (2014) tutkimuksessa haastatellun sanomalehden web-toimittajan näkemykseen: ”Oletko koskaan lukenut verkkouutisten kommentteja? [...] Ne saavat minut surulliseksi ihmiskunnan puolesta – kommentoijat ovat yleensä niitä pahimmista pahimpia.” Onkin paradoksaalista, että kommentit lisäävät uutisen kiinnostavuutta, mutta samalla ne vähentävät verkkouutisalan uskottavuutta (ks. Conlin & Roberts 2016). Verrattain pieni määrä ihmisiä, jotka kirjoittavat hyökkäviä ja loukkaavia kommentteja, dominoivat yleensä verkkouutisten kommenttipalstoja, mutta tällä on pitkällä aikavälillä haitallinen vaikutus uutisalan uskottavuuteen enemmistön silmissä (Conlin & Roberts 2016).

Bergström ja Wadbring (2015) ovat havainneet, että journalistit kannattavat voimakkaasti törkeiden lukijakommenttien kommenttien sensurointia. Uutisten kommenttipalstojen moderointi kuitenkin lisää journalistien työmäärää. Ilmeisesti toimitukset kokevat ennakkosensuurin helpommaksi ja estävät kommentointimahdollisuuden uutisissa, joiden aiheen oletetaan todennäköisesti aiheuttavan paljon törkeää kommentointia. Estämällä kommentoinnin journalistit tulevat rajoittaneeksi episteemistä kilpailua ja estämään episteemisen auktoriteettinsa kyseenalaistamisen (ks. Carlson 2020) hallinnoimillaan alustoilla. Tämä pakottaa episteemisen kilpailun sirpaloitumaan muille sosiaalisen median alustoille. Tällä ennakkosensuurilla media siis korostaa rooliaan ensisijaisena totuuden määrittelijänä ja portinvartijana (ks. esim. Shoemaker & Vos 2009; Hermida 2020). Samalla sirpaloituneet keskustelut vaikeuttavat episteemisen kilpailun tutkimista, kun tieto on hajallaan eri alustoilla.

4.3. Tutkimuksen luotettavuuden arviointi

Laadullisessa tutkimuksessa luotettavuuden arviointi pelkistyy lopulta kysymykseksi tutkimusprosessin luotettavuudesta (Eskola & Suoranta 2005). Kehysanalyysissä subjektiivisuus on väistämätöntä (Van Gorp 2005). Kuten kaikessa laadullisessa tutkimuksessa, tässäkin tutkimuksessa lähtökohtana on tutkijan oman subjektiivisuuden tiedostaminen ja myöntäminen (Eskola & Suoranta 2005). Toisaalta kehysanalyysissä subjektiivisuuden poisto ei ole välttämättä edes toivottavaa, vaan kuuluu kiinteänä osana kehyksiin (Fisher 1997; Nelson, Clawson & Oxley 1997; Baden 2018)

Raportti on jäsennelty loogisesti ja työ on pyritty kirjoittamaan hyvällä suomen kielellä ja välttämättä puhekielen ilmauksia tai ammattislangia. Väistämättä tutkimuksessa joudutaan käyttämään tutkimusalalle ominaista sanastoa, mutta näissä tapauksissa termit on pyritty avaamaan. Tutkimus on tehty hyvää tutkimuskäytäntöä ja eettisiä periaatteita noudattaen. Tutkimuksen etiikkaa

on pohdittu tarkemmin luvussa 2.3. Osana kirjoitusprosessia onkin pyritty avaamaan ja perusteamaan lukijalle tutkimusprosessin aikana tehdyt valinnat. Tämä auttaa lukijaa ymmärtämään tutkimusprosessia ja tutkijan päättelyketjua.

Aineiston kerääminen on dokumentoitu yksityiskohtaisesti luvussa 2. Tutkimuksen aineisto kerättiin internet-lähteistä. Uutiset ja niihin liittyvät kommentit haettiin medioiden verkkosivuilta. Viranomaistiedotteiden aineisto saatiin menetelmällä kerättyä kattavasti. Uutisaineistojen keräämiseen käytetyllä menetelmällä saatiin aineisto, joka edustaa kattavasti ja monipuolisesti suomalaista mediakenttää.

Kansalaiskeskustelua koskevan aineiston hakemiseen olisi ollut muitakin menetelmiä. Esimerkiksi Twitteristä olisi voinut hakea koneellisin menetelmin aineistoja, jolloin mahdollisesti olisi saavutettu laajempi otanta kansalaiskeskustelun analysointia varten. Toisaalta uutiskommentit ovat yksi yleisimmistä verkkovälitteisen osallistamisen ja osallistumisen käytännöistä (ks. esim. Hermida & Thurman 2008; Domingo, Quandt, Heinonen, Paulussen & Vujnovic 2008; Emmer, Vowe & Wolling 2011), ja ne soveltuvat erittäin hyvin uutisten yhteydessä tapahtuvan merkityksistä käytävän episteemisen kamppailun tarkasteluun (ks. Carlson 2020), joten niiden käyttö tämän tutkimuksen aineistona esimerkiksi Twitter-kommenttien sijaan on perusteltua.

Tutkimuksen viitekehys rakennettiin kirjallisuuskatsauksen avulla, ja se perustuu uusimpaan ennen tutkimuksen aloittamista saatavilla olevaan tietoon. Aineiston yhteys viitekehykseen on osoitettu. Tutkimuskysymykset rakennettiin loogiseksi rakenteeksi, jossa alatutkimuskysymyksien kautta haettiin vastauksia osa-alueisiin, jotka mahdollistaisivat päätutkimuskysymykseen vastaamisen loogisen päättelyprosessin kautta. Tutkimusmenetelmä on kuvattu yksityiskohtaisesti, joten periaatteessa kuka tahansa voi toistaa tutkimuksen käyttäen samaa kontekstia ja aineistoa, tai sitten eri kontekstissa ja eri aineistolla. Johtopäätökset perustuvat tutkimuksen aineistoon ja tuloksia on pohdittu suhteessa aikaisempaan tietoon.

Tutkimuksen rajoitukset

Tutkimuksessa oli lähdetty oletuksesta, että puolustushallinto (PLM ja PV) olisi ainut yhteismajoituskokeilusta viestiviä viranomaistaho. Kuitenkin tulokset viittaavat siihen, että myös muiden viranomaisten toiminta tai viestintä vaikutti yhteismajoituskokeilun uutisoinnissa ja sitä kautta oletettavasti myös kommentteissa esiintyneisiin kehyksiin, kuten on nähtävissä 1. helmikuuta 2020 julkaistuissa uutisissa, joissa apulaisoikeusasiamiehen kuvataan korostavan yksityisyyttä ja koskemattomuutta. Tämä on osoitus mediajärjestelmään vaikuttavista kompleksisista suhteista.

Toinen oletus oli, että yhteismajoituskokeilun diskurssi alkoi PLM:n 1. lokakuuta 2019 tiedotteesta. Tämä oletus ei ota huomioon, että aiheesta on ollut myös aikaisempia uutisia ja kansalaiskeskusteluja, jotka ovat saattaneet osaltaan vaikuttaa siihen, mitä kehyksiä PLM:n tiedotteessa käytettiin.

Kolmas oletus oli, että tiedotteet edustavat kattavasti puolustushallinnon viestintää, mutta kuten aineistona olleista uutisista voitiin nähdä (mm. 25. lokakuuta 2019 AL:ssa, Kalevassa ja TS:ssa julkaistut uutiset, joissa lainattiin puolustusministeri Antti Kaikkosta ja 12. helmikuuta IL:n ja YLE:n julkaisemat uutiset, joissa lainattiin maavoimien komentajaa), viestintää tapahtui myös tiedotteiden ulkopuolella. Tämä muu viestintä ei voinut olla heijastumatta yhteismajoituskokeilun uutisoinnissa ja uutisten kommentoissa. Hybridiä mediajärjestelmää käsittelevissä tutkimuksissa tulisikin jatkossa pyrkiä tarkastelemaan aineistoja ja alustoja holistisemmin ja pyrkiä huomioimaan koko diskurssi. Tämä on helpommin sanottu kuin tehty, koska hybridi mediajärjestelmä on niin kompleksinen (ks. Chadwick 2013), että väistämättä jotain joudutaan rajamaan ulkopuolelle tutkimusten aika- ja henkilöstöresursseista johtuvien rajoitteiden vuoksi.

Tutkimuksen tulokset eivät ole täysin yleistettävissä koskemaan kaikkea viranomaisviestintää johtuen toisaalta tutkimuksen laadullisesta menetelmästä ja toisaalta siitä, että aineistona käytettiin vain yhtä tapausta. Tutkimuksen havaintoja voidaan kuitenkin hyödyntää Puolustusvoimien viestinnän suunnittelussa.

4.4. Suositukset jatkotutkimukselle

Viranomaisviestien virtaaminen hybridissä mediaympäristössä on aihe, joka tarvitsee jatkotutkimusta. Erityisesti tulisi tutkia tarkemmin suhdetta kansalaiskeskustelun ja viranomaisten viestien välillä, koska se on alue, josta tällä tutkimuksella ei kyetty havaitsemaan säännönmuutoksia. Onko puolustushallinnon kehyksiä sosiaalisessa mediassa toistavilla kansalaisilla jotain tiettyjä ominaisuuksia tai muita tekijöitä, jotka vaikuttavat virtaamiseen. Saman tutkimuksen tekeminen käyttäen eri tapauksen aineistoja tai jopa saman aineiston tutkiminen määrällisillä menetelmillä voisivat laajentaa ymmärrystä aiheesta.

Tutkimusaineistojen laajempi vertailu eri sosiaalisen median kanavien suhteen voisi olla tarpeellista, jolloin saataisiin parempi ymmärrys, minkä kanavien kautta Puolustusvoimien viestit menevät parhaiten yleisölle. Voisi olla myös tarpeellista selvittää, virtaavatko muiden viranomaisten viestit vastaavalla tavalla hybridissä mediaympäristössä kuin puolustushallinnon viestit.

LÄHTEET

Teokset ja artikkelit

- Aikin, S. 2011. A Defense of War and Sport Metaphors in Argument. *Philosophy & Rhetoric*, 44(3), 250–272. doi:10.5325/philrhet.44.3.0250
- Aldrich, H. & Fiol, C. 1994. Fools rush in? The institutional context of industry creation. *Academy of Management Review*, 19, 645.
- Allan, S. 2013. *Citizen Witnessing*. Cambridge: Polity Press.
- Altheide, D. 2004. Media Logic and Political Communication. *Political Communication*, 21(3), 293–296.
- Altheide, D. & Snow, R. 1979. *Media Logic*. Beverly Hills: Sage.
- Anderson, C. W. 2018. *Apostles of Certainty*. New York: Oxford University Press.
- Baden, C. 2018. Reconstructing Frames from Intertextual News Discourse: A Semantic Network Approach to News Framing Analysis. Teoksessa P. D'Angelo (toim.) *Doing News Framing Analysis II: Empirical and Theoretical Perspectives*. New York, NY: Routledge. 3–26.
- Balkmar, D. & Mellström, U. 2018. Masculinity and Autonomous Vehicles. *Transfers*. 8. 10.3167/TRANS.2018.080105.
- Barnhurst, K. & Nerone, J. 2001. *The Form of News*. New York: Guilford Press.
- Bartlett, J. & Miller, C. 2013. The State of the Art. A literature review of social media intelligence capabilities for counter-terrorism. London: Demos.
- Baym, G. 2017. Journalism and the hybrid condition: Long-form television drama at the intersections of news and narrative. *Journalism*, 18(1), 11–26.
- Bechmann, A. & Lomborg, S. 2012. Mapping actor roles in social media: Different perspectives on value creation in theories of user participation. *New Media & Society* 15:5, 765–781.
- Bennett, L. 2003. Communicating Global Activism. *Information, Communication & Society*. 143-168. 10.1080/1369118032000093860a
- Bennett, L. & Segerberg, A. 2012. The logic of connective action. *Information, Communication & Society*, 15(5), 739–768. <https://doi.org/10.1080/1369118X.2012.670661>
- Bergström, A. & Wadbring, I. 2015. Beneficial yet crappy: Journalists and audiences on obstacles and opportunities in reader comments. *European Journal of Communication*, 30(2), 137–151. <https://doi.org/10.1177/0267323114559378>
- Blumler, J. G. & Gurevitch, M. 2005. Rethinking the Study of Political Communication. Teoksessa J. Curran & M. Gurevitch (toim.) *Mass Media and Society*, London: Hodder Arnold. 104–121.
- Bonsón, E., Royo, S. & Ratkai, M. 2015. Citizen's engagement on local governments's Facebook sites. An empirical analysis: The impact of different media and content types in Western Europe. *Government Information Quarterly*, 32, 52–62.
- Bourgon, J. 2009. New directions in public administration: Serving beyond predictable. *Public Policy and Administration*, 24(3), 309–330. <https://doi.org/10.1177/0952076709103813>

- Broersma, M. 2010. Journalism as performative discourse: The importance of form and style in journalism. Teoksessa V, Rupa (toim.) Journalism and Meaning-making. Cresskill: Hampton Press, 15–35.
- Brüggermann, M. 2014. Between Frame Setting and Frame Sending: How Journalists Contribute to News Frames. *Communication Theory*, 24(1). 61–82. <https://doi.org/10.1111/comt.12027>
- Bruns, A. 2008. *Blogs, Wikipedia, Second Life, and Beyond: From Production to Produsage*. New York: Peter Lang.
- Bruns, A. 2018. *Gatewatching and news curation: Journalism, social media, and the public sphere*. New York: Peter Lang.
- Bruns, A. Burgess, J. Crawford, K. & Shaw, F. 2012. #qldfloods and @QPSMedia: Crisi Communication on Twitter in the 2011 South East Queensland Floods. Brisbane: Research Report. ARC Centre of Excellence for Creative Industries and Innovation.
- Canel, M. & Luoma-aho, V. 2019. *Public sector communication. Closing gaps between public sector organization and citizens*. Boston: Wiley.
- Cappella, J. & Jamieson, K. 1997. *Spiral of cynicism. The press and the public good*. New York: Oxford University Press.
- Carey, J. W. 2009. *Communication as Culture*. New York: Routledge.
- Carlson, M. 2017. *Journalistic Authority*. New York: Columbia University Press.
- Carlson, M. 2020. Journalistic epistemology and digital news circulation: Infrastructure, circulation practices, and epistemic contests. *New Media & Society*, 22(2), 230–246. <https://doi.org/10.1177/1461444819856921>
- Carpenter, D. & Krause, G. 2012. Reputation and Public Administration. *Public Administration Review*, 72(1), 26–32.
- Castells, M. 2009. *Communication power*. Oxford: Oxford University Press.
- Chadwick, A. 2007. Digital Network Repertoires and Organizational Hybridity. *Political Communication*, 24(3), 283–301.
- Chadwick, A. 2012. Recent Shifts in the Relationships Between the Internet and Democratic Engagement in Britain and the United States: Granularity, Informational Exuberance, and Political Learning. Teoksessa E. Anduiza, M. Jensen & L. Jorba (toim.) *Digital Media and Political Engagement Worldwide: A Comparative Study*. Cambridge: Cambridge University Press. 39–55.
- Chadwick, A. 2013. *The Hybrid Media System: Politics and Power*. Oxford: Oxford University Press.
- Conlin, L., & Roberts, C. 2016. Presence of online reader comments lowers news site credibility. *Newspaper Research Journal*, 37(4), 365–376. <https://doi.org/10.1177/0739532916677056>
- Connolly-Ahern, C. & Broadway, S. C. 2008. “To Booze or Not to Booze?” Newspaper Coverage of Fetal Alcohol Spectrum Disorders. *Science Communication* 29(3). 362–385.
- Couldry, N. 2012. *Media, Society, World: Social Theory and Digital Media Practice*. Cambridge: Polity.
- Couldry, N., Hepp, A. & Krotz, F. (toim.) (2010). *Media Events in a Global Age*. Abingdon: Routledge.

- Couldry, N., Livingstone, S., & Markham, T. 2010. *Media consumption and public engagement: Beyond the presumption of attention* (2nd ed.). London: Palgrave Macmillan.
- D'Angelo, P. 2002. News Framing as a Multiparadigmatic Research Program: a Response to Entman. *Journal of Communication*, 52(4). 870–888. <https://doi.org/10.1111/j.1460-2466.2002.tb02578.x>
- D'Angelo, P. & Kyupers, J. 2010. *Doing News Framing Analysis: Empirical and Theoretical Perspectives*. New York: Routledge.
- Darnton, R. 1975. Writing news and telling stories. *Daedalus* 104(2): 175–194.
- Davenport, T. H., & Beck, J. C. 2001. *The attention economy: Understanding the new currency of business*. Brighton, MA: Harvard Business School Press.
- DePaula, N., Dincelli, E. & Harrison, T. 2018. Toward a typology of government social media communication: Democratic goals, symbiotic acts and self-presentation. *Government Information Quarterly*, 35, 98–198.
- Dahlberg, L. 2001. Computer-mediated communication and the public sphere: A critical analysis. *Journal of Computer-Mediated Communication*, 7(1). <https://doi.org/10.1111/j.1083-6101.2001.tb00137.x>
- Dahlgren, P. 2005. The internet, public spheres, and political communication: Dispersion and deliberation. *Political communication*, 22, 147–162. <https://doi.org/10.1177/2046147X16649007>
- Delli Carpini, M. 2020. Public Sector Communication and Democracy. Teoksessa V. Luoma-Aho & M. J. Canel. (toim.) *The Handbook of Public Sector Communication*. Hoboken: Wiley, Blackwell, 31–44. <https://doi.org/10.1002/9781119263203.ch1>
- Deuze, M. 2005. What is journalism? Professional identity and ideology of journalists reconsidered. *Journalism*, 6, 442–464.
- Diakopoulos, N. 2015. Algorithmic accountability: Journalistic investigation of computational power structures. *Digital Journalism*, 3(3), 398–415.
- van Dijck, J. 2013. *The Culture of Connectivity: A Critical History of Social Media*. Oxford: Oxford University Press.
- van Dijck, J. & Poell, T. 2013. Understanding Social Media Logic. *Media and Communication* 1:1, 2–14.
- Domingo, D., Quandt, T., Heinonen, A., Paulussen, S., Singer, J. B. & Vujnovic, M. 2008. Participatory journalism practices in the media and beyond. An international comparative study of initiatives in online newspapers. *Journalism Practice*, Vol. 2, No 3, 2008, 326–342.
- Dorsey, J. 1957. A communication model for administration. *Administrative Science -quarterly*, 2(3), 307–324.
- Drew, D., & Weaver, D. H. 1990. Media attention, media exposure, and media effects. *Journalism Quarterly*, 67(4), 740–748. <https://doi.org/10.1177/107769909006700428>
- Easton, D. 1965. *A framework for political analysis*. Englewood Cliffs, NJ: Prentice-Hall.
- Edgerly, S. & Vraga, E. K. 2020. Deciding What's News: News-ness As an Audience Concept for the Hybrid Media Environment. *Journalism & Mass Communication Quarterly*, 97(2), 416–434. doi: 10.1177/1077699020916808

- Ekström, M. 2002. Epistemologies of TV journalism: A theoretical framework. *Journalism* 3(3): 259–282.
- Emmer, M, Vowe, G, Wolling, J. 2011. *Bürger Online*. Konstanz: UVK. Fleiss, JL (1981) *Statistical Methods for Rates and Proportions*. New York: Wiley.
- Engesser, S., Ernst, N., Esser, F. ym. (2017) Populism and social media: How politicians spread a fragmented ideology. *Information, Communication & Society* 20(8): 1109–1126.
- Entman, R. 1993. Framing: Toward clarification of a fractured paradigm. *Journal of Communication* 43(1), 51–58.
- Eskola, J. & Suoranta, J. 2005. *Johdatus laadulliseen tutkimukseen*. 7. painos. Jyväskylä: Gummerus.
- Fink, Arlene (2005). *Conducting Research Literature Reviews: From the Internet to the Paper*. Thousand Oaks: Sage Publications, Inc.
- Fisher, K. 1997. Locating Frames in the Discursive Universe. *Sociological Research Onlinen*, 2(3) 88–111. <https://doi.org/10.5153/sro.78>
- Fishman, M. 1980. *Manufacturing the News*. Austin: University of Texas Press.
- Fredriksson, M., Schillemans, T. & Pallas, J. 2015. Determinants of organizational mediatization: An analysis of the adaptation of Swedish Government agencies to news media. *Public Administration*, 94(4), 1049–1067. <https://doi.org/10.1111/padm.12184>
- Fredriksson, M. & Pallas, J. 2016. Characteristics of Public Sectors and Their Consequences for Strategic Communication. *International Journal of Strategic Communication*, 10(3), 149–52.
- Fredriksson, M. & Pallas, J. 2018. Public Sector Communication. Teoksessa R.L. Heath & W. Johansen (toim.) *The International Encyclopedia of Strategic Communication*. Hoboken: Wiley, Blackwell, 1–10. <https://doi.org/10.1002/9781119010722.iesc0141>
- Fuchs, C. 2017. *Social Media: A Critical Introduction*. 2nd Edition. Los Angeles: SAGE.
- Gamson, W. 1989. News as framing: Comments on Graber. *American Behavioral Scientist*, 33, 157–161.
- Gamson, W. 1992. *Talking politics*. New York: Cambridge University Press.
- Gamson, W. & Lasch, K. 1983. The political culture of social welfare policy. Teoksessa S. E. Spiro & E. Yuchtman-Yaar (toim.) *Evaluating the welfare state: Social and political perspectives*. New York: Academic Press.
- Gamson, W., & Modigliani, A. 1989. Media discourse and public opinion on nuclear power: A constructionist approach. *American Journal of Sociology*, 95(1). 1–37.
- Gandy, O. 2001. Epilogue—Framing at the horizon: A retrospective assessment. Teoksessa S. Reese, O. Gandy & A. Grant (Toim.), *Framing public life: Perspectives of media and our understanding of the social world*. Mahwah, NJ: Erlbaum. 355–378.
- Gans, H. 1979. *Deciding what's news: A study of CBS evening news, NBC nightly news, Newsweek, and Time*. Evanston: Northwestern University Press.
- Garnett, J. Marlowe, J. & Pandey, S. 2008. Penetrating the performance predicament: Communication as a mediator or moderator of organizational culture impact on public organizational

- performance. *Public Administration Review*, 68(2), 266–281. <https://doi.org/10.1111/j.1540-6210.2007.00861.x>
- Gelders, D., Bouckaert, G. & van Ruler, B. 2007. Communication management in the public sector: Consequences for public communication about policy intentions. *Government Information Quarterly*, 24(2), 326–337. <http://dx.doi.org/10.1016/j.giq.2006.06.009>
- Gelders, D. & Ihlen, Ø. 2010. Government communication about potential policies: Public relation, propaganda or both? *Public Relations Review*, 36(1), 59–62. <http://dx.doi.org/10.1016/j.pubrev.2009.08.012>
- Gieryn, T. 1999. *Cultural Boundaries of Science*. Chicago: University of Chicago Press.
- Gillespie, T. 2014. The relevance of algorithms. Teoksessa T. Gillespie, P. J. Boczkowski & K. Foot (toim.), *Media technologies: Essays on communication, materiality, and society*. Cambridge: Massachusetts Institute of Technology Press. 167–194.
- Gillespie, T. 2018. *Custodians of the internet: Platforms, content moderation, and the hidden decisions that shape social media*. New Haven, CT: Yale University Press.
- Gitlin, T. 1980. *The whole world is watching*. Berkeley: University of California Press.
- Glaser, B. & Strauss, A. 1967. *The discovery of grounded theory*. Chicago: Aldine.
- Glenny, L. 2008. Perspectives of communication in the Australian public sector. *Journal of Communication Management*, 12(2), 152–168.
- Godler, Y. & Reich, Z. 2013. How journalists think about facts: Theorizing the social conditions behind epistemological beliefs. *Journalism Studies* 14(1): 94–112.
- Goffman, E. 1974. *Frame analysis: An essay on the organization of experience*. Reprinted 1986. Boston: Northeastern University Press.
- Graber, D. 1992. *Public sector communication: How organizations manage information*. Washington: CQ Press.
- Graber, D. 2003. *The power of communication: Managing information in public organizations*. Washington: Thousand Oaks: SAGE.
- Graham, M., Avery, E. & Park, S. 2015. The role of social media in local government crisis communications. *Public Relations Review*, 41(3), 386–394. <https://doi.org/10.1016/j.pubrev.2015.02.003>
- Habermas, J. 2004. Julkisuuden rakennemuutos. Tutkimus yhdestä kansalaisyhteiskunnan kategoriasta. Suom. Veikko Pietilä. Tampere: Vastapaino. Alkuperäisjulkaisu 1962.
- Hall, S., Critcher, C., Jefferson, T. Clarke, J. & Roberts, B. 1978. *Policing the crisis: Mugging, the state, and law and order*. London: MacMillan Press.
- Hermida, A. 2020. Post-Publication Gatekeeping: The Interplay of Publics, Platforms, Paraphernalia, and Practices in the Circulation of News. *Journalism & Mass Communication Quarterly*, 97(2), 469–491. doi: 10.1177/1077699020911882
- Hermida, A. & Thurman, N. 2008. A clash of cultures: The integration of user-generated content within professional journalistic frameworks at British newspaper websites. *Journalism Practice*, 2(3), 343–356.

- Hertog, J. & McLeod, D. 2001. A multiperspectival approach to framing analysis: A field guide. Teoksessa S. Reese, O. Gandy & A. Grant (Toim.), *Framing public life: Perspectives of media and our understanding of the social world*. Mahwah: Erlbaum. 139–161.
- Hänggli, R. 2012. Key Factors in Frame Building: How Strategic Political Actors Shape News Media Coverage. *American Behavioral Scientist*, 56(3), 300–317.
<https://doi.org/10.1177/0002764211426327>
- Ikävalko, E., & Kantola, J. 2017. Feminist resistance and resistance to feminism in gender equality planning in Finland. *European Journal of Women's Studies*, 24(3), 233–248.
<https://doi.org/10.1177/1350506817693868>
- Isotalus, P., Jussila, J. & Matikainen, J. 2018, Twitter viestintänä ja sosiaalisen median ilmiönä. julkaisussa P Isotalus, J Jussila & J Matikainen (toim), *Twitter viestintänä: Ilmiöt ja verkostot*. Tampere: Vastapaino, 9–30
- Jenkins, H. 2015. *Spreadable Media Creating Meaning and Value in a Networked Culture*. New York: New York University Press.
- Karppinen, K., Jääsaari, J. & Kivikiuru, U. 2010. *Media ja valta kansalaisten silmin*. Helsinki: Yliopistopaino.
- Karyagin, M. 2016. Russian large cities authorities' pages on social media: A platform for expert communication? Teoksessa A. Chugonov, R. Bolgov, Y. Kabanov, G. Kampis & M. Wimmer (toim.). *Digital transformation and global society*. New York: Springer. 14–21.
- Keller, J. & Dauenheimer, D. 2003. Stereotype Threat in the Classroom: Dejection Mediates the Disrupting Threat Effect on Women's Math Performance. *Personality and Social Psychology Bulletin*, 29(3), 371–381. <https://doi.org/10.1177/0146167202250218>
- Kiousis, S., Mitrook, M., Wu, X. & Seltzer, T. 2006. First- and second-level agenda-building and agenda-setting effects: Exploring the linkages among candidate news releases, media coverage, and public opinion during the 2002 Florida gubernatorial election. *Journal of Public Relations Research*, 18(3), 265–285.
- Kosonen, M., Laaksonen, S., Rydenfelt, H. & Terkamo-Moisio, M. 2018. Sosiaalinen media ja tutkijan etiikka. *Media & viestintä*, 41(1). 117–124.
- Kortesoja, Matti, Risto Kunelius, ja Heikki Heikkilä. 2019. ”Lyhyt Matka epäisänmaallisuuteen: Valtion Ja Median Suhteet HS:N Tietovuotoa Koskevassa Keskustelussa”. *Media & Viestintä* 42(2), 76–98. <https://doi.org/10.23983/mv.83372>
- Laaksonen, S. & Matikainen, J. 2013. Tutkimuskohteena vuorovaikutus ja keskustelu verkossa. Teoksessa: Laaksonen, S., Matikainen, J. & Tikka, M (toim.). *Otteita verkosta. Verkon ja sosiaalisen median tutkimusmenetelmät*. Tampere: Vastapaino 193–215.
- Langlois, G. & Elmer, G. 2013. The Research Politics of Social Media Platforms. *Culture Machine* 14, 1–17.
- Lanham, R. 2006. *The economics of attention: Style and substance in the age of information*. Chicago: University of Chicago Press.
- Laursen, B. & Valentini, C. 2014. Mediatization and Government Communication: Press Work in the European Parliament. *International Journal of Press/Politics*, 20(1), 26–44.
- Lincoln, Y. & Guba, E. 1985. *Naturalistic inquiry*. Newbury Park: SAGE

- Linström, M. & Marais, W. 2012. Qualitative news frame analysis: A methodology. *Communitas* 17, 21–38.
- Liu, B. & Horsley, J. 2007. The government communication decision wheel: Toward a public relations model for the public sector. *Journal of Public Relations Research*, 19(4), 377–393. <https://doi.org/10.1080/10627260701402473>
- Liu, B. F., Horsley, J. S. & Levenshus, A. B. 2010. Government and corporate communication practices: Do the differences matter? *Journal of Applied Communication Research*, 38(2), 189–213. <https://doi.org/10.1080/00909881003639528>
- Lovari, A. & Parisi, L. 2012. Public administrations and citizens 2.0. Exploring digital public communication strategies and civic interaction within Italian municipality pages on Facebook. Teoksessa F. Communello (toim.). *Networked sociability and individualism*. Hershey: IGI Global. 238–263.
- Lovari, A. & Parisi, L. 2015. Listening to digital publics. Investigating citizens' voices and engagement within Italian municipalities' Facebook pages. *Public Relations Review*, 41(2), 205–213. <https://doi.org/10.1016/j.pubrev.2014.11.013>
- Lovari, A. & Valentini, C. 2020. Public Sector Communication and Social Media. Teoksessa V. Luoma-Aho & M. J. Canel. (toim.) *The Handbook of Public Sector Communication*. Hoboken: Wiley Blackwell, 315–328. <https://doi.org/10.1002/9781119263203.ch21>
- Luoma-aho, V. & Canel, M. J. 2020. Introduction to Public Sector Communication. Teoksessa V. Luoma-Aho & M. J. Canel. (toim.) *The Handbook of Public Sector Communication*. Hoboken: Wiley Blackwell, 31–44. <https://doi.org/10.1002/9781119263203.ch1>
- Maras, S. 2013. *Objectivity in Journalism*. Cambridge: Polity Press.
- Matheson, D. 2004. Weblogs and the epistemology of the news: Some trends in online journalism. *New Media & Society* 6(4): 443–468.
- Matthes, J. & Kohring, M. 2008. The Content Analysis of Media Frames: Toward Improving Reliability and Validity. *Journal of Communication*. 58. [10.1111/j.1460-2466.2008.00384.x](https://doi.org/10.1111/j.1460-2466.2008.00384.x)
- Mayor, M., Gilad, S. & Bloom, P. 2013. Organizational Reputation, Regulatory Talk and Strategic Silence. *Journal of Public Administration Research and Theory*, 23(3), 581–608.
- McCamy, J. L. 1939. Public relations in public administration. Teoksessa C. B. Joeckel (toim.) *Current issues in library administration*. Chicago: Chicago University Press, 31–39.
- McCombs, M., & Shaw, D. 1972. The Agenda-Setting Function of Mass Media. *The Public Opinion Quarterly*, 36(2), 176–187.
- McKee, H. & Porter, J. The ethics of digital writing research: A rhetorical approach. *College Composition and Communication* 59(4), 711–749.
- McNair, B. 2000. *Journalism and Democracy: An evaluation of the political public sphere*. London: Routledge.
- MacNamara, J. 2016. *Organizational listening. The missing essential in public communication*. New York: Peter Lang.
- McQuail, D. 2000. *McQuail's Mass Communication Theory*. 4th Edition. London: SAGE

- Meraz, S., & Papacharissi, Z. 2016. Networked framing and gatekeeping. Teoksessa T. Witschge, C. W. Anderson, D. Domingo, & A. Hermida (toim.), *The SAGE handbook of digital journalism*. Thousand Oaks: SAGE. 95–112.
- Mergel, I. 2015. Design social media strategies and policies. Teoksessa J. L. Perry & R. K. Christensen (toim.). *Handbook of public administration*. San Francisco: Josey-Bass. 456–468.
- Mergel, I. & Bretschneider, S. I. 2013. A three-stage adoption process for social media use in government. *Public Administration Review*, 73(3), 390–400. <https://doi.org/10.1111/puar.12021>
- Miller, M. 1997. Frame mapping and analysis of news coverage of contentious issues. *Social Science Computer Review*, 15, 367–378.
- Mulgan, R. 2007. Truth in Government and the Politicization of Public Service Advice. *Public Administration*, 85(3), 569–86.
- Napoli, P. 2015. Social media and the public interest: Governance of news platforms in the realm of individual and algorithmic gatekeeper. *Telecommunications Policy*, 39(9), 751–760.
- Nelson, T., Clawson, R. & Oxley, Z. 1997. Media Framing of a Civil Liberties Conflict and Its Effect on Tolerance. *The American Political Science Review*, 91(3). 567–583. <https://doi.org/10.2307/2952075>
- Nenadic, I., Cunha, A., Brogi, E, Viola, M., Parcu, P. & Carlini, R. 2020. Monitoring media pluralism in the digital era. Application of the media pluralism monitor in the European Union, Albania and Turkey in the years 2018–2019 : report 2020. European Union Institute. <https://doi.org/10.2870/21728>
- Neuman, W., Just, M. & Crigler, A. 1992. *Common knowledge. News and the construction of political meaning*. Chicago: The University of Chicago Press.
- Newton, J. 2001. *The Burden of Visual Truth*. Mahwah: Lawrence Erlbaum.
- Nilsson, B. & Lundgren, A. 2021. The #MeToo Movement: Men and Masculinity in Swedish News Media. *The Journal of Men's Studies*, 29(1), 8–25. <https://doi.org/10.1177/1060826520913613>
- Nisbet, M. 2010. *Knowledge Into Action: Framing the Debates Over Climate Change and Poverty*. Teoksessa P. D'Angelo & J. Kyupers (toim.) *Doing News Framing Analysis: Empirical and Theoretical Perspectives*. New York: Routledge 44–83.
- Noam, E. 2009. *Media Ownership and Concentration in America*. New York: Oxford University Press.
- Ott, B. L. 2017. The age of Twitter: Donald J. Trump and the politics of debasement. *Critical Studies in Media Communication* 34(1): 59–68.
- Pan, Z. & Kosicki, M. 1993. *Framing Analysis: An approach to News Discourse*. *Political Communication* Vol. 10, 55–75.
- Park, D. W. 2009. Blogging with authority: Strategic positioning in political blogs. *International Journal of Communication* 3: 250–273.
- Powers, M. 2012. “In forms that are familiar and yet-to-be invented”: American journalism and the discourse of technologically specific work. *Journal of Communication Inquiry*, 36(1), 24–43. <https://doi.org/10.1177/0196859911426009>

- Redfield, C. 1958. *Communication in management: The theory and practice of administrative communication*. Chicago: University of Chicago Press.
- Reese, S. 2001. Prologue – Framing public life: A bridging model for media research. Teoksessa S. Reese, O. Gandy & A. Grant (toim.) 2001. *Framing public life: Perspectives on Media and Our Understanding of the Social World*. Mahwah, NJ: Lawrence Erlbaum. 7–31.
- Reese, S. 2007. The Framing Project: A Bridging Model for Media Research Revisited. *Journal of Communication*. 57. 148-154. 10.1111/j.1460-2466.2006.00334.x
- Reese, S. 2010. Finding Frames in a Web of Culture: The Case of the War on Terror. Teoksessa P. D'Angelo & J. Kyupers (toim.) *Doing News Framing Analysis: Empirical and Theoretical Perspectives*. New York: Routledge 17–42.
- Robinson, S. 2015. Redrawing borders from within: Commenting on news stories as boundary work. Teoksessa M. Carlson & S. C. Lewis (toim.) *Boundaries of Journalism*. London: Routledge, 152–168.
- Sanders, K. & Canel, M. (toim.) 2013. *Government communication cases and challenges*. 1st edition. London: Bloomsbury Academic.
- Scheufele, D. A. 1999. Framing as a theory of media effects. *Journal of Communication* 49, 103–122.
- Scheufele, B. & Scheufele, D. 2010. Of Spreading Activation, Applicability, and Schemas: Conceptual Distinctions and Their Operational Implications for Measuring Frames and Framing Effects. Teoksessa P. D'Angelo & J. Kyupers (toim.) *Doing News Framing Analysis: Empirical and Theoretical Perspectives*. New York: Routledge. 110–134.
- Schudson, M. 1978. *Discovering the News*. New York: Basic Books.
- Schudson, M. & Anderson, C. 2009. Objectivity, professionalism, and truth seeking in journalism. Teoksessa K. Wahl-Jorgensen & T. Hanitzsch (toim.) *Handbook of Journalism Studies*. London: Routledge, 88–101.
- Schlesinger, P. & Tumber, H. 1994. *Reporting Crime*. Oxford: Clarendon Press.
- Seppänen, J. & Väliverronen, E. 2012. *Mediayhteiskunta*. Tampere: Vastapaino.
- Shoemaker, P. 1991. *Gatekeeping*. Thousand Oaks: SAGE.
- Shoemaker, P., & Reese, S. 1996. *Mediating the message: Theories of influence on mass media content* (2nd ed.). Harlow: Longman.
- Shoemaker, P. & Vos, T. 2009. *Gatekeeping theory*. Routledge.
- Sloterdijk, P. 2011. *Bubbles, Spheres I*. Cambridge: MIT Press.
- Smith, A. 2010. *Government Online: The Internet Gives Citizens New Paths to Government Services and Information*. Pew Internet & American Life Project. Pew Research Center. Viitattu 31.1.2021. <https://www.pewresearch.org/internet/2010/04/27/government-online/>
- Spitzberg, B. 2014. Toward a model of meme diffusion. *Communication Theory* 24(3). 311–339. <https://doi.org/10.1111/comt.12042>
- Strauss, A. L. & Corbin, J. 1990. *Basics of qualitative research: Grounded theory procedures and techniques*. Newbury Park: SAGE.

- Sumiala, J., Valaskivi, K., Tikka, M. & Huhtamäki, J. 2018. Hybrid Media Events: The Charlie Hebdo Attacks and the Global Circulation of Terrorist Violence. London: Emerald.
<https://doi.org/10.1108/9781787148512>
- Sveningsson, M., Lövheim, M. & Bergquist, M. 2003. Att fånga Nätet. Kvalitativa metoder för Internetforskning. Lund: Studentlitteratur.
- Tandoc, E. 2014. Journalism is twerking? How web analytics is changing the process of gatekeeping. *New Media & Society*, 16(4), 559–575. <https://doi.org/10.1177/1461444814530541>
- Tankard, J. 2001. An empirical approach to the study of media framing. Teoksessa S. Reese, O. Gandy, & A. Grant (toim.) *Framing public life: Perspectives of media and our understanding of the social world*. Mahwah: Erlbaum. 95–106.
- Terkamo-Moisio, A., Halkoaho, A. & Pietilä, A. 2016. Sosiaalinen media tieteellisessä tutkimuksessa – tutkimuseettisiä näkökulmia. *Sosiaalilääketieteellinen aikakauslehti*. 53:2, 141–143.
- Tewksbury, D. & Riles, J. M. 2018. Framing in an Interactive News. Teoksessa P. D’Angelo (toim.) *Doing News Framing Analysis II: Empirical and Theoretical Perspectives*. New York: Routledge. 137–162.
- Thayer, L. 1961. *Administrative communication*. Homewood: R.D. Irwin.
- Thorbjørnsrud, K., Figenschou, T. U. & Ihlen, Ø. 2014. Mediatization in Public Bureaucracies: A Typology. *Communications* 39(1), 3–22.
- Thorson, K., & Wells, C. 2016. Curated flows: A framework for mapping media exposure in the digital age. *Communication Theory*, 26(3), 309–328. <https://doi.org/10.1111/comt.12087>
- Tuchman, G. 1972. Objectivity as strategic ritual: An examination of newsmen’s notions of objectivity. *American Journal of Sociology* 77(4): 660–679.
- Turtiainen, R. & Östman, S. 2013. Verkkotutkimuksen eettiset haasteet: Armi ja anoreksia. Teoksessa: Laaksonen, Salla-Maaria., Matikainen, Janne. & Tikka, Minttu (toim.). *Otteita verkosta. Verkon ja sosiaalisen median tutkimusmenetelmät*. Tampere: Vastapaino. s. 47–65.
- Van Gorp, B. 2010. Strategies to Take Subjectivity Out of Framing Analysis. Teoksessa P. D’Angelo & J. Kyupers (toim.) *Doing News Framing Analysis: Empirical and Theoretical Perspectives*. New York: Routledge 84–109.
- Vos, M. & Schoemaker, H. 2006. *Monitoring public perception of organizations*. Amsterdam: Boomonderwijs.
- de Vreese, C. H. 2005. News framing: Theory and typology. *Information Design Journal* 13(1). 51–62. <https://doi.org/10.1075/idjdd.13.1.06vre>
- Vuori, J., Aher, K. & Kylänen, M. 2020. The Influence of Weber and Taylor on Public Sector Organizations' Communication. Teoksessa V. Luoma-Aho & M. J. Canel. (toim.) *The Handbook of Public Sector Communication*. Hoboken: Wiley Blackwell, 115–125. <https://doi.org/10.1002/9781119263203.ch7>
- Väliverronen, E. 1996. *Ympäristöuhkan anatomia. Tiede, Mediat ja metsän sairaskertomus*. Tampere: Vastapaino.
- Waisbord, S. 2013. *Reinventing Professionalism*. Cambridge: Polity Press.
- Waisbord, S. 2018. Truth is what happens to news: On journalism, fake news, and post-truth. *Journalism Studies* 19(13): 1866–1878.

- Wallace, J. 2018. Modelling contemporary gatekeeping: The rise of individuals, algorithms and platforms in digital news dissemination. *Digital Journalism*, 6(3), 274–293. <https://doi.org/10.1080/21670811.2017.1343648>
- Wæraas, A. 2020. Public Sector Communication and Organizational Legitimacy. Teoksessa V. Luoma-Aho & M. J. Canel. (toim.) *The Handbook of Public Sector Communication*. Hoboken: Wiley Blackwell. Sivut 45–58. <https://doi.org/10.1002/9781119263203.ch2>
- Wæraas, A. & Byrkjeflot, H. 2012. Public Sector Organizations and Reputation Management: Five Problems. *International Public Management Journal*, 15(2), 186–206.
- Wimmer, R. & Dominick, J. 2006. *Mass Media Research. An Introduction*. (8th edition). Belmont, CA: Thomson Wadsworth Publishing.
- Winkin, Y. & Leeds-Hurwitz, W. 2013. *Erving Goffman: A Critical Introduction to Media and Communication Theory*. New York: Peter Lang.
- Wood, J. T. 2004. *Communication Theories in Action. An Introduction*. (3rd edition). Belmont, CA: Thomson Wadsworth.
- Ylöstalo, H. 2019. Mitä tasa-arvoasenteet kertovat tasa-arvosta? Teoksessa M. Teräsaho & J. Närvi (toim.) 2019. *Näkökulmia sukupuolten tasa-arvoon. Analyyseja tasa-arvobarometrasta 2017*. Helsinki: THL. 17–31.
- Örnebring, H. 2017. Epistemologies and professional roles. Teoksessa C. Mellado, L. Hellmueller & W. Donsbach (toim.) *Journalistic Role Performance*. New York: Routledge, 75–89.
- Yi, M. Oh, S. & Kim, S. 2013. Comparison of social media use for the U.S. and the Korean governments. *Government Information Quarterly*, 30, 310–317.
- Zheng, L. 2013. Social media in Chinese government: Drivers, challenges and capabilities. *Government Information Quarterly*, 30, 369–376.

Puolustusvoimien asiakirjat

- Pääesikunnan viestintäosasto. 2015. PVOHJEK-PE VIESTINTÄ - PEVIESTINTÄOS 001 Puolustusvoimien viestintä. Asiakirjanumero HL1321/2015.
- Pääesikunnan viestintäosasto. 2017. PVOHJEK-PE VIESTINTÄ - PEVIESTINTÄOS 002 Puolustusvoimien verkkoviestintä. Asiakirjanumero HN3/2017.

Internet-lähteet

- Auxier, B. & Anderson, M. 2021. *Social Media Use in 2021*. Pew Research Center. <https://www.pewresearch.org/internet/2021/04/07/social-media-use-in-2021>. Viitattu 26.7.2021.
- Harzig, A. W. 2007. *Publish or Perish*. Saatavilla: <https://harzing.com/resources/publish-or-perish>
- Markham A & Buchanan E. 2012. *Ethical decision-making and internet research. Recommendations from the AoIR Ethics Working Committee (Version 2.0)*. Viitattu 18.12.2020. <http://www.aoir.org/reports/ethics2.pdf>
- MediaAuditFinland 2020. *KMT 2019 lukijamäärät ja kokonaistavoittavuudet*. <https://mediaauditfinland.fi/wp-content/uploads/2020/03/Lukijamaarat2019.pdf>. Viitattu 25.3.2021.

Stroud, N., Van Duyn, E. & Peacock, C. 2016. News commenters and news comment readers. Austin: Center fo Media Engagement. Viitattu 29.6.2021. <https://mediaengagement.org/wp-content/uploads/2016/03/ENP-News-Commenters-and-Comment-Readers1.pdf>

Terveyden ja hyvinvoinnin laitos. 2020. Tasa-arvosanasto. <https://thl.fi/fi/web/sukupuolten-tasa-arvo/sukupuoli/tasa-arvosanasto>. Viitattu 23.6.2021.

LIITTEET

LIITE 1 Kirjallisuuskatsauksen tekeminen

LIITE 2 Koonnos yhteismajoituskokeilua koskevista uutisista, kommentteista ja kehyksistä

LIITE 1

Kirjallisuuskatsauksen tekeminen

Tutkittavan aiheen esiymmärryksen saavuttamiseksi tehtiin systemoitu kirjallisuuskatsaus Finkin (2005) mallia soveltaen (ks. taulukko 1). Kirjallisuuskatsauksella haettiin vastausta kysymyksiin: 1) Mitä teorioita, malleja ja käsitteitä viimeaikaisesta viranomaisviestinnän, joukkoviestinnän, sosiaalisen median ja hybridin mediajärjestelmän tutkimuksessa on noussut esiin? 2) Mikä on ollut viimeaikaisen tutkimuksen pääfokus? 3) Miten tutkimuksissa on tutkittu viranomaisviestintää hybridissä mediajärjestelmässä? 4) Onko laiminlyötyjä tutkimusalueita?

Taulukko 1

Kirjallisuuskatsauksen vaiheet Finkin (2005, 54) mallia mukaillen

Kirjallisuuskatsauksen vaiheet

1. Asetetaan tutkimuskysymys
 2. Kirjallisuuden ja tietokantojen valinta
 3. Valitaan hakutermit
 4. Hakutuloksien seulosta käytännön kautta (esim. mitkä kielet ja vuodet kelpuutetaan rajaviksi kriteereiksi)
 5. Metodologinen seulonta (arvioidaan artikkeleiden ja tutkimusten tieteellistä laatua, eli valikoidaan katsaukseen laadukkain mahdollinen materiaali)
 6. Katsauksen tekeminen
 7. Synteesin tekeminen
-

Kirjallisuuskatsauksen kysymysten asettamisen jälkeen määritettiin tutkimusasetelmaan liittyvät avainkäsitteet. Avainkäsitteiksi tunnistettiin viranomaisviestintä, joukkoviestintä, sosiaalinen media, hybridi mediajärjestelmä ja viestien virtaaminen (ks. taulukko 2.)

Taulukko 2

Avainkäsitteet

| | |
|--------------------------|------------------------------------|
| Avainkäsitteet: | Englanninkielinen vastine |
| Viranomaisviestintä | <i>Public sector communication</i> |
| Joukkoviestintä | <i>Mass media</i> |
| Sosiaalinen media | <i>Social media</i> |
| Hybridi mediajärjestelmä | <i>Hybrid media system</i> |
| [Viestin] virtaaminen | <i>News circulation</i> |
| | <i>Media circulation</i> |

Aineiston haulle asetettiin neljä hyväksymiskriteeriä, jotka on kuvattu taulukossa 3. Koska huomattava osa tieteellisistä aikakauslehdistä julkaistaan Yhdysvalloissa, tämä julkaistujen artikkeleiden valintaa. Suomalaisen tutkijan on silti aina järkevää tutustua myös alan suomalaiseen tutkimukseen, joten haku rajattiin suomen- ja englanninkielisiin artikkeleihin. Kielen lisäksi oli huomioitava myös aikaperstpektiivi. Viestintä ja erityisesti sosiaalinen media ovat nopeasti kehittyviä tieteenaloja, joten kirjallisuuskatsaukseen haettiin vain uusimmat tutkimukset.

Taulukko 3

Hyväksymiskriteerit

1. Tutkimuksen tulee olla kirjan tai artikkelin muodossa.
2. Tutkimuksen tulee olla median/viestinnän tieteenalan tutkimus, joka on julkaistu johtavassa tieteenalan aikakausjulkaisussa, toimitetussa julkaisussa tai monografiassa.
3. Tutkimuksessa käsitellään länsimaista yhteiskuntaa tai mediajärjestelmää.
4. Tutkimus on julkaistu vuosina 2018–2020.

Haut tehtiin Google Scholar:illa (GS) ja Maanpuolustuskorkeakoulun EBSCO Discovery Service:llä -hakupalvelulla, jonka pohjana on useista eri lähdeaineistosta haravoitu laaja viitetietokanta, mm. EBSCO Ebooks, EBSCO Military & Government Collection, EBSCO Political Science Complete, IEEE-IET Electronic Library, JSTOR Arts & Sciences sekä Taylor & Francis Strategic, Defence & Security Studies Collection. GS taas on Googlen tuottama yleisestä Googlen hakukoneesta erillinen hakukonesovellus, jolla on oma URL-osoite. Sen avulla voi tehdä tieteelliseen kirjallisuuteen kohdistuvia hakuja. GS poikkeaa kaupallisista tietokannoista

(kuten EBSCO) siinä, ettei sen sisällöstä, kattavuudesta ja päivitystiheydestä ole saatavissa täsmällisiä tietoja. GS sisältää monipuolisesti aineistoa useilta eri tieteenaloilta ja lähteistä: akateemisten julkaisijoiden, yhteisöjen, yliopistojen sekä muiden tieteellisten järjestöjen tuottamia tutkielmia, esitelmiä, kirjoja, tiivistelmiä ja artikkeleita. GS:n rajoitteet tiedostaen sitä voidaan käyttää tieteellisten julkaisujen hakemiseen. GS:ssa tehtyjen hakujen analyysin tukena käytettiin Public or Perish -sovellusta (Harzig 2007). Sovelluksessa on omat rajoitteensa, mutta sen avulla kyettiin suodattamaan haut, joissa oli korkeintaan 1000 osumaa ja valitsemaan niistä laadukkaimmat ja eniten viitatuut artikkelit.

Hakusanojen mahdolliset taivutus päätteet huomioitiin hauissa. Artikkelin kokotekstiin kohdistetut englanninkieliset haut tuottivat erittäin suuren määrän osumia, joiden läpikäyminen ei ollut tarkoituksenmukaista. Niinpä haku päätettiin kohdistaa otsikkoon. Termien haku otsikosta myös kasvatti haun tuottamien osumien relevanssia, koska tutkimuksen aiheen kannalta keskeiset termit sisältyvät yleensä otsikkoon. Mikäli otsikkohaku tuotti alle kolme osumaa, tehtiin tällöin otsikkohaun lisäksi kokotekstiin kohdistuva haku.

Haut termeillä ”mass media” ja ”social media” tuottivat erikseen niin paljon osumia, ettei niitä sellaisenaan voitu käyttää. Yhdistämällä hakutermit samaan hakuun löydettiin tutkimuksia, jotka tarkastelevat näiden kahden käsitteen suhdetta ja ovat näin ollen tämän tutkimuksen kannalta relevantimpia kuin yksittäisellä termillä tehdyt haut. Termi ”circulation” tuotti liikaa osumia tämän tutkimuksen kannalta vääriltä aloilta, joten hakua tarkennettiin jakamalla käsite kahdeksi termiksi ”news circulation” ja ”media circulation”. Taulukossa 4 on koonnos GS:lla tehdyistä hauista. Englanninkieliset haut toistettiin EBSCO Discovery Service -palvelussa. Koonnos EBSCO-hauista on taulukossa 5. Suuri osa EBSCO:n tuottamista osumista osoittautui päällekkäisiksi GS:lla saatujen hakutulosten kanssa.

Taulukko 4

Google Scholar -haut

Google Scholar -haku 26.11.2020

Rajoitukset: 2018 – 2020

| Hakusanat | Osumia | 2. vaiheessa valitut | 3. vaiheessa valitut |
|---|----------------|---------------------------------|---------------------------------|
| viranomaisviestintä* | 35 | 0 | 0 |
| joukkoviestintä | 4 | 1 | 1 |
| sosiaalinen media | 579 | 10 | 2 |
| hybridimedia* | 22 | 2 | 2 |
| virtaaminen** | - | - | - |
| ”public sector communication” | 35 | 12 | 9 |
| ”mass media” | ~2 140 | *** | *** |
| ”social media” | ~20 600 | *** | *** |
| ”mass media” ”social media” | 19 | 11 | 3 |
| “hybrid media” | 88 | 16 | 7 |
| circulation | ~10 500 | *** | *** |
| “news circulation” OR “media circulation” | 18 | 13 | 2 |
| Yhteensä | ~34 040 | 65 | 22 |

* Haku tehty kokotekstiin, koska otsikkohaku ei tuottanut riittävästi osumia

** Haku ei tuottanut aihealueeseen soveltuvia osumia

*** Ei arvioitu hakutulosten suuren määrän vuoksi

Taulukko 5

EBSCO-haut

EBSCO Discovery Service -haku 30.11.2020

Rajoitukset: 2018 – 2020; kokoteksti; vertaisarviointi; akateemiset aikakausjulkaisut; English. Tulokset rajattiin edelleen media- ja viestintäalan julkaisuihin.

| Hakusanat | Osumia | 2. vaiheessa valitut | 3. vaiheessa valitut |
|---|---------------|---------------------------------|---------------------------------|
| ”public sector communication” | 7* | 6 | 4 |
| ”mass media” | 343 | ** | ** |
| ”social media” | 622 | ** | ** |
| ”mass media” ”social media” | 5 | 0 | 0 |
| “hybrid media” | 14 | 4 | 1 |
| circulation | ** | ** | ** |
| “news circulation” OR “media circulation” | 5 | 3 | 0 |
| Yhteensä | 996 | 13 | 5 |

* Haku tehty kokotekstiin, koska otsikkohaku ei tuottanut riittävästi osumia

** Ei arvioitu tulosten suuren määrän vuoksi

Relevanssin arviointi

Koska hakutuloksia oli tuhansia, kaikkien tulosten arvioiminen yksitellen ei ollut tarkoituksenmukaista. Arviointia varten kunkin haun tuottamat tulokset järjestettiin viittausten lukumäärän mukaan suurimmasta pienimpään. Ainoastaan viittauksia saaneet tulokset valittiin mukaan seuraavaan vaiheeseen. Toiseksi kunkin haun tuloksista valittiin 30 eniten viitattua julkaisua. Mikäli 31. ja sitä seuraavilla tuloksella oli saman verran viittauksia kuin 30. tuloksella, otettiin nämäkin mukaan arviointiin. Näin valituista julkaisuista poistettiin kaksoiskappaleet ja suljettiin pois ja metatietojen otsikon perusteella sellaiset viitteet, jotka eivät täyttäneet hyväksymisehtoja. Kolmanneksi arvioitiin jäljelle jääneiden julkaisujen relevanssi tiivistelmän, johdannon ja/tai yhteenvedon perusteella. Samalla suljettiin pois katsausartikkelit ja väitöskirjaa alemmat opinnäytetyöt. Kaikkiaan kolmannessa vaiheessa käytiin läpi 78 artikkelia, joista 27 artikkelia hyväksyttiin seuraavaan vaiheeseen.

Laadullinen arviointi

Artikkelien laadun arvioinnin apuna käytettiin julkaisuforumia. Julkaisuforumi on suomalaisen tiedeyhteisön toteuttama, tutkimuksen laadunarviointia tukeva julkaisukanavien tasoluokitus. Kirjallisuuskatsaukseen hyväksyttiin mukaan tason 2 ja siitä korkeammat julkaisut.

Julkaisufoorumin tason perusteella 27 aikaisemmin valitusta artikkelista suljettiin pois seitsemän. Kaikkiaan kirjallisuuskatsaukseen valikoitui 20 artikkelia.

Lopullinen katsaukseen valikoitunut aineisto on taulukossa 6. Myöhemmän tulkinnan perustaksi taulukoon on koottu artikkelin viitetiedot sekä artikkelin keskeiset käsitteet ja teoriat. Kirjallisuuskatsaukseen valitun artikkeliaineiston perusteella tunnistettiin lisäksi avaintekseksi Andrew Chadwickin (2013) ”Hybrid Media System: Politics and Power”, koska siihen viitattiin monessa kirjallisuuskatsaukseen valikoidussa artikkelissa.

Taulukko 6

Kirjallisuuskatsaukseen valitut artikkelit

-
- Barberá, P., Casas, A., Nagler, J., Egan, P., Bonneau, R., Jost, J. & Tucker, J. 2019. Who Leads? Who Follows? Measuring Issue Attention and Agenda Setting by Legislators and the Mass Public Using Social Media Data. *American Political Science Review*. Cambridge University Press, 113(4), 883–901. doi: 10.1017/S0003055419000352
- Carlson, M. 2020. Journalistic epistemology and digital news circulation: Infrastructure, circulation practices, and epistemic contests. *New Media & Society*, 22(2), 230–246. <https://doi.org/10.1177/1461444819856921>
- Delli Carpini, M. 2020. Public Sector Communication and Democracy. Teoksessa V. Luoma-Aho & M. J. Canel. (toim.) *The Handbook of Public Sector Communication*. Hoboken: Wiley, Blackwell, 31–44. <https://doi.org/10.1002/9781119263203.ch1>
- Edgerly, S. & Vraga, E. K. 2020. Deciding What’s News: News-ness As an Audience Concept for the Hybrid Media Environment. *Journalism & Mass Communication Quarterly*, 97(2), 416–434. doi: 10.1177/1077699020916808
- Figenschou, T. U. & Thorbjørnsrud, K. 2018. Mediated Agency, Blame Avoidance and Institutional Responsibility: Government Communication in a Personalised Media Landscape. *Scandinavian Political Studies*, 41: 210–232. <https://doi.org/10.1111/1467-9477.12117>
- Frandsen, F. & Johansen, W. 2020. Public Sector Communication. Teoksessa V. Luoma-Aho & M. J. Canel. (toim.) *The Handbook of Public Sector Communication*. Hoboken: Wiley, Blackwell, 229–244. <https://doi.org/10.1002/9781119263203.ch15>
- Fredriksson, M. & Pallas, J. 2018. Public Sector Communication. Teoksessa R.L. Heath & W. Johansen (toim.) *The International Encyclopedia of Strategic Communication*. Hoboken: Wiley, Blackwell, 1–10. <https://doi.org/10.1002/9781119010722.iesc0141>
- Hermida, A. 2020. Post-Publication Gatekeeping: The Interplay of Publics, Platforms, Paraphernalia, and Practices in the Circulation of News. *Journalism & Mass Communication Quarterly*, 97(2), 469–491. doi: 10.1177/1077699020911882

- Huuskonen, L. M. 2018. Ensi tiedot Twitteristä? Sosiaalisen median lähteet reaaliaikaisessa verkkouutisoinnissa. Teoksessa P. Isotalus, J. Jussila & J. Matikainen (toim.), *Twitter viestintänä: ilmiöt ja verkostot*. 10. Vastapaino: Tampere, 211–232
- Isotalus, P., Jussila, J & Matikainen, J 2018, *Twitter viestintänä ja sosiaalisen median ilmiönä*. julkaisussa P Isotalus, J Jussila & J Matikainen (toim), *Twitter viestintänä: Ilmiöt ja verkostot.*, Tampere: Vastapaino, 9–30
- Kleinnijenhuis, J. van Hoof, A. van Atteveldt, W. 2019. The Combined Effects of Mass Media and Social Media on Political Perceptions and Preferences. *Journal of Communication*, 69(6). 650–673. <https://doi.org/10.1093/joc/jqz038>
- Kortesoja, Matti, Risto Kunelius, ja Heikki Heikkilä. 2019. ”Lyhyt Matka epäisänmaallisuuteen: Valtion Ja Median Suhteet HS:N Tietovuotoa Koskevassa Keskustelussa”. *Media & Viestintä* 42(2), 76–98. <https://doi.org/10.23983/mv.83372>
- Lovari, A. & Valentini, C. 2020. Public Sector Communication and Social Media. Teoksessa V. Luoma-Aho & M. J. Canel. (toim.) *The Handbook of Public Sector Communication*. Hoboken: Wiley, Blackwell, 315–328. <https://doi.org/10.1002/9781119263203.ch21>
- Luoma-Aho, V. & Canel, M. J. 2020. Introduction to Public Sector Communication. Teoksessa V. Luoma-Aho & M. J. Canel. (toim.) *The Handbook of Public Sector Communication*. Hoboken: Wiley, Blackwell, 31–44. <https://doi.org/10.1002/9781119263203.ch1>
- Matikainen, J. T. & Villi, M. 2018. Uutismedia ja journalistit Twitterissä - joukkoviestintää vai vuorovaikutusta? Teoksessa P. Isotalus, J. Jussila & J. Matikainen (toim.), *Twitter viestintänä: ilmiöt ja verkostot*. Vastapaino: Tampere, 193–210.
- Sanders, K.B. & Gutiérrez-García, E. 2020. Understanding the Role of Dialogue in Public Sector Communication. Teoksessa V. Luoma-Aho & M. J. Canel. (toim.) *The Handbook of Public Sector Communication*. Hoboken: Wiley, Blackwell, 289–302. <https://doi.org/10.1002/9781119263203.ch19>
- Toivanen, P., Huhtamäki, J., Valaskivi, K., & Tikka, M. (2020). Aihemallinnus hybridin mediatapahtuman ja merkitysten kierron tutkimuksessa. *Media & Viestintä*, 43(1). <https://doi.org/10.23983/mv.91078>
- Vuori, J., Aher, K. & Kylänen, M. 2020. The Influence of Weber and Taylor on Public Sector Organizations' Communication. Teoksessa V. Luoma-Aho & M. J. Canel. (toim.) *The Handbook of Public Sector Communication*. Hoboken: Wiley, Blackwell, 115–125. <https://doi.org/10.1002/9781119263203.ch7>
- Wæraas, A. 2020. Public Sector Communication and Organizational Legitimacy. Teoksessa V. Luoma-Aho & M. J. Canel. (toim.) *The Handbook of Public Sector Communication*. Hoboken: Wiley, Blackwell. Sivut 45–58. <https://doi.org/10.1002/9781119263203.ch2>
- Zhang, Y., Wells, C., Wang, S. & Rohe, K. 2018. Attention and amplification in the hybrid media system: The composition and activity of Donald Trump’s Twitter following during the 2016 presidential election. *New Media & Society*, 20(9), 3161–3182. <https://doi.org/10.1177/1461444817744390>
-

